

Sammanfattning

Johanna Jansson och Maja Hellman åtalades vid tingsrätten för mord på Tove Tönnies och för grovt gravfridsbrott. Johanna Jansson åtalades även för skadegörelse.

Tingsrätten fann att samtliga gärningar var bevisade och dömde båda för mord och grovt gravfridsbrott. Johanna Jansson dömdes även för skadegörelse. Påföljden bestämdes till livstids fängelse för såväl Johanna Jansson som Maja Hellman och tingsrätten bestämde också att de skulle betala skadestånd till Tove Tönnies anhöriga och till dödsboet.

Johanna Jansson och Maja Hellman har överklagat tingsrättens dom och vill bli frikända från ansvar för mord. Johanna Jansson har även yrkat att åtalet avseende skadegörelse ska ogillas och Maja Hellman har begärt att gravfridsbrottet inte ska bedömas som grovt brott. De har också överklagat tingsrättens dom avseende skadestånd.

I hovrätten har det åberopats en del ny bevisning, bland annat telefonanalyser avseende Johanna Janssons och Maja Hellmans telefoner. Vidare har fyra nya vittnen hörts, vilka uttalat sig angående dödsorsaken. Socialstyrelsens rättsliga råd har också lämnat ett yttrande i frågan.

Hovrätten har kommit fram till att huvudorsaken till att Tove Tönnies dog var kvävning till följd av manuell strypning, men att det inte kan uteslutas att andra faktorer kan ha bidragit till eller påskyndat dödsfallet. Till skillnad från tingsrätten har hovrätten gjort bedömningen att det i huvudsak är Johanna Janssons uppgifter som ska läggas till grund för bedömningen av hennes agerande. Det är bevisat att Johanna Jansson bland annat tagit ett kraftigt strypgrepp om Tove Tönnies hals och tryckt till samt att hon därefter hållit kvar strypgreppet så länge att Tove Tönnies blev medvetslös och att Tove Tönnies aldrig återfick medvetandet trots att Johanna Jansson släppte sitt grepp.

Hovrätten har funnit utrett att det var Johanna Janssons agerande som orsakade att Tove Tönnies dog och att Johanna Jansson handlade med så kallat likgiltighetsuppsåt i förhållande till den omständigheten att Tove Tönnies skulle avlida.

Johanna Jansson döms därför för mord. Däremot har hovrätten inte funnit bevisat att hon gjort sig skyldig till skadegörelse. Straffet bestäms till fängelse i 16 år och omfattar även det grova gravfridsbrott som hon dömdes för redan vid tingsrätten. När straffet har bestämts har hovrätten bland annat beaktat att Johanna Jansson lämnat uppgifter som haft väsentlig betydelse för utredningen av brottet. Johanna Jansson ska betala skadestånd till målsägandena med de belopp som tingsrätten kom fram till.

När det gäller Maja Hellmans delaktighet har hovrätten konstaterat att den berättelse som hon lämnat om händelsen i lägenheten är osannolik men att den övriga utredning som presenterats inte utesluter att det kan ha varit på det sätt som Maja Hellman berättat. Det finns ett flertal andra alternativa händelseförlopp än det som åklagaren har påstått, som också är tänkbara och rimliga.

Till skillnad från tingsrätten har hovrätten kommit fram till att de uppgifter som Johanna Jansson lämnat angående Maja Hellmans delaktighet i Tove Tönnies dödsfall inte är tillräckliga för att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att Maja Hellman har gjort det som åklagaren påstått. De främsta skälen till det är att uppgifter från en medmisstänkt i allmänhet ska värderas med försiktighet och att uppgifterna i sig varit påtagligt detaljfattiga när det gäller på vilket sätt Maja Hellman ska ha agerat. Det finns inte heller något stöd i den rättsmedicinska utredningen som talar för att Johanna Janssons beskrivning av Maja Hellmans agerande är mer sannolikt än något annat alternativt händelseförlopp. Med det höga beviskrav som gäller i brottmål är det därför inte ställt utom rimligt tvivel att Maja Hellman deltagit i gärningen på det sätt som åklagaren har påstått.

Maja Hellman frikänns därför från ansvar för mord. Däremot ska hon dömas för att ha hanterat Tove Tönnies kropp efter dödsfallet. Hovrätten har i denna del funnit utrett att Maja Hellman flyttat och skymfligen behandlat Tove Tönnies lik. Vidare anser hovrätten att det måste ha stått klart för Maja Hellman att Tove Tönnies var död och att det var Johanna Jansson som hade orsakat dödsfallet. Eftersom Maja Hellmans hantering av Tove Tönnies lik medfört att fastställandet av dödsorsaken och även brottsutredningen försvårats ska brottet bedömas som grovt gravfridsbrott.

Påföljden för Maja Hellman bestäms till fängelse i ett år och sex månader. Med hänsyn främst till att hovrätten frikännt Maja Hellman från mord ska hon inte betala något skadestånd till målsägandena.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Eksjö tingsrätts dom den 19 april 2023 i mål nr B 1877-22, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 2)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Thobias Vilhelmsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping

Motpart (Målsägande)

Dödsboet efter Tove Tönnies
c/o Peter Gustafsson
Smedtorpet, Simnatorp 13
574 92 Vetlanda

Ombud: Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239
574 23 Vetlanda

Klagande och motpart (Målsägande)

1. Peter Gustafsson
Smedtorpet
Simnatorp 13
574 92 Vetlanda

2. Hampus Tönnies
Studievägen 17 A Lgh 1204
583 29 Linköping

3. Kirstin Tönnies
Karlsgårdsvägen 22
574 71 Myresjö

4. My Tönnies
Vallavägen 2 A Lgh 1011
582 15 Linköping

Ombud och målsägandebiträde för 1–4: Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239
574 23 Vetlanda

5. Albin Warrén
Älggatan 1 A Lgh 1203
574 40 Vetlanda

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Andreas Hannah
Advokatfirman Försvararna AH AB
Oxtorgsgatan 3
553 17 Jönköping

Klagande och motpart (Tilltalad)

JOHANNA Tova Wilma Jansson, 20021106-3201
Frihetsberövande: Häktad
c/o den offentliga försvararen

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Clea Sangborn
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107
102 23 Stockholm

SAKEN

Mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut på så sätt att hovrätten

- frikänner Johanna Jansson från åtalet för skadegörelse,
- bestämmer fängelsestraffets längd till 16 år och
- anger att betalningsansvaret avseende skadestånd inte ska vara solidariskt med Maja Hellman.

I övrigt gäller tingsrättens domslut.

Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortfarande gälla. Hovrätten beslutar att samma sekretessbestämmelse även i fortsättning ska vara tillämplig på de uppgifter som lagts fram vid den del av huvudförhandlingen i hovrätten som har hållits inom stängda dörrar.

Johanna Jansson ska vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas.

Johanna Jansson får ersättning av allmänna medel för sina rättegångskostnader i hovrätten med 46 775 kr.

Uno Karlsson får ersättning av staten med 128 846 kr. Av beloppet avser 91 512 kr arbete, 10 125 kr tidsspillan, 1 440 kr utlägg och 25 769 kr mervärdesskatt.

Andreas Hannah får ersättning av staten med 104 006 kr. Av beloppet avser 81 180 kr arbete, 2 025 kr tidsspillan och 20 801 kr mervärdesskatt.

Clea Sangborn får ersättning av staten med 300 286 kr. Av beloppet avser 177 120 kr arbete, 44 704 kr tidsspillan, 18 405 kr utlägg och 60 057 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen och målsägandebiträderna.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Eksjö tingsrätts dom den 19 april 2023 i mål nr B 1877-22, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 2)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Thobias Vilhelmsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping

Motpart (Målsägande)

1. Dödsboet efter Tove Tönnies
c/o Peter Gustafsson
Smedtorpet, Simnatorp 13
574 92 Vetlanda

Ombud: Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239
574 23 Vetlanda

2. Peter Gustafsson
Smedtorpet
Simnatorp 13
574 92 Vetlanda

3. Hampus Tönnies
Studievägen 17 A Lgh 1204
583 29 Linköping

4. Kirstin Tönnies
Karlsgårdsvägen 22
574 71 Myresjö

5. My Tönnies
Vallavägen 2 A Lgh 1011
582 15 Linköping

Ombud och målsägandebiträde för 2–5: Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239
574 23 Vetlanda

6. Albin Warrén
Älggatan 1 A Lgh 1203
574 40 Vetlanda

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Andreas Hannah
Advokatfirman Försvararna AH AB
Oxtorgsgatan 3
553 17 Jönköping

Klagande (Tilltalad)
MAJA Mamello Hellman, 20040621-2704
Orkestervägen 21
574 34 Vetlanda

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Peter Gillberg
Advokatfirman Ahlstedt KB
Box 11017
404 21 Göteborg

SAKEN
Mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut på så sätt att hovrätten

- frikänner Maja Hellman från åtalet för mord,
- bestämmer fängelsestraffets längd till 1 år 6 månader och
- avslår skadeståndsyrkandena från Peter Gustafsson, Kirstin Tönnies, My Tönnies, Hampus Tönnies, Albin Warrén och dödsboet efter Tove Tönnies.

I övrigt gäller tingsrättens domslut (Maja Hellman är dock inte längre häktad).

Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortfarande gälla. Hovrätten beslutar att samma sekretessbestämmelse även i fortsättning ska vara tillämplig på de uppgifter som lagts fram vid den del av huvudförhandlingen i hovrätten som har hållits inom stängda dörrar.

När det gäller ersättning till Uno Karlsson och Andreas Hannah, se domslutet för Johanna Jansson.

Peter Gillberg får ersättning av staten med 454 088 kr. Av beloppet avser 261 252 kr arbete, 75 600 kr tidspillan, 26 418 kr utlägg och 90 818 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen och målsägandebiträderna.

Innehållsförteckning

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN.....	11
Johanna Janssons yrkanden	11
Maja Hellmans yrkanden	11
Målsägandenas yrkanden	11
Parternas inställning till varandras yrkanden	11
Åklagarens förtydliganden av åtalet	11
Frihetsberövanden	12
UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN	12
Skriftlig bevisning m.m.	12
Muntlig bevisning.....	13
HOVRÄTTENS DOMSKÄL	13
Den del av tingsrättens dom som inte har överklagats	13
Allmänt om bevisvärdering och rättsliga utgångspunkter	13
Vad hovrätten ska pröva i fråga om skuld	14
Åtalet för mord (Johanna Jansson och Maja Hellman)	16
Inledande bedömning.....	16
Allmän bakgrund.....	16
Utgångspunkter angående händelseförloppet i Johanna Janssons lägenhet	16
Vad är bevisat angående dödsorsaken?	18
De tilltalades ansvar	21
Vad är bevisat angående Johanna Janssons agerande?.....	21
Vad är bevisat angående Maja Hellmans agerande?	25
Handlade Johanna Jansson med uppsåt?	28
Hur ska gärningen rubriceras?	30
Åtalet för grovt gravfridsbrott (Maja Hellman)	31
Åtalet för skadegörelse (Johanna Jansson)	32
Påföljd	33
Skadestånd	35
Häktning.....	36
Rättegångskostnader m.m.	36
HUR MAN ÖVERKLAGAR, SE BILAGA B	38

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Johanna Janssons yrkanden

Johanna Jansson har yrkat att hovrätten ska frikänna henne från ansvar för mord och skadegörelse och, oavsett om så sker, lindra straffet. Hon har även yrkat att hovrätten ska avslå samtliga målsägandens yrkanden om skadestånd. De belopp som tingsrätten har tillerkänt målsägandena har hon vitsordat som skäliga.

Maja Hellmans yrkanden

Maja Hellman har yrkat att hovrätten ska frikänna henne från ansvar för mord och bedöma den gärning som tingsrätten rubricerat som grovt gravfridsbrott som brott av normalgraden. Under alla förhållanden har hon begärt att hovrätten ska lindra straffet. Hon har även yrkat att hovrätten ska avslå samtliga målsägandens yrkanden om skadestånd. De belopp som tingsrätten har tillerkänt målsägandena har hon vitsordat som skäliga.

Målsägandenas yrkanden

Peter Gustafsson, Kirstin Tönnies, Hampus Tönnies, My Tönnies och Albin Warrén har yrkat att hovrätten ska förplikta Johanna Jansson att betala skadestånd till dem med de belopp som de begärde vid tingsrätten och att betalningsskyldigheten ska vara solidarisk med Maja Hellman. Samtliga har biträtt åtalet.

Parternas inställning till varandras yrkanden

Parterna har motsatt sig att tingsrättens dom ändras på det sätt som respektive motpart har begärt.

Åklagarens förtydliganden av åtalet

Åklagaren har förklarat att han anser att gärningsbeskrivningen avseende mord även innefattar påstående om ansvar för synnerligen grov misshandel, grov misshandel och misshandel samt att påståendet i första stycket om att de tilltalade har agerat tillsammans och i samförstånd omfattar samtliga de moment som görs gällande i

gärningsbeskrivningen. Åklagaren har angett att han endast gör gällande uppsåtliga brott.

När det gäller åtalet för grovt gravfridsbrott mot Maja Hellman har åklagaren förtydligat att han inte gör gällande att Maja Hellman tillfogat Tove Tönnies lik svår skada genom brand, men att han däremot hävdar att hon tillfogat kroppen samtliga de övriga skador som uppkommit i samband med förflyttning och transport av denna samt de skador som uppkommit som en direkt följd av att kroppen placerats i skogen.

Frihetsberövanden

Både Johanna Jansson och Maja Hellman frihetsberövades den 17 oktober 2022. I samband med att hovrätten avslutade huvudförhandlingen den 12 oktober 2023 hävde hovrätten häktningen av Maja Hellman, medan hovrätten beslutade att Johanna Jansson skulle vara fortsatt häktad.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Hovrätten har tagit del av den bevisning som åberopades vid tingsrätten. Förhören från tingsrätten har spelats upp med ljud och bild. Därutöver har parterna åberopat följande nya bevisning i hovrätten.

Skriftlig bevisning m.m.

Åklagaren har åberopat kompletterande telefonanalyser av Maja Hellmans och Johanna Janssons mobiltelefoner, yttrande från Socialstyrelsens rättsliga råd och ett utlåtande från Brita Zilg, specialist i rättsmedicin, överläkare och PhD.

Albin Warrén har åberopat en PM av polismannen Hedvig Kristensson som var med vid husrannsakan i Johanna Janssons lägenhet.

Johanna Jansson har åberopat ett rättsmedicinskt yttrande avseende henne själv, två utlåtanden från Anders Eriksson, specialist i rättsmedicin, f.d. överläkare och senior

professor i rättsmedicin samt hans CV. Hon har även åberopat det yttrande som Socialstyrelsens rättsliga råd lämnat.

Maja Hellman har åberopat fotografier från aktuell lägenhet, analyser av mobiltelefoner, rapport från rättsmedicinsk obduktion samt syn av hennes mobiltelefon och information från Apples hemsida angående funktionen ”Race to wake”.

Muntlig bevisning

Åklagaren har åberopat förhör med Johan Berge, rättsläkare, och med Brita Zilg samt tilläggsförhör med Maja Hellman.

Johanna Jansson har åberopat förhör med Anders Eriksson och Ingemar Thiblin, professor.

Maja Hellman har åberopat tilläggsförhör med Johanna Jansson.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Den del av tingsrättens dom som inte har överklagats

Johanna Jansson har inte överklagat tingsrättens dom i skuldfrågan när det gäller den gärning som tingsrätten har rubricerat som grovt gravfridsbrott. Hon ska därför dömas för den gärningen och hovrätten gör ingen annan bedömning än tingsrätten av hur brottet ska rubriceras.

Allmänt om bevisvärdering och rättsliga utgångspunkter

Tingsrätten har i sin dom redogjort för de grundläggande principer som gäller vid bevisvärdering i den här typen av brottmål (se s. 47 i tingsrättens dom). Hovrätten ansluter sig till vad tingsrätten anfört i den delen men vill särskilt poängtera att det endast är den eller de gärningar som åklagaren, och i vissa fall målsäganden, gör gällande i sin gärningsbeskrivning som rätten kan pröva. För att inte tynga den

fortsatta framställningen kommer hovrätten i fortsättningen att tala om åklagarens gärningsbeskrivning, men det omfattar även målsägandenas talan.

Rätten är inte bunden av vilken brottsrubricering som åklagaren menar är aktuell men det är gärningsbeskrivningen som bestämmer ramen för vad som ska prövas i målet. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det ytterst viktigt att den eller de som kan bli straffrättsligt ansvariga vet vad det är som görs gällande mot dem och vad de ska försvara sig mot.

Sammanfattningsvis krävs det alltså för en fällande dom i brottmål att det är ställt utom rimligt tvivel att den eller de tilltalade har agerat på just det sätt som åklagaren gjort gällande i sin gärningsbeskrivning. Annorlunda uttryckt ska det vara praktiskt taget uteslutet att händelseförloppet kan ha varit något annat än det som åklagaren påstår. Det innebär bland annat att domstolen måste kunna utesluta alla någorlunda rimliga alternativa förklaringar, till exempel att brottet har utförts av någon annan än den eller de som åklagaren påstår.

Vad hovrätten ska pröva i fråga om skuld

Åklagaren har avseende åtalet för mord gjort gällande att både Johanna Jansson och Maja Hellman har varit gärningsmän och att de har agerat gemensamt och i samförstånd. Av gärningsbeskrivningen framgår också vad var och en av de tilltalade ska ha gjort. Det har därvid endast påståtts att Johanna Jansson och Maja Hellman ska ha handlat med uppsåt.

Om två eller flera personer agerar tillsammans och i samförstånd när ett brott begås, kan samtliga deltagande vara att anse som gärningsmän utan att alla eller ens någon av dem ensam uppfyller brottsbeskrivningen. Det har inte någon avgörande betydelse vilka uppgifter var och en har haft att utföra vid brottet. Det är dock normalt inte tillräckligt att en tilltalade förstått vad de övriga skulle göra för att han eller hon ska dömas som medgärningsman; det krävs att den tilltalade också själv har agerat och att det skett tillsammans och i samförstånd med de övriga. Med hänsyn till att konstruktionen innebär att personer som agerar gemensamt och i samförstånd ansvarar för det

gemensamma är det av rättssäkerhetsskäl centralt att beviskravet beträffande de omständigheter som ligger till grund för att tillämpa konstruktionen upprätthålls (se bland annat rättsfallet NJA 2023 s. 114).

Det är med dessa utgångspunkter som hovrätten ska pröva om det är bevisat att Johanna Jansson och Maja Hellman har agerat gemensamt och i samförstånd, om de omständigheter som i övrigt påstås i gärningsbeskrivning är styrkta och om det är bevisat att de har agerat med uppsåt. Hovrätten ska alltså ta ställning till om det är ställt utom rimligt tvivel att Johanna Jansson och Maja Hellman, som gärningsmän, har gjort sig skyldiga till mord, dråp eller någon form av misshandel.

Gärningsbeskrivningens utformning innebär också att hovrätten inte, för det fall det skulle bli aktuellt, kan pröva om någon av dem kan ha gjort sig skyldig till något annat uppsåtligt brott, så som till exempel att underlåta att avslöja eller förhindra allvarlig brottslighet. Inte heller kan hovrätten pröva om de skulle kunna ha gjort sig skyldiga till någon form av medverkan till brott, så som till exempel medhjälp till det aktuella huvudbrottet. Slutligen kan konstateras att hovrätten, för det fall det inte är bevisat att de tilltalade har agerat med uppsåt, inte heller kan pröva om någon av dem kan ha gjort sig skyldig till något oaktsamt brott, så som till exempel vållande till annans död.

Hovrätten ska vidare pröva om Maja Hellman har gjort sig skyldig till grovt gravfridsbrott. Som tingsrätten noterat har det inte påståtts att Johanna Jansson och Maja Hellman har begått denna gärning gemensamt och i samförstånd. Hovrätten ska därför endast pröva om de omständigheter som uttryckligen läggs Maja Hellman till last är bevisade och hur brottet för hennes del ska rubriceras.

I skulddelen ska hovrätten också pröva om det är bevisat att Johanna Jansson har gjort sig skyldig till skadegörelse på det sätt som åklagaren har påstått.

Åtalet för mord (Johanna Jansson och Maja Hellman)

Inledande bedömning

Allmän bakgrund

Johanna Jansson och Maja Hellman var vid den aktuella tidpunkten nära vänner och umgicks mycket med varandra. Tidigare hade även Johanna Jansson och Tove Tönnies varit kompisar och delvis umgåtts i samma bekantskapskretsar. Johanna Jansson och Tove Tönnies hade dock inte träffats eller haft kontakt med varandra sedan våren 2022 och det har med tydlighet framgått att det fanns en bakomliggande konflikt mellan Johanna Jansson å ena sidan och Tove och My Tönnies å andra sidan. Vad som orsakat att de inte längre var kompisar utan i stället verkade tycka illa om varandra har inte blivit helt klarlagt. Maja Hellman synes dock inte ha haft någon större del i konflikten.

Natten mellan den 15–16 oktober 2022 träffades Johanna Jansson, Maja Hellman och Tove Tönnies på det uteställe i Vetlanda som kallas Nöjet. Det blev bråk mellan Johanna Jansson och Tove Tönnies inne på Nöjet, men vad som i detalj hände mellan dem är oklart. Johanna Jansson tog kontakt med ordningsvakt och polis i anledning av händelsen, men hon fick inte den hjälp eller det bemötande som hon önskade. Efter stängning, som var kl. 01.00, väntade Johanna Jansson och Maja Hellman på Tove Tönnies utanför lokalen och det slutade med att de alla tre gick hem till Johanna Janssons lägenhet.

Utgångspunkter angående händelseförloppet i Johanna Janssons lägenhet

Av de telefonanalyser som presenterats kan den slutsatsen dras att klockan var cirka 01.50 när de tre kom hem till Johanna Janssons lägenhet. Av samma analyser framgår också att det var just de här tre personerna som var i lägenheten. Det finns inget som tyder på att det skulle ha varit ytterligare någon i lägenhet utan hovrätten utgår försettningsvis från att det var Johanna Jansson, Maja Hellman och Tove Tönnies som var där under natten.

Utredningen visar också att Tove Tönnies dog i lägenheten under natten. När det gäller var i lägenheten som dödsfallet inträffade har Johanna Jansson berättat att det hände i

badrummet. Vid badrummets golvbrunn och på en duschstång som låg i omonterat skick på golvet i badrummet har också DNA från Tove Tönnies återfunnits. Lahanj Kornasan har lämnat uppgift om att han hörde ljud från väggen till vänster om Johanna Janssons lägenhetsdörr, när han stod ute i trapphuset. Eftersom badrummet i Johanna Janssons lägenhet ligger på den plats varifrån ljuden kom, talar också detta starkt för att det var i badrummet som den aktuella händelsen skedde. Även om det i och för sig funnits tid att undanröja spår har inget kommit fram som talar för att Tove Tönnies dog på någon annan plats. Sammantaget är det därför utrett att Tove Tönnies dog i badrummet.

När det gäller den närmare tidpunkten för dödsfallet lägger hovrätten stor vikt vid de uppgifter som Lahanj Kornasan lämnat och vid det som framgår av telefonanalyserna. Det ska dock redan nu påpekas att uppgifterna som inhämtats från telefonerna måste värderas med viss urskillning. Det gäller framför allt de fakta om rörelser som kommer från den s.k. hälsoappen. Åklagaren har påstått att dessa uppgifter visar att Johanna Jansson och Maja Hellman har rört sig på visst sätt och vid viss tid. En första utgångspunkt är dock att det i så fall måste vara bevisat att respektive person haft sin telefon på sig för att den ska kunna utgöra bevis för att innehavaren har rört sig. Det har vidare inte presenterats någon utredning i målet hur tillförlitliga uppgifterna från hälsoappen är. Det går därför inte att dra några exakta slutsatser om hur många steg eller meter som innehavaren har förflyttat sig eller exakt mellan vilka klockslag som detta ska ha ägt rum. Därmed inte sagt att uppgifterna saknar betydelse utan de kan vara av stor vikt genom att ge stöd åt andra uppgifter som talar i samma riktning.

Av telefonanalyserna framgår att Johanna Janssons mobiltelefon registrerade en stegrörelse kl. 02.46 och att den sedan kopplade upp mot en mast som täcker McDonalds i Vetlanda kl. 02.56. Även Tove Tönnies mobiltelefon lämnade Johanna Janssons lägenhet kl. 02.47 och kom sedan tillbaka dit kl. 03.08. Det är klarlagt att Johanna Jansson under denna tid åkte med Lahanj Kornasan till McDonalds och att dödsfallet måste ha skett innan de åkte dit. Lahanj Kornasan har berättat att han under natten mellan den 15–16 oktober 2022 befann sig i lägenheten under Johanna Janssons lägenhet och att han hörde en ”jättehög” duns från lägenheten ovanför. Han har beskrivit ljudet som väldigt högt, att det var ovanligt och att han aldrig hört sådant ljud

från den lägenheten tidigare. Strax därefter hörde han ytterligare ljud från lägenheten ovanför men de var inte lika höga. Lahanj Kornasans uppskattning om vad klockan var när han hörde den första dunsen, strax efter kl. 02.40, kan dock inte stämma med hänsyn till det efterföljande förlopp som han beskrivit och då det står klart att han och Johanna Jansson lämnade platsen för att åka till McDonalds cirka kl. 02.47. Det är dock inte fråga om någon större missuppfattning från hans sida och det påverkar inte värdet av hans uppgifter i övrigt. Lahanj Kornasan har beskrivit att han efter att han hörde dessa första ljud pratade med sin pappa om vad som kunde ha orsakat ljuden och att han därefter gick upp och ringde på hos Johanna Jansson. Ingen öppnade trots att han ringde på två gånger och han har beskrivit hur han befann sig utanför lägenheten i cirka en och en halv minut, varvid han hörde de ytterligare fem till tio slagljud som kom från den intilliggande väggen, dvs. från Johanna Janssons badrum. Härefter har han beskrivit hur han gick ner till sin lägenhet och återigen pratade en stund med sin pappa samt att han därefter fick syn på Johanna Jansson i trapphuset. Slutligen har han berättat att han och Johanna Jansson pratades vid en stund innan det blev bestämt att han skulle skjutsa henne till McDonalds och att Johanna Jansson också gick tillbaka till sin lägenhet för att hämta något innan de åkte i väg.

Med hänsyn till de uppgifter som framför allt Johanna Jansson och Lahanj Kornasan lämnat och eftersom det är utrett att dödsfallet inträffade i badrummet kan hovrätten inte se någon annan förklaring till de ljud som Lahanj Kornasan hörde än att det var ljud som uppstod i samband med att Tove Tönnies dog. Med utgångspunkt i vad klockan var när Johanna Jansson och Lahanj Kornasan åkte till McDonalds drar hovrätten därför den slutsatsen att Tove Tönnies dog omkring kl. 02.30.

Vad är bevisat angående dödsorsaken?

Åklagaren har påstått att Tove Tönnies dog genom kvävning. Det har hörts ett flertal läkare angående frågan om vad som varit dödsorsaken och Socialstyrelsens rättsliga råd har också yttrat sig.

De läkare som genomfört den rättsmedicinska obduktionen, Aleksandra Lazarevic och Johan Berge, är av uppfattningen att undersökningsfynden talar starkt för att

dödsorsaken varit kvävning till följd av manuell yttre våld mot halsen (s.k. manuell strypning) och att dödsfallet orsakats av annan person. De har vidare uppgett att kompromettering av andningsrörelser genom tryck mot buken och åtminstone partiell immobilisering av bröstkorgen genom tryck mot bröstkorgen kan ha varit av bidragande betydelse för uppkomsten av dödsfallet. De har också gjort bedömningen att undersökningsfynden talar starkt för att förekomsten av magsäcksinnehåll i lufttrösträdet och i lungorna inte uppfyller kriterierna för diagnosen inandning av magsäcksinnehåll (aspiration), vare sig som bidragande eller huvudsaklig dödsorsak. Deras slutsats är att greppet om halsen varit långvarigt.

Även Brita Zilg, som yttrat sig på uppdrag av Socialstyrelsens rättsliga råd, har kommit fram till att fynden och omständigheterna talar starkt för att dödsorsaken varit manuell strypning och att greppet om halsen inte har varit helt kortvarigt. Hon avfärdar helt möjligheten att inandning av magsäcksinnehåll skulle kunna vara den primära dödsorsaken eftersom det fanns alldeles för lite magsäcksinnehåll i luftvägarna. Hon har dock tillagt att det finns en liten möjlighet att Tove Tönnies kan ha inandats små mängder magsäcksinnehåll, men det har i så fall inte haft någon avgörande betydelse för dödsfallet utan snarare kan det ha påverkat förloppets längd.

Anders Eriksson, som på uppdrag av Johanna Jansson, dels skrivit två utlåtanden, dels hört i hovrätten, har en annan uppfattning. Även han anser att inledande våld mot halsen inklusive någon form av kvävning i första hand bör övervägas som dödsorsak. Han anser dock att det saknas det stora flertalet fynd som skulle kunna styrka att döden orsakats av manuell strypning. Han har därvid i stället fört fram att den mest sannolika dödsorsaken (slutlig dödsorsak) är inandning av uppkräkt magsäcksinnehåll till luftvägarna.

Socialstyrelsens rättsliga råd har som sin uppfattning angett att de rättsmedicinska fynden talar för att dödsorsaken var manuell strypning vartill insugning av uppkräkt magsäcksinnehåll till luftvägarna kan ha bidragit i en ej närmare bestämbar omfattning. Rådet har särskilt poängterat att bedömningen av obduktionsfynden är starkt försvårad av de omfattande yttre föruttningsförändringarna och brännskadorna samt att även de inre organen är förändrade på grund av den avsevärda tid som förflutit

mellan dödsfallet och den genomförda obduktionsundersökningen. Slutligen har rådet pekat på att kroppen efter döden också har varit utsatt för betydande mekaniskt våld och lägesförändringar.

Ingemar Thiblin, som deltagit i Socialstyrelsens rättsliga råd, har bekräftat det som framgår av rådets yttrande och tillagt att resonemanget går ut på att det är svårt att veta om det som syntes vid obduktionen verkligen återspeglar förhållandena vid dödsfallet. Han har även uppgett att han instämmer i att det varit en begränsad mängd magsäcksinnehåll och anført att om insugning av uppkräkt magsäcksinnehåll till luftvägarna varit en bidragande faktor kan det knappast ses som ensamt bidragande utan i ett multifaktoriellt perspektiv där inga av de andra faktorerna – om man bortser från strypgreppet – ensamt eller i kombination varit en rimlig dödsorsak.

Hovrätten kan inte göra någon medicinsk bedömning angående dödsorsaken utan domstolen ska pröva den utredning som lagts fram och bilda sig en uppfattning på grundval av materialet. Olika faktorer påverkar denna prövning. Det kan vara sakkunskapen hos de personer som yttrat sig, det underlag som de har använt sig av, förutsättningarna för deras observationer samt de bedömningar som de gjort och hur de redovisat dessa. Det säger sig självt att detta ibland kan vara en svår uppgift, särskilt om meningarna går isär hos de medicinskt sakkunniga.

Inom Socialstyrelsen finns det särskilda beslutsorgan som kallas rättsliga rådet och som har till uppgift att yttra sig gällande vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor. Om det har inhämtats ett yttrande från Socialstyrelsens rättsliga råd bör rådets yttrande i allmänhet anses vara tillförlitligt och ges viss tyngd vid bedömningen. Detta innebär dock inte att domstolen vid sin prövning kan underlåta att jämföra och bedöma olika yttranden, utlåtanden och andra uppgifter som vittnen har lämnat. Rätten ska alltid göra en sammanvägd bedömning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

Hovrätten konstaterar att Aleksandra Lazarevic, Johan Berge och Brita Zilg är de som haft bäst förutsättningar för att göra korrekta iakttagelser med hänsyn till att de

antingen deltagit vid obduktionen eller i vart fall haft tillgång till allt material. Deras uppgifter och den argumentation som de redogjort för har varit av övertygande slag och utredningen talar starkt för att kvävning, till följd av manuell strypning, varit den enda orsaken till att Tove Tönnies avled. Anders Erikssons uppgifter kan inte ges samma bevisvärde. Han har inte varit med vid obduktionen och han har inte heller tagit del av det fullständiga materialet på det sätt som Brita Zilg gjort. Han synes vidare ha utgått från de uppgifter som senare korrigerades, nämligen att det vid obduktions-tillfället skulle ha funnits rikliga eller relativt rikliga mängder magsäcksinnehåll i luftvägarna och lungorna. Vad han har fört fram förändrar därför inte bedömningen på något avgörande sätt.

Även Socialstyrelsens rättsliga råd är av uppfattning att de rättsmedicinska fynden talar för att dödsorsaken varit manuell strypning, men med hänvisning till de särskilda omständigheterna i det här fallet anser rådet att det måste göras en mer försiktig bedömning av de fynd som konstaterats vid obduktionen och att det därför inte kan uteslutas att insugning av uppkräkt magsäcksinnehåll till luftvägarna kan ha varit en bidragande dödsorsak. Som hovrätten tidigare angett intar Socialstyrelsens rättsliga råd i dessa sammanhang en viss särställning. Med hänsyn till särställningen och till de höga beviskrav som gäller i brottmål har det enligt hovrättens bedömning inte kommit fram tillräckliga skäl för att frångå den huvudsakliga slutsats som rådet har kommit fram till.

Sammantaget gör hovrätten därför den bedömningen att det är bevisat att den huvudsakliga dödsorsaken var kvävning till följd av manuell strypning, men att det inte går att utesluta att andra faktorer så som tex. aspiration, kan ha bidragit till eller påskyndat händelseförloppet.

De tilltalades ansvar

Vad är bevisat angående Johanna Janssons agerande?

Johanna Jansson har bland annat berättat att hon tog ett strypgrepp om Tove Tönnies hals. Detta stämmer väl överens med slutsatsen att huvudorsaken till att Tove Tönnies

dog var kvävning genom manuell strypning. Det är dock av stort vikt att Johanna Janssons uppgifter, så långt det är möjligt, kontrolleras mot vad som i övrigt är känt i målet så det kan uteslutas att det var någon annan som tog strypgreppet.

Johanna Janssons beskrivning av händelseförloppet i badrummet, dvs. att hon fällt Tove Tönnies till golvet, satt sig på henne och tagit ett strypgrepp om hennes hals är förenliga med vad som i övrigt kommit fram. Bland annat så stöds hennes uppgifter av att Tove Tönnies enligt den rättsmedicinska undersökningen hade en sårskada i bakhuvudet som kan ha uppkommit till följd av ett sådant fall. Även de uppgifter som Lahanj Kornasan lämnat om olika ljud han hört, bland annat från Johanna Janssons badrum, ger stöd åt hennes berättelse.

Avseende det övergripande tidsförloppet stämmer hennes uppgifter även med vad som kommit fram i telefonanalyserna angående hur hon rört sig och att hon bland annat åkte till McDonalds under natten. Däremot är det uppenbart att vissa saker som hon berättat inte är korrekta. Enligt hennes uppfattning inträffade händelsen i badrummet bara några minuter efter att de kommit hem till lägenheten, dvs. strax efter kl. 01.50. Det stämmer inte överens med vad Lahanj Kornasan berättat och vad hovrätten kommit fram till angående tidpunkten för dödsfallet. Det kan också ifrågasättas om händelseförloppets tidsutdräkt varit så kort som Johanna Jansson gett uttryck för. Lahanj Kornasan har beskrivit ett mer långdraget förlopp, där han hörde ljud från lägenheten ovanför i uppemot tio minuter. Detta talar för att Tove Tönnies försökt att avvärja angreppet och varit vid medvetande under en längre tid än vad Johanna Jansson har beskrivit. Enligt vad bland annat Aleksandra Lazarevic förklarat förekommer det dock att en kropp som håller på att dö av kvävning kan ha ett rörelsemönster som liknar ett epileptiskt anfall (den s.k. konvulsionsfasen). Det är inte visat och inte heller allmänt känt för rätten hur den här fasen förhåller sig till medvetlöshet. Det går därför inte att dra några säkra slutsatser om Tove Tönnies var vid medvetande under hela den tid som Lahanj Kornasan hörde ljud från lägenheten.

Johanna Janssons beskrivning är relativt kortfattad när det gäller vad som hände efter att hon fällt Tove Tönnies till golvet. Det kan såklart ha sin förklaring i att det kan ha varit en tumultartad situation och en chockartad upplevelse för Johanna Jansson. Detta

går dock dåligt ihop med att hon mycket snabbt efter att Tove Tönnies avlidit synes ha agerat rationellt och högst beräknande genom att hon direkt tänkte på att göra sig av med Tove Tönnies mobiltelefon och att flytta på Tove Tönnies cykel.

Att Johanna Jansson skulle ha tagit på sig den här gärningen för att skydda Maja Hellman bedömer hovrätten som uteslutet. Det har inte kommit fram något skäl för henne att göra detta. Tvärtom har bilden av deras vänskap präglats av att det är Johanna Jansson som är styrande och Maja Hellman verkar ha intagit en mer tillbakadragen roll. Det var vidare Johanna Jansson och Tove Tönnies som sedan en tid tillbaka hade en konflikt. Det var också Johanna Jansson och Tove Tönnies som var i bråk med varandra inne på Nöjet tidigare under kvällen. Omständigheter av detta slag ger stöd för att det varit på det sätt som Johanna Jansson berättat, dvs. att det var hon som tog ett strypgrepp på Tove Tönnies. Till detta kan tilläggas att Maja Hellman helt förnekat inblandning i Tove Tönnies död.

Sammantaget kommer hovrätten fram till att Johanna Janssons uppgifter om händelseförloppet i stora drag kan läggas till grund för bedömningen och att det är utrett att det var hon som tog ett strypgrepp om Tove Tönnies hals.

Hovrätten har kommit fram till att huvudorsaken till att Tove Tönnies dog var kvävning till följd av manuell strypning, men har också konstaterat att det inte går att utesluta att det kan ha funnits andra bidragande eller påskyndande dödsorsaker. Eftersom bidragande och påskyndande dödsorsaker inte helt kan uteslutas är det inte ställt utom rimligt tvivel att Johanna Jansson höll kvar sitt strypgrepp om Tove Tönnies hals så länge att kroppens vitala organ passerat den punkt i kvävningsprocessen där förloppet inte längre kan hävas. En process som enligt vad flera av de hörda rättsläkarna har uppgett normalt tar flera minuter, om manuell strypning är den enda dödsorsaken. Ingen av de läkare som hörts har heller kunnat uttala sig om hur länge strypgreppet kan ha varat med utgångspunkt i den skadebild som fanns hos Tove Tönnies. Detta medför att händelseförloppet i badrummet kan ha varit på det sätt som Johanna Jansson berättat och att hovrätten, till skillnad från tingsrätten, anser att

Johanna Janssons beskrivning av hennes eget agerande mot Tove Tönnies inte är motbevisad. Det är därför dessa uppgifter som i huvudsak ska läggas till grund för bedömningen.

Johanna Jansson har berättat att hon blev irriterad för något som Tove Tönnies sa och att hon därför fällde Tove Tönnies så att denna föll handlöst till golvet och slog i huvudet och ryggen. Hon har vidare beskrivit att Tove Tönnies sparkade med benen mot henne och att hon därför satte sig på Tove Tönnies överkropp. Enligt Johanna Janssons uppgifter var Tove Tönnies då fortfarande vid medvetande, sa något till henne och greppade mot hennes hals utan att få något egentligt tag. Johanna Jansson har därefter beskrivit hur hon tog ett kraftigt strypgrepp om Tove Tönnies hals med båda händerna och tryckte till. Efter det har hon uppgett att hon höll kvar greppet ytterligare en stund, men inte med samma tryck. Hon har själv uppskattat att hon höll kvar det greppet i "kanske tio sekunder". Efter att hon släppt greppet har Johanna Jansson beskrivit en situation som är svår att dra några säkra slutsatser av, men det framstår i vart fall som klart att Johanna Jansson uppfattade att Tove Tönnies var medvetslös när hon släppte sitt grepp samt att Tove Tönnies förblev medvetslös och alltså aldrig återfick medvetandet.

Enligt den rättsmedicinska utredningen går det inte att dra någon säker slutsats om hur länge Johanna Jansson höll sitt strypgrepp om Tove Tönnies hals. Inte heller Johanna Jansson har kunnat lämna någon exakt uppgift om detta. Det har dock kommit fram att en ung och frisk person som utsätts för strypgrepp normalt återfår medvetandet om det varit fråga om ett helt kortvarigt grepp.

Skadebilden, med bland annat mjukdelsblödningar i den djupa muskulaturen på halsens båda sidor och vid sidan av halskotpelaren samt skador på den vänstra halsartären, bekräftar Johanna Janssons uppgifter om att det, i vart fall inledningsvis, var fråga om ett mycket kraftigt strypgrepp.

Sammanfattningsvis är det bevisat att Johanna Jansson, medveten om att Tove Tönnies var påverkad av alkohol, fällde henne till golvet, satte sig på hennes överkropp och tog ett mycket kraftigt strypgrepp om Tove Tönnies hals. Även om det inte är visat att

Johanna Jansson höll kvar greppet till dess att Tove Tönnies var död eller till dess att kvävningsprocessen inte längre kunde hävas, är det ställt utom rimligt tvivel att hon höll kvar strypgreppet så länge att det orsakade medvetslöshet och att Tove Tönnies aldrig, trots att Johanna Jansson släppte greppet, återfick medvetandet. Detta oavsett om manuell strypning var den enda dödsorsaken eller om det även fanns andra bidragande sådana. Det är alltså klarlagt att det var Johanna Janssons agerande som orsakade Tove Tönnies död.

Vad är bevisat angående Maja Hellmans agerande?

Maja Hellmans uppgifter om att hon till stor del sov under den tid som de tre var i lägenheten framstår som osannolika med hänsyn till vad som i övrigt kommit fram om att det förekom olika höga ljud och att det hela utspelade sig i en liten lägenhet. Med utgångspunkt i att Maja Hellman haft sin telefon på sig eller i vart fall med sig under kvällen har det presenterats vissa telefonanalyser som visar på rörelser och även viss aktivitet från Maja Hellmans sida. Dessa uppgifter utesluter emellertid inte att händelseförloppet skulle kunna vara det som Maja Hellman beskrivit. De två stegrörelser som finns registrerade i hennes hälsoapp med början kl. 02.19 och kl. 02.43 skulle kunna motsvara det som Maja Hellman berättat om att hon gick på toaletten vid två tillfällen under natten. Att hennes telefon lös upp kl. 02.33 och troligen registrerade del av ett ansikte är inte heller helt oförenligt med att hon låg i sängen och sov. Hennes berättelse innehåller dock flera märkliga omständigheter.

Det framstår som i det närmaste otänkbart att Maja Hellman kan ha gått från sängen till toaletten och därefter ha befunnit sig i badrummet under den tid som Johanna Jansson åkte till McDonalds utan att Maja Hellman sett Tove Tönnies kropp. Det framstår också som mycket märkligt att Maja Hellman inte skulle ha frågat Johanna Jansson vad som hade hänt med Tove Tönnies när hon senare under kvällen har beskrivit att hon såg kroppen ligga inlindad i ett lakan.

I brottmål är det emellertid inte tillräckligt för en fällande dom att den tilltalades berättelse inte stämmer överens med vad som i övrigt är bevisat eller ens att den är uppenbart felaktig. Även om Maja Hellmans version av händelseförloppet troligen inte

är den korrekta finns det ett flertal andra möjliga scenarion än just det som åklagaren har påstått. Det räcker inte att det är bevisat att Maja Hellman var i lägenheten den aktuella natten. Det är inte heller tillräckligt att åklagaren kan bevisa att Maja Hellman inte låg och sov hela tiden. För att Maja Hellman ska dömas som gärningsman för att ha deltagit i gärningen gemensamt och i samförstånd med Johanna Jansson krävs till att börja med att det är ställt utom rimligt tvivel att hon har deltagit aktivt i gärningen på det sätt som åklagaren har påstått, dvs. genom att hon ska ha hållit fast Tove Tönnies armar/händer.

Till stöd för åtalet mot Maja Hellman finns främst de uppgifter som Johanna Jansson lämnat. Det ligger nära till hands att säga att det som Johanna Jansson beskrivit framstår som ett troligt händelseförlopp. Detta med hänsyn till att det synes vara mer troligt att det krävts två personer för att betvinga Tove Tönnies än att en person skulle klara av det. De omständigheterna att Tove Tönnies inte hade någon annans DNA under naglarna och att Johanna Jansson inte hade några synliga avvärjningsskador skulle också kunna tala för detta. Det ska dock påpekas att det är en brist i utredning att varken Johanna Jansson eller Maja Hellman blev rättsmedicinskt undersökta i samband med att de frihetsberövades. Det kan också finnas andra förklaringar till varför Tove Tönnies inte synes ha försvarat sig.

De uppgifter som Johanna Jansson lämnat om Maja Hellmans agerande är emellertid inte tillräckliga för att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att Maja Hellman har deltagit i gärningen. Skälen för det är följande.

En medtilltalads uppgifter ska alltid ska värderas med försiktighet. Även om det inte finns någon uppenbar anledning för en tilltalad att berätta vad en medtilltalad har gjort kan det till exempel kännas känslomässigt bättre för en misstänkt att fördela det straffrättsliga ansvaret. Det kan också finnas skäl som inte är kända för rätten till varför en tilltalad berättar att andra deltagit i gärningen. Av dessa anledningar har en medtilltalads uppgifter i allmänhet ett relativt lågt bevisvärde.

De uppgifter som Johanna Jansson lämnat angående Maja Hellmans agerande är vidare påtagligt detaljfattiga. Det framgår inte närmare på vilket sätt hon menar att Maja

Hellman ska ha hållit i Tove Tönnies och inte heller hur länge hon ska ha gjort det. Det innebär bland annat att det inte av Johanna Janssons uppgifter tydligt framgår om Maja Hellman höll i Tove Tönnies händer eller armar när hon själv höll taget om halsen på Tove Tönnies. Johanna Jansson har inte heller kunnat beskriva var Maja Hellman ska ha befunnit sig i förhållande till de andra två. Det kan också konstateras att det inte har gjorts någon rekonstruktion i badrummet för att se om de uppgifter som Johanna Jansson lämnat ens är förenliga med förhållandena på platsen.

Det finns inte heller något klart stöd i den övriga utredningen för de uppgifter som Johanna Jansson lämnat om Maja Hellmans agerande. Av den rättsmedicinska rapporten framgår att de skador som Tove Tönnies hade på ryggen, armbågarna och ena handen i och för sig är förenliga med att hennes armar hållits och tryckts mot en hård plan yta av en annan person. Men det framgår också att det är lika troligt att dessa skador kan ha uppkommit på annat sätt, till exempel genom att den avlidna slagit i en yta/föremål i omgivningen. Av nämnda rapport och kompletteringen till denna kan också utläsas att de skador som Tove Tönnies uppvisade var förenliga med att de hade orsakats av såväl en ensam person som av två personer.

Det går inte heller att bortse från att Johanna Janssons uppgifter om Maja Hellmans inblandning kom i ett sent skede av utredningen. Det var först efter att Johanna Jansson fått veta att Maja Hellman hade berättat för polisen om hur de hade transporterat kroppen som Johanna Jansson berättade vad Maja Hellman skulle ha gjort.

Sammantaget är inte Johanna Janssons uppgifter sådana att de utan starkt stöd i den övriga utredningen kan läggas till grund för bedömningen i den här delen. Sådant stöd finns inte. Det är därmed inte ställt utom rimligt tvivel att Maja Hellman har deltagit i gärningen på det sätt som åklagaren har påstått.

Maja Hellman ska därför frikännas från ansvar för mord.

Handlade Johanna Jansson med uppsåt?

Hovrätten har funnit utrett att Johanna Jansson orsakade Tove Tönnies död genom att ta ett strypgrepp om hennes hals. Det har varit fråga om ett kraftigt strypgrepp, men det har inte gått att utreda exakt hur länge Johanna Jansson höll sitt grepp om halsen. Det står dock klart att Johanna Jansson höll kvar strypgreppet till dess att Tove Tönnies blev medvetslös och att Tove Tönnies aldrig återfick medvetandet trots att Johanna Jansson släppte sitt grepp. Främst med hänsyn till att det inte är utrett att Johanna Jansson höll kvar sitt grepp till dess att Tove Tönnies var död är det inte bevisat att Johanna Jansson handlade med avsikt att döda Tove Tönnies (avsiktsuppsåt) eller att hon hade insikt om att döden var praktiskt taget oundviklig (insiktsuppsåt). Den fråga som hovrätten i stället ska ta ställning till är om det är bevisat att Johanna Jansson handlade med så kallat likgiltighetsuppsåt, vilket är den nedersta gränsen för uppsåt.

Högsta domstolen har i ett flertal rättsfall utvecklat resonemanget kring likgiltighetsuppsåt (se till exempel rättsfallen NJA 2004 s. 479, NJA 2004 s. 176 och NJA 2016 s. 763). Prövningen av om ett likgiltighetsuppsåt föreligger ska ske i två led. Först ska frågan ställas om gärningsmannen var medveten om risken för effekten, dvs. i det här fallet att offret skulle avlida. Om den frågan besvaras jakande uppkommer den andra frågan, nämligen om gärningsmannen var likgiltig inför effekten.

Vid impulsartade våldsbrott kan angreppssättet, och den effekt som detta typiskt sett är ägnat att orsaka, vara en naturlig utgångspunkt vid bedömningen av om en gärningsman varit medveten om risken för effekten. Högsta domstolen har angett att det finns anledning att fästa särskilt avseende vid det som gör att en uppsåtlig gärning framstår som mer klandervärd än en gärning som begås av oaktsamhet. Från denna utgångspunkt måste det tillmätas avgörande betydelse vad gärningsmannen i gärningsögonblicket trodde, i betydelsen utgick från eller antog, beträffande effekten. Vad gärningsmannen har trott om effekten kan sålunda ofta ge besked om huruvida hen har varit likgiltig (se rättsfallet NJA 2016 s. 763 p. 16).

Av ovan nämnda rättsfall från 2004 framgår också att utgångspunkten vid bevisbedömningen ska vara omständigheterna vid gärningen, att insikt om att det förelåg en

mycket hög sannolikhet för effekten normalt är tillräckligt för att uppsåt ska anses föreligga. Hänsynslöst beteende, upprörd sinnesstämning och gärningsmannens intresse i gärningen är omständigheter som kan göra att uppsåt får anses föreligga, även om det inte förelåg en mycket hög sannolikhet för effekten. Uppsåt kan i allmänhet inte anses föreligga när risken enligt gärningsmannens föreställning inte varit avsevärd.

Det är allmänt känt att ett strypgrepp, om greppet har viss kraft och varaktighet, är förenat med livsfara; att agerandet alltså är livsfarligt. Johanna Jansson har varit medveten om det. Utredningen ger dock inte tillräckligt stöd för att Johanna Jansson var medveten om att det fanns en mycket hög sannolikhet för att Tove Tönnies skulle dö. Med hänsyn till vad som är utrett angående Johanna Janssons tillvägagångssätt bedömer hovrätten emellertid att Johanna Jansson måste ha insett att det fanns en avsevärd risk för att Tove Tönnies skulle kunna avlida till följd av hennes agerande. Hovrätten avser med det att Johanna Jansson fällt den av alkohol påverkade Tove Tönnies så att hon föll handlöst och slog i huvudet i golvet, att Johanna Jansson satt sig på Tove Tönnies överkropp (vilket i sig kan påverka andningen) och att hon tagit ett kraftigt och icke helt kortvarigt strypgrepp om Tove Tönnies hals. Det avgörande är därmed om Johanna Jansson i gärningsögonblicket var likgiltig inför effekten, dvs. inför att Tove Tönnies skulle dö.

Även om det främst är omständigheterna vid gärningen som ska beaktas kan det i det här sammanhanget inte helt bortses från den bakomliggande konflikt som fanns mellan Johanna Jansson och Tove Tönnies. De texter som Johanna Jansson tidigare skrivit om systrarna Tönnies och de sökningar hon gjort på internet, bland annat ”mörda någon diskret” och ”bästa hämnden på en narcissist” visar tydligt att Johanna Jansson, i vart fall tidigare, tyckt väldigt illa om Tove Tönnies. Även det bråk som varit tidigare på kvällen mellan Johanna Jansson och Tove Tönnies inne på Nöjet visar att det fortfarande fanns osämja mellan dem.

Det är emellertid de objektiva omständigheterna vid gärningen som är av avgörande betydelse för bedömningen av likgiltighet. Det har som tidigare angetts inte gått att fastställa exakt hur länge Johanna Jansson höll sitt strypgrepp om Tove Tönnies hals.

Den omständigheten att hon släppte greppet på det sätt som hon själv beskrivit talar för att hon i gärningsögonblicket inte var likgiltig inför att Tove Tönnies skulle dö.

Tillvägagångssättet, att ta ett kraftigt strypgrepp på någon som ligger fast under en på golvet och hålla fast så länge att personen blir medvetslös, talar å andra sidan starkt för en likgiltighet. Om Johanna Janssons avsikt i den stunden var att ytterligare skada Tove Tönnies fanns andra åtgärder hon kunde vidtagit än att just ta ett så kraftigt stryptag. Johanna Jansson hade alla möjligheter att anpassa sitt agerande efter den effekt hon ville uppnå. Hon valde dock att använda ett livsfarligt våld vilket talar för att hon i stunden var likgiltig i förhållande till om Tove Tönnies skulle avlida.

Av stor betydelse för bedömningen är också det som Johanna Jansson berättat om sitt agerande precis efter att hon släppt taget om Tove Tönnies hals. Enligt hennes egna uppgifter gjorde hon ingenting för att hjälpa Tove Tönnies. Hon ringde inte efter ambulans och gjorde inga försök att hålla henne vid liv. Hon har i stället beskrivit hur hon satt vid Tove Tönnies sida, vilket enligt hennes beskrivning av händelseförloppet måste ha varit en inte helt obetydlig stund, och att det var först när Tove Tönnies var död som hon tänkte att hon skulle kontrollera om det fanns någon puls. Att Johanna Jansson skulle ha drabbats av chock eller annat liknande tillstånd stämmer dåligt överens med hennes högst rationella agerande direkt efter att Tove Tönnies dött, på det sätt som hovrätten redogjort för ovan. Hennes agerande visar i stället på en uppenbar likgiltighet inför att Tove Tönnies dog och hovrätten gör bedömningen att denna inställning inte hastigt har förändrats utan varit densamma även under den tid som Johanna Jansson höll sitt strypgrepp om Tove Tönnies hals.

Hovrätten finner sammantaget att det är ställt utom rimligt tvivel att Johanna Jansson agerade med så kallat likgiltighetsuppsåt. Johanna Jansson ska därför dömas för att uppsåtligt ha berövat Tove Tönnies livet.

Hur ska gärningen rubriceras?

Utgångspunkten vid uppsåtligt dödande är att gärningen ska bedömas som mord. Det finns inte sådana förmildrande omständigheter som skulle kunna leda till att gärningen

i det här fallet ska bedömas som mindre allvarlig. Johanna Jansson ska därför dömas för mord.

Åtalet för grovt gravfridsbrott (Maja Hellman)

Maja Hellman har erkänt att hon transporterat och flyttat på Tove Tönnies kropp, men i övrigt förnekat det som åklagaren påstått att hon ska ha gjort.

I den här delen har Maja Hellman och Johanna Jansson i allt väsentligt lämnat uppgifter som både är detaljrika och stämmer väl överens med varandra. De har till exempel tydligt beskrivit på vilket sätt de bar ut Tove Tönnies kropp från lägenheten samt att de båda trillade i samband med att de gick i trappan. De uppgifter som Johanna Jansson däremot lämnat om att Maja Hellman kanske hjälpte till lite med att linda in kroppen i lakan och att de hjälptes åt med att trä plastpåsar över kroppen är alltför vaga för att mot Maja Hellmans förnekande kunna läggas till grund för bedömningen. Det är därför inte bevisat att Maja Hellman förpackat kroppen. Det är inte heller visat att Maja Hellman orsakat kroppen några specifika skador. Härvid kan det återigen förtjänas att påpeka att åklagaren inte påstått att Maja Hellman och Johanna Jansson agerat gemensamt och i samförstånd. Maja Hellman kan därför inte hållas ansvarig för åtgärder som Johanna Jansson vidtagit eller effekter av Johanna Janssons agerande.

Maja Hellmans erkännande stöds av Johanna Janssons uppgifter och av vad som i övrigt är känt. Hon ska därför dömas för att hon flyttat Tove Tönnies kropp. Hon har därvid burit ut kroppen från lägenheten, transporterat den i bil till den plats i skogen där Tove Tönnies kropp återfanns samt även delvis förflyttat kroppen från bilen till skogen. Hennes agerande har också innefattat att hon skymfligen har behandlat Tove Tönnies lik. Hovrätten bedömer vidare att det med hänsyn till hur hon själv handlade och vad hon berättat om Johanna Janssons agerande måste ha stått helt klart för henne att Tove Tönnies var död och att det var Johanna Jansson som hade orsakat detta.

Eftersom Maja Hellmans hantering av Tove Tönnies lik syftat till att dölja allvarlig brottslighet och medfört att utredningen kring dödsorsaken försvårats samt även

inneburit en klart negativ påverkan på brottsutredningen ska brottet bedömas som grovt gravfridsbrott.

Åtalet för skadegörelse (Johanna Jansson)

Utredningen visar att Peter Gustafssons husfasad skadats på det sätt som åklagaren har påstått. Frågan är om det är visat att det är Johanna Jansson som orsakat skadan.

Det finns en del omständigheter som är besvärande för Johanna Jansson. Det är anmärkningsvärt att hon gjort ett flertal sökningar på internet angående hur man kan bränna inne någon och liknande. Även för den här åtalpunkten har den bakomliggande konflikten mellan Johanna Jansson å ena sidan och systrarna Tönnies å andra sidan viss betydelse som motiv till varför Johanna Jansson skulle vilja tända eld på huset som systrarna Tönnies bodde i. Utöver dessa omständigheter finns den sms-konversation som Johanna Jansson och Maja Hellman hade den 4 januari 2022 samt de uppgifter som Maja Hellman lämnat angående detta. Som hovrätten redogjort för tidigare har dock en medtilltalads uppgifter i allmänhet ett lågt bevisvärde. Även om Maja Hellman inte åtalats för skadegörelsen har gärningarna ett nära samband och det finns därför anledning att värdera hennes uppgifter med försiktighet.

Skadan upptäcktes den 6 januari 2022, men det finns ingen utredning om när den ska ha uppstått. Det kan därför inte uteslutas att branden kan ha inträffat vid någon annan tidpunkt än vad åklagaren gjort gällande. Den bevisning som åberopats till stöd för vad Johanna Jansson gjorde natten mellan den 4–5 januari 2022 har därför inte någon betydelse. Den stegserie som registrerats i Johanna Janssons telefon visar inte heller att hon har befunnit sig på brottsplatsen och antalet steg är dessutom inte tillräckliga för att hon skulle kunna ta sig till och från platsen.

Sammantaget finns det alltså omständigheter som är besvärande för Johanna Jansson men det är inte ställt utom rimligt tvivel att hon orsakat skada på Peter Gustafssons hus genom att antända husfasaden under natten den 4–5 januari 2022.

Johanna Jansson ska därför frikännas från ansvar för skadegörelse.

Påföljd

Johanna Jansson

Johanna Jansson döms för mord och grovt gravfridsbrott. Tingsrätten har redogjort för straffskalan och den praxis som för närvarande gäller avseende mord (se tingsrättens dom s. 62 f). Utgångspunkten är som tingsrätten konstaterat att påföljden ska bestämmas till fängelse i 16 år om det inte finns några försvårande eller förmildrande omständigheter.

Hovrätten har kommit fram till att Johanna Jansson ska dömas för att ensam ha berövat Tove Tönnies livet. Likt tingsrätten konstaterar hovrätten att det inte finns någon utredning som visar att det skulle vara fråga om ett planerat mord. Tvärtom synes det ha varit en slump att Johanna Jansson och Maja Hellman träffade Tove Tönnies inne på Nöjet den aktuella kvällen.

Till skillnad från tingsrätten har hovrätten kommit fram till att Johanna Jansson inte agerade med avsiktsuppsåt utan att hon i stället hade så kallat likgiltighetsuppsåt, vilket påverkar straffvärdet i sänkande riktning. Det ska dock beaktas att Johanna Jansson angripit Tove Tönnies på ett överraskande och brutalt sätt. Några andra förmildrande eller försvårande omständigheter finns inte. Vid en sammantagen bedömning kommer hovrätten därför fram till att straffvärdet för det mord som Johanna Jansson gjort sig skyldig till motsvarar fängelse i 16 år.

Utöver mord ska Johanna Jansson dömas för grovt gravfridsbrott. Straffskalan är fängelse i sex månader upp till fyra år. För hennes del har det varit fråga om ett mycket allvarligt brott och de försvårande omständigheterna är betydande. Hovrätten instämmer därför i tingsrättens bedömning att straffvärdet för detta brott är mycket högt och ligger i den övre delen av brottets straffskala.

Eftersom det är fråga om brott med mycket höga straffvärden ska påföljden bestämmas till fängelse.

Det har inte kommit fram att Johanna Janssons utveckling, erfarenhet eller omdömesförmåga skulle vara bristande på sådant sätt att det skulle kunna påverka straffvärdet i sänkande riktning. Vid straffmätningen ska dock rätten, utöver brottens straffvärde, beakta om den tilltalade lämnat uppgifter som är av väsentlig betydelse för utredningen av den egna brottsligheten eller avseende annans brott (se 29 kap. 5 a § brottsbalken). Med hänsyn till risken för att praxis inte blir enhetlig och att det kan uppstå sociala orättvisor vid straffmätningen finns det anledning att vara restriktiv vid tillämpningen av dessa så kallade billighetsskäl. Det krävs att skälen är av viss tyngd för att de ska beaktas. Om det dock konstateras att det finns sådana billighetsskäl ska de tillåtas att få ett märkbart genomslag vid straffmätningen (se rättsfallet NJA 2022 s. 1094 med där gjorda hänvisningar).

När det gäller de uppgifter som Johanna Jansson lämnat om Maja Hellmans agerande i samband med att Tove Tönnies dog kan konstateras att dessa inte har varit särskilt utförliga. Hovrätten anser att uppgifterna inte har varit av sådan väsentlig betydelse för utredningen att de kan leda till strafflindring för Johanna Jansson.

När det däremot gäller de uppgifter som Johanna Jansson lämnat angående sin egen medverkan i Tove Tönnies död är förhållandena annorlunda. Johanna Jansson har förvisso vidtagit ett flertal åtgärder efter mordet som försvårat utredningen av Tove Tönnies död. Detta har dock beaktats vid straffvärdesbedömningen av det gravfridsbrott som hon döms för. Det kan vidare konstateras att hovrätten i huvudsak har lagt Johanna Janssons uppgifter till grund för bedömningen i skuldfrågan. Hennes uppgifter har alltså varit av avgörande betydelse för att brottet skulle kunna klaras upp. Sammantaget gör hovrätten därför den bedömningen att de uppgifter som Johanna Jansson lämnat i denna del har haft väsentlig betydelse för utredningen och därför ska leda till en inte obetydlig nedsättning av straffet.

Utgångspunkten vid den slutliga straffmätningen är straffvärdet för det mord som Johanna Jansson döms för. Därtill kommer straffvärdet för det grova gravfridsbrott

som hon också gjort sig skyldig till. Med tillämpning av den aspirationsprincip (varje tillkommande brott får ett allt lägre genomslag på det sammanlagda straffets längd) som ska beaktas när ett gemensamt straff bestäms för flera brott och med hänsyn till den straffnedsättning som Johanna Janssons medverkan i utredningen ska ge bestämmer hovrätten straffet för Johanna Jansson till fängelse i 16 år.

Maja Hellman

Maja Hellman ska dömas för grovt gravfridsbrott. Minimistraffet är fängelse i sex månader. Hovrätten delar tingsrättens bedömning att brottet är av allvarligt slag och har ett högt straffvärde. Straffvärdet är så högt att påföljden redan av den anledningen ska bestämmas till fängelse. Vid straffmätningen ska dock – i lindrande riktning – beaktas vad som kommit fram kring Maja Hellmans psykiatriska problematik. Sammantaget bedömer därför hovrätten att fängelsestraffets längd ska bestämmas till ett år och sex månader.

Skadestånd

Maja Hellman

Maja Hellman frikänns från ansvar för att uppsåtligt ha orsakat Tove Tönnies död. Hon ska därför inte betala skadestånd till dödsboet och det finns inte heller någon rättslig grund för yrkandena avseende särskild anhörigersättning. När det gäller de yrkanden som målsägandena framställt avseende sveda och värk har som grund för dessa yrkanden även gjorts gällande det gravfridsbrott som Maja Hellman döms för. I denna del gäller dock vanliga skadeståndsrättsliga regler. Det finns inte några bestämmelser om sådana schablonmässigt uppskattade belopp som vid personskada i anledning av dödsfall (jämför 5 kap. 2 § skadeståndslagen) utan den som påstår att hen har lidit skada måste styrka detta för att kunna få ersättning. Målsägandena har inte åberopat någon bevisning till styrkande av den skada som de begärt ersättning för, vare sig medicinsk utredning eller målsägandeförhör med sikte på denna fråga. Eftersom det inte heller finns stöd för att schablonmässigt bestämma ersättning för sveda och värk i den här situationen kan deras yrkanden inte bifallas.

Johanna Jansson

Johanna Jansson döms för att uppsåtligen ha berövat Tove Tönnies livet. Hon har i den här situationen vitsordat samtliga yrkanden som målsägandena framställt förutom såvitt avser yrkandet om särskild anhörigersättning. Hovrätten gör i den delen ingen annan bedömning än den som tingsrätten har gjort. Tingsrättens dom i fråga om skadestånd ska därför stå fast mot Johanna Jansson, dock med det förtydligandet att ersättningsskyldigheten inte är solidarisk med Maja Hellman.

Häktning

För mord är inte föreskrivit lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader. Det är inte uppenbart att det saknas risk för att Johanna Jansson i frihet fortsätter att begå brott eller att hon undandrar sig straff. En fortsatt häktning uppväger också det men det innebär för henne att vara fortsatt häktad. Johanna Jansson ska därför vara fortsatt häktad till dess att fängelsestraffet får verkställas.

Rättegångskostnader m.m.

Åklagaren har yttrat sig i frågan om rättegångskostnader och avseende de offentliga biträdenas ersättningsyrkanden.

Johanna Jansson har yrkat ersättning för rättegångskostnader avseende den bevisning som hon åberopat i hovrätten. Yrkandet avser kostnaden för Anders Erikssons två utlåtanden, sammanlagt 55 000 kr, och ersättning för vad han begärt för sin inställelse vid hovrättens huvudförhandling, 6 775 kr.

Utgången i hovrätten för Johanna Janssons del innebär att domen inte är fällande i den juridiska bemärkelse som avses i reglerna om ersättning för rättegångskostnader (se 31 kap. 10 § rättegångsbalken). Johanna Jansson kan därför få ersättning av allmänna medel för sina rättegångskostnader under förutsättning att dessa har varit skäligen motiverade för att hon skulle kunna ta tillvara sin rätt (se 2 § samma kapitel).

Med hänsyn till den ändring av domen som hovrätten kommit fram till för Johanna Janssons del bedömer hovrätten att hon ska få ersättning av allmänna medel för sina rättegångskostnader i hovrätten så långt dessa varit skäligen motiverade. Med tanke på den kunskap och erfarenhet som Anders Eriksson har borde han ha kunnat begränsa sin arbetsinsats något. Hovrätten bedömer därför att skälig ersättning för arbete är 40 000 kr. Vad han begärt i ersättning för sin inställelse vid huvudförhandlingen är skäligt. Johanna Jansson ska därför få ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten med sammanlagt 46 775 kr.

Hovrätten har inga invändningar mot den ersättning som Uno Karlsson begärt.

Andreas Hannah har begärt ersättning för bland annat arbete motsvarande 60 timmar. Med beaktande av att han var förordnad som målsägandebiträde redan i tingsrätten och endast företrätt en av målsägandena synes den tid han lagt ned på förberedelse inför hovrättens huvudförhandling som väl tilltagen. Detta särskilt i jämförelse med det andra målsägandebiträdet som i stället företrätt fyra målsäganden. Andreas Hannah får därför anses skäligen tillgodosedd med ersättning för 55 timmars arbete. Vad han i övrigt begärt i ersättning är skäligt.

Peter Gillberg och Clea Sangborn är att anse som så kallade distansförsvare. De har dock båda rätt till skälig ersättning för sådana merkostnader som uppkommit på grund av att de har sin verksamhet långt från domstolsorten.

Peter Gillberg förordnades till offentlig försvarare för Maja Hellman först efter tingsrättens dom. Det är därför rimligt att han lagt ned ett stort antal timmar på att gå igenom förundersökningsmaterialet. Det framstår dock som att han borde ha kunnat begränsa denna genomgång något. Av de begärda 85 timmarna för detta arbete (genomgång av förundersökningsmaterial) anser därför hovrätten att Peter Gillberg ska tillerkännas ersättning motsvarande 55 timmars arbete. Sammanlagt tillerkänns Peter Gillberg ersättning för 177 timmars arbete. Det som han i övrigt begärt ersättning för är skäligt.

Clea Sangborn har begärt ersättning för arbete i hovrätten med ett belopp motsvarande 140 timmar. Hon har därvid bland annat begärt ersättning för arbete med sakframställan och förberedelse av de fyra förhören med rättsläkarna som hölls i hovrätten med ett belopp motsvarande sammanlagt 58 timmar. Enligt hovrättens bedömning borde detta arbete ha kunnat begränsats varför Clea Sangborn, i denna del, tillerkänns ersättning för arbete motsvarande 38 timmar. Sammanlagt får Clea Sangborn ersättning för 120 timmars arbete. I övrigt har hovrätten inget att anmärka mot det som Clea Sangborn begärt i ersättning.

Redan med beaktande av utgången i målet ska staten stå för kostnaderna för målsägandebiträdena och de offentliga försvararna.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast den 22 november 2023.

Hovrättslagmannen Niklas Rundberg, hovrättsrådet Andréa Erliden (referent) och hovrättsassessorn Viktor Wetterö samt nämndemännen Christer Lantz och Ing-Marie Larsson har dömt i målet.

Hovrätten är enig.

AVRÄKNINGSUNDERLAG finns i hovrättens akt.

EKSJÖ TINGSRÄTT

BROTTMÅL

Slutligt beslut

2023-10-09

Målnummer

B 1877-22

Beslut om rättelse

Av förbiseende har sidorna 35,36,38 och 39 i aktbilaga 155 (även i aktbilaga 149) inte sekretessbelagts i domen (enligt 21 1 § OSL). Eftersom avgörandet inte vunnit laga kraft finns förutsättningar att komplettera avgörandet i denna del. Parterna har av Göta hovrätts vid huvudförhandlingen den 4 oktober 2023 tillfrågats om kompletteringen varvid samtliga har tillstyrkt att komplettering görs av tingsrätten.

Ansvarig för beslutet

Rådmannen Erik Handmark

Digitalt signerad av

rådmannen Erik Handmark

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 230

575 23 Eksjö

Besöksadress

Sofieholmsgatan 7

Eksjö

Expeditionstid

måndag - fredag

08:00-16:00

Telefon

0381-384 00

E-post

eksjo.tingsratt@dom.se

Webb

www.eksjotingsratt.domstol.se

Innehåll

Parter och domslut	3
Maja Hellman	3
Johanna Leshem Jansson	6
Yrkanden	9
Stämningsansökan, aktilaga 151, 2023-03-17, åtalspunkt 1	9
Stämningsansökan, aktilaga 151, 2023-03-17, åtalspunkt 2	9
Stämningsansökan, aktilaga 151, 2023-03-17, åtalspunkt 3	9
Häkting m.m.	10
Skadestånd	10
KORT SAMMANFATTNING AV TINGSRÄTTENS DOM	13
INSTÄLLNING M M	13
SAKFRAMSTÄLLNINGAR och SKRIFTLIG BEVISNING	14
MUNTLLG BEVISNING	16
Albin Warrén	16
My Tönnies	18
Peter Gustafsson	19
Johanna Leshem Jansson	20
Maja Hellman	29
Barbro Aspegren	37
Lahanj Kornasan	37
Rättsläkaren Aleksandra Lazarevic	40
Karin Elardt	46
DOMSKÄL	47
Bevisrättsliga utgångspunkter	47
Ska Johanna Leshem Jansson dömas för skadegörelse?	47

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 230
575 23 Eksjö

Besöksadress
Sofieholmshgatan 7
Eksjö

Expeditionstid
måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon
0381-384 00

E-post
eksjo.tingsratt@dom.se
Webb
www.eksjotingsratt.domstol.se

Ska Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman dömas för grovt gravfridsbrott?	50
Ska Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman dömas för att de gemensamt och i samförstånd mördat Tove Tönnies?	52
Vilken påföljd ska tingsrätten döma ut?	62
Frågan om fortsatt häktning?	65
Skadestånd	65
Ersättning till de offentliga försvararna och målsägandebiträdena.	67
Frågan om fortsatt sekretess?	69
Rätten	70
Överklagandeinformation	70
Målsägandelista	72
Målsägandelista beträffande Maja Hellman	72
Målsägandelista beträffande Johanna Leshem Jansson	73

Parter och domslut

Maja Hellman

Parter

Tilltalad

MAJA Mamelö Hellman, 20040621-2704
Orkestervägen 21, 574 34 Vetlanda

Offentlig försvarare

Advokat Mikael Svegfors
Svegfors Advokatbyrå AB
Storgatan 38, 578 31 Aneby

Åklagare

Kammaråklagare Adam Rullman
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping
Box 73, 551 12 Jönköping

Målsägande

Se målsägandelista beträffande Maja Hellman

Domslut

Brott som Maja Hellman döms för

Grovt gravfridsbrott, 16 kap 10 § 2 st brottsbalken, 2022-10-16, Vetlanda kommun

Mord, 3 kap 1 § brottsbalken, 2022-10-16, Vetlanda kommun

Påföljd

Fängelse på livstid

Häktning m.m.

Maja Hellman ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Maja Hellman ska betala skadestånd till Peter Gustafsson med 130 000 kr.
Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Maja Hellman ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.
Av beloppet ska 110 000 kr betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Maja Hellman ska betala skadestånd till Hampus Tönnies med 130 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Maja Hellman ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker. Av beloppet ska 110 000 kr betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Maja Hellman ska betala skadestånd till Kirstin Tönnies med 130 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Maja Hellman ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker. Av beloppet ska 110 000 kr betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Maja Hellman ska betala skadestånd till My Tönnies med 130 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Maja Hellman ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker. Av beloppet ska 110 000 kr betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Maja Hellman ska betala skadestånd till Albin Warrén med 130 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Maja Hellman ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker. Av beloppet ska 110 000 kr betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Maja Hellman ska betala skadestånd till Dödsboet efter Tove Tönnies med 72 564 kr. Beloppet avser 50 914 kr begravningskostnad, 1 650 kr kostnad för musik vid begravningen samt 20 000 kr beräknad kostnad för gravsten. Maja Hellman ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 mars 2023 tills betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på bilder på den tilltalade, sid 27-28 i aktbilaga 155 (även i aktbilaga 149), bilderna på den avlidna målsäganden, sid 35,36,38 och 39 i aktbilaga 155 (även i aktbilaga 149) och fotografierna från bland annat den rättsmedicinska obduktionen, sid 4-33 aktbilaga 158 (även i aktbilaga 150), vilka lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar..

Brottsofferfond

Maja Hellman ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Mikael Svegfors får ersättning av staten med 403 658 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 232 913 kr arbete

- 80 595 kr tidsspillan
- 9 418 kr utlägg
- 80 732 kr mervärdesskatt

Uno Karlsson får ersättning av staten med 206 329 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 159 408 kr arbete
- 4 935 kr tidsspillan
- 720 kr utlägg
- 41 266 kr mervärdesskatt

Andreas Hannah får ersättning av staten med 168 568 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 118 080 kr arbete
- 14 850 kr tidsspillan
- 1 924 kr utlägg
- 33 714 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Johanna Leshem Jansson

Parter

Tilltalad

JOHANNA Tova Wilma Leshem Jansson, 20021106-3201
Hadderödje 4, 574 98 Nye

Offentlig försvarare

Advokat Clea Sangborn
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107, 102 23 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Adam Rullman
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping
Box 73, 551 12 Jönköping

Målsägande

Se målsägandelista beträffande Johanna Leshem Jansson

Domslut

Brott som Johanna Leshem Jansson döms för

Grovt gravfridsbrott, 16 kap 10 § 2 st brottsbalken, 2022-10-16, Vetlanda kommun

Mord, 3 kap 1 § brottsbalken, 2022-10-16, Vetlanda kommun

Skadegörelse, 12 kap 1 § brottsbalken, 2022-01-04 till 2022-01-05, Vetlanda kommun

Påföljd

Fängelse på livstid

Häktning m.m.

Johanna Leshem Jansson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd till Peter Gustafsson med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Johanna Leshem Jansson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker. Betalningsansvaret är solidariskt med Maja Hellman.

Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd till Hampus Tönnies med 110 000 kr. Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket

punkten 3 skadeståndslagen samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Johanna Leshem Jansson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Betalningsansvaret är solidariskt med Maja Hellman.

Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd till My Tönnies med 110 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Johanna Leshem Jansson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Betalningsansvaret är solidariskt med Maja Hellman.

Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd till Kirstin Tönnies med 110 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Johanna Leshem Jansson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Betalningsansvaret är solidariskt med Maja Hellman.

Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd till Albin Warrén med 110 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 50 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Johanna Leshem Jansson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Betalningsansvaret är solidariskt med Maja Hellman.

Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd till Dödsboet efter Tove Tönnies med 72 564 kr.

Beloppet avser 50 914 kr begravningskostnad, 1 650 kr kostnad för musik vid begravningen samt 20 000 kr beräknad kostnad för gravsten. Johanna Leshem Jansson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 mars 2023 tills betalning sker.

Betalningsansvaret är solidariskt med Maja Hellman.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på bilder på den tilltalade, sid 9-10 i aktbilaga 155 (även i aktbilaga 149) bilderna på den avlidna målsäganden, sid 35,36,38 och 39 i aktbilaga 155 (även i aktbilaga 149) och fotografier från bland annat den rättsmedicinska obduktionen, sid 4-33 i aktbilaga 158 (även i aktbilaga 150) vilka lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar..

Brottsofferfond

Johanna Leshem Jansson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Clea Sangborn får ersättning av staten med 421 919 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 222 507 kr arbete
- 79 946 kr tidsspillan

- 35 082 kr utlägg
- 84 384 kr mervärdesskatt

Angående ersättningsbeslut för målsägandebiträdena, se domslut för Maja Hellman.

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 151, 2023-03-17, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson ska dömas för mord (antal brott: 2) enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

1.1 MORD (Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson) (5000-K1226065-22)

Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson har den 16 oktober 2022 på Storgatan i Vetlanda, Vetlanda kommun, gemensamt och i samförstånd uppsåtligen berövat Tove Tönnies livet genom kvävning.

Johanna Leshem Jansson har därvid tagit ett strypgrepp runt Tove Tönnies hals - när Tove Tönnies legat på golvet och Johanna Leshem Jansson suttit över Tove Tönnies buk/bröstkorg. Samtidigt har Maja Hellman hållit fast Tove Tönnies armar/händer.

Av våldet har Tove Tönnies orsakats skador på bland annat halsen och halsens underliggande vävnader, armbågarna och ryggen samt syrebristskador på hjärnan och hjärtat.

Stämningsansökan, aktbilaga 151, 2023-03-17, åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson ska dömas för grovt gravfridsbrott (antal brott: 2) enligt 16 kap 10 § 2 st brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

2.1 GROVT GRAVFRIDSBROTT (Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson) (5000-K1226065-22)

Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson har den 16 oktober 2022 i Vetlanda kommun obehörigen flyttat, skadat och skymfligen behandlat Tove Tönnies lik.

Därvid har Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman förpackat och därefter transporterat Tove Tönnies döda kropp från Storgatan i Vetlanda till ett skogsområde i närheten av Skurebo, där kroppen placerats. Johanna Leshem Jansson har sedan antänt kroppen. Senare samma dygn har Johanna Leshem Jansson återvänt till platsen och hållit brandfarlig vätska över kroppen och på nytt antänt densamma.

Brottet bör bedömas som grovt då kroppen genom brand tillfogats svår skada. Vidare har brottet varit av särskild hänsynslös art då hanteringen av kroppen syftat till att dölja allvarlig brottslighet samt även försvårat brottsutredning och utredning om dödsorsak.

Stämningsansökan, aktbilaga 151, 2023-03-17, åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Johanna Leshem Jansson ska dömas för skadegörelse enligt 12 kap 1 § brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

3.1 SKADEGÖRELSE (Johanna Leshem Jansson) (5000-K20132-22)

Johanna Leshem Jansson har mellan den 4 januari 2022 och den 5 januari 2022 antänt fasaden på Peter Gustafssons bostadshus på Vintergatan 16 A, Vetlanda kommun. I bostaden bodde vi tidpunkten även My Tönnies och Tove Tönnies.

Genom Johanna Leshems Janssons agerande orsakades skador, till ett inte ringa värde, på husets dörrfoder och fasad.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Johanna Leshem Jansson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Åklagaren har begärt att Maja Hellman ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Kirstin Tönnies har begärt att Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Maja Hellman.

Peter Gustafsson har begärt att Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Maja Hellman.

Albin Warrén har begärt att Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Maja Hellman.

Hampus Tönnies har begärt att Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Maja Hellman.

My Tönnies har begärt att Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Maja Hellman.

Dödsboet efter Tove Tönnies har begärt att Johanna Leshem Jansson ska betala skadestånd med 72 564 kr.

Beloppet avser 50 914 kr begravningskostnad, 1 650 kr kostnad för musik vid begravningen samt 20 000 kr beräknad kostnad för gravsten. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 30 mars 2023 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Maja Hellman.

Albin Warrén har begärt att Maja Hellman ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

My Tönnies har begärt att Maja Hellman ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Peter Gustafsson har begärt att Maja Hellman ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Hampus Tönnies har begärt att Maja Hellman ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Kirstin Tönnies har begärt att Maja Hellman ska betala skadestånd med 130 000 kr.

Beloppet avser 60 000 kr i ersättning för sveda och värk enligt 5 kap. 2 § första stycket punkten 3 skadeståndslagen samt 70 000 kr i särskild anhörigersättning enligt 2 kap. 3 a § skadeståndslagen. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 16 oktober 2022 tills betalning sker.

Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

Dödsboet efter Tove Tönnies har begärt att Maja Hellman ska betala skadestånd med 72 564 kr.

Beloppet avser 50 914 kr begravningskostnad, 1 650 kr kostnad för musik vid begravningen samt 20 000 kr beräknad kostnad för gravsten. Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 30 mars 2023 tills betalning sker. Det har också begärts att beloppet ska betalas solidariskt med Johanna Leshem Jansson.

KORT SAMMANFATTNING AV TINGSRÄTTENS DOM

Tingsrätten har prövat det åtal som åklagaren lämnat in. Tingsrätten har vid sin prövning av bevisen funnit att både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman ska dömas för de brott de åtalats för. Det är fråga om mord, grovt gravfridsbrott och skadegörelse (endast Johanna Leshem Jansson). De målsägande som yrkat skadestånd har i huvudsak tilldömts sådant. När det gäller åtalet för mord har tingsrätten funnit att Johanna Leshem Jansson agerat med avsiktssuppsåt och Maja Hellman med insiktssuppsåt. Tingsrätten har bestämt påföljden för både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman till fängelse på livstid. Den avgörande bevisningen har i första hand varit uppgifterna från rättsläkaren Aleksandra Lazarevic som tydligt förklarat att dödsorsaken var kvävning genom strypning och även klargjort för de olika faser som är aktuella vid en strypning och med vilken kraft manuell strypning måste ha skett utifrån den skadebild som fanns på framförallt Toves hals. Något utrymme för någon annan dödsorsak har enligt tingsrätten inte förelegat. Vidare har vittnesmålet från Lahanj Kornasan varit centralt för att klargöra de närmare omständigheterna precis vid den tidpunkt då Tove enligt tingsrättens bedömning dödades. Med hänsyn till att utredningen i övrigt bekräftar den uppgift som Johanna Leshem Jansson lämnat om att Maja Hellman höll i Toves armar i samband med strypningen har tingsrätten valt att fästa tilltro till det som Johanna Leshem Jansson i denna del berättat. De uppgifter som Maja Hellman lämnat om att hon själv inte medverkat och plötsligt funnit Tove inlindad i ett lakan har tingsrätten inte beaktat utan ansett att uppgifterna endast är en efterhandskonstruktion. Den tekniska utredning som polisen gjort när det gäller särskilt frågan om hur de åtalade rört sig under händelseförloppet har också haft stor betydelse för tingsrättens slutsats. Tingsrätten anser att gravfridsbrottet är grovt och ensamt har ett betydande eget straffvärde och att Toves kropp forslats bort i syfte att undanröja bevis och försvåra den polisiära brottsutredningen.

INSTÄLLNING M M

Johanna Leshem Jansson har förnekat att hon gemensamt och i samförstånd mördat Tove Tönnies. Hon vidgår att hon efter visst bråk svarat med att ta ett grepp runt Tove Tönnies hals. Hon har suttit på Tove Tönnies mage och då kortvarigt hållit ett grepp runt Tove Tönnies hals. Hennes agerande har inte orsakat Tove Tönnies död. Hon har inte haft för avsikt att döda Tove Tönnies. Johanna Leshem Jansson har erkänt grovt gravfridsbrott men förnekat skadegörelse.

När det gäller yrkade skadestånd så har *Johanna Leshem Jansson* motsatt sig att betala sådant men accepterat att de som yrkat skadestånd är nära anhöriga. Yrkat belopp för sveda och värk accepteras som rimligt. Även de av dödsboet efter Tove Tönnies yrkade beloppen har accepterats som rimliga. Som skäligt belopp avseende så kallad särskild anhörigersättning accepteras 50 000 kr.

Maja Hellman har förnekat brott avseende åtalet för mord. När det gäller gärningen grovt gravfridsbrott har hon känt sig tvungen att ta tag i Tove Tönnies kropp men hon har inte skadat kroppen. Hon vågade inte säga emot.

Särskilt tillfrågad om Maja Hellmans inställning i denna del kan åsättas något straffrättslig benämning har advokat Svegfors svarat att han inte velat göra det.

Maja Hellman har motsatt sig att betala skadestånd som finns men har accepterat samtliga yrkade belopp som skäliga. Hon har accepterat att de som yrkat skadestånd ingår i kretsen av nära anhöriga.

Åklagaren har under huvudförhandlingen återkallat vittnena Johan Sjögren och Viktor Rosenqvist. Maja Hellman har återkallat vittnesförhöret med Farouk Kornasan.

SAKFRAMSTÄLLNINGAR och SKRIFTLIG BEVISNING

Åklagaren har i sin sakframställan gått igenom den skriftliga bevisningen som åberopats i målet. En sammanställning avseende den skriftliga bevisningen när det gäller mord och grovt gravfridsbrott återfinns nedan. Den presentation som åklagaren använt finns i målet, se aktbilaga 218. Den skriftliga bevisningen avseende skadegörelsen anges särskilt under det avsnitt där denna gärning prövas.

Advokat Karlsson har kort angett att begärt skadestånd för sveda och värk är enligt praxis. Något nytt avgörande när det gäller den så kallade anhörigersättningen finns ännu inte varför yrkat belopp satts till 70 000 kr.

Advokat Hannah har i sin sakframställan något hänfört sig till den bakomliggande konflikt som funnits mellan Johanna Leshem Jansson och Tove Tönnies/My Tönnies. Advokat Hannah har använt sig av en presentation som finns i målet, se aktbilaga 221.

Advokat Sangborn har klargjort att *Johanna Leshem Jansson* inte delar rättsläkarens slutsatser och anført att dödsorsaken kan vara en annan. *Tove Tönnies* kan ha dött till följd av så kallad aspiration (inhalation av kräk till lungorna). Det finns fynd i den rättsmedicinska utredningen som talar för detta. Det korta tag som *Johanna Leshem Jansson* hållit om *Tove Tönnies* hals har inte orsakat *Tove Tönnies* död. *Johanna Leshem Janssons* agerande efter det att *Tove Tönnies* dött präglas av en akut stressreaktion. *Advokat Sangborn* har hänfört sig till en presentation som finns i målet, se aktbilaga 223. *Advokat Sangborn* har för *Johanna Leshem Janssons* räkning vid huvudförhandlingen åberopat tingsrättens aktbilaga 55 (ett preliminärt utlåtande från rättsläkaren) som skriftlig bevisning.

Advokat Svegfors har anført att *Maja Hellman* den 14 oktober 2022 var i Göteborg tillsammans med *Johanna Leshem Jansson* och att det blev en sen natt. Den 15 oktober 2022 drack hon alkohol på en förfest hemma hos *Johanna Leshem Jansson* och sedan ytterligare alkohol på Nöjet. Tillbaka i *Johanna Leshem Janssons* lägenhet var hon illamående och sov huvudsakligen i sovalkoven fränsett några besök på toaletten. Det finns flera omständigheter som verkar ljuddämpande mellan sovalkoven och badrummet, bland annat en mellanvägg, ett piano och en murstock. Rättsläkaren har missuppfattat en del i *Maja Hellmans* förhör som varit ett underlag för utlåtandet.

Åklagarens (och målsägandenas) skriftliga bevisning.

1. s. 102, 105, 112-113, 116-119 (Stillbilder från övervakningskamera Nöjet) till utvisande av tidpunkter.
2. Tilläggsprotokoll s. 4-5 (Datakällor i utredning) till utvisande av vilken digital information som hämtats in i utredningen och hur den sammanställts och hanterats.
3. s. 22-38, 43-47, 59-61 (Sammanställning digitala spår), s. 188, 194-197, 198, 206 (Analys extrahering *Johanna Leshem Janssons* telefon), s. 343- 344, 351 (Analys extrahering *Maja Hellmans* telefon). Till utvisande av de inblandade personernas rörelser, förflyttningar, användaraktiviteter och förehavanden samt till utvisande av kontakter och samtal. Allt till styrkande av tidpunkter för brotten och var brotten begåtts samt till styrkande av tillvägagångssätt och uppsåt.
4. s. 134, 136-138 (Stillbilder från Övervakningskamera Dollarstore) till utvisande av inköp och tidpunkter.
5. Bilaga B s. 48-49 (Undersökning cykel) och Bilaga B s. 135 (NFC) till utvisande av förekomst av DNA från *Johanna Leshem Jansson* på *Tove Tönnies* cykel

6. Bilaga B s. 58, 62 (Undersökning bil), Bilaga B s. 73 (Registerutdrag) och Bilaga B s. 142 (NFC) till utvisande av förekomst av DNA från Tove Tönnies i bil som disponeras av Johanna Leshem Jansson.
7. Bilaga B s. 18-20, 22-24, (Undersökningsprotokoll Storgatan) Bilaga B s 34, 38 (PM Hund), och Bilaga B s. 136-137 (NFC). Till utvisande av förhållandena på brottsplats samt förekomst av DNA från Tove Tönnies i badrummet.
8. Bilaga B s. 162-164 (NFC) till utvisande av förekomst av brandfarlig vätska i brandrestprover från fyndplats.
9. Bilaga B s. 168-169 (NFC) till utvisande av att bränd plast på fyndplats överensstämmer med från Storgatan 71 beslagtagna sopsäckar.
10. Bilaga C s. 34-36, 39-40, 42-45 (Undersökningsprotokoll Skurebo) till utvisande av förhållanden och fynd vid anträffande av Tove Tönnies kropp
11. Bilaga C s. 59-102 (Rapport rättsmedicinsk obduktion) till utvisande av skadebild, dödsorsak och tillvägagångssätt.

MUNTLLIG BEVISNING

Den muntliga bevisningen består slutligen av förhör med de personer som anges nedan. Johanna Leshem Jansson har åberopat förhör med Barbro Aspegren avseende åtalet för skadegörelse. De övriga förhören har åberopats av åklagaren och målsägandena. Psykologen Karin Elardt har hörts beträffande Maja Hellmans personliga förhållanden.

Från förhören antecknar tingsrätten följande.

Albin Warrén

På lördagen satt de och spelade lite. Han ville inte med ut på Nöjet. En kompis Mohammed skulle gå ut och Tove var sugen på att följa med. Tove lämnade ganska sent. Hon hade druckit en svag grogg och något glas vin men inte jättemycket. Tove var inte berusad, hon var glad och sugen på att gå ut. Han fick sedan ett meddelande från Tove och ringde henne. Johanna Leshem Jansson hade slagit henne, Tove ville ta det när hon kom hem. Tove sa inte att hon hade sagt något till Johanna Leshem Jansson. Han tyckte det var konstigt att de rykt ihop. Tove verkade ok. När han ringde vid kl. 01.49 sa Tove att hon var på väg till Johanna Leshem Jansson, Maja Hellman var med. Han avrådde Tove från att gå dit, då de alla hade druckit. Han sa till Tove att hon fick höra av sig om det var något. De skulle prata ut om bråket på kvällen. Tove verkade

glad. Han avrådde då de bråkat innan, han litade inte på Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson; det var olustigt. Det har varit så mycket bråk och osanningar. Han sökte senare kontakt med Tove men fick inget svar. Tove brukar alltid svara. Strax innan klockan sex på morgonen var det. Han sökte då Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson.

Han försökte ringa Johanna Leshem Jansson men kom inte fram. Han var orolig och ringde sin mamma. Johanna Leshem Jansson ringde sedan upp och sa att Tove hade gått för länge sedan. Han frågade om de talat om någon efterfest och om Tove var väldigt berusad. Johanna Leshem Jansson sa att Tove inte var det och att de hade pratat ut och kommit överens. Han frågade om Johanna Leshem Jansson hade sett vart Tove tagit vägen men fick till svar att Tove gått till sin cykel men Johanna Leshem Jansson hade inte sett vart hon åkte. Johanna Leshem Jansson sa att Tove hade lämnat vid tretiden. Det var vid något av samtalen kl. 06 eller kl. 10 han är inte säker vid vilket av samtalen det var. Under det andra samtalet var han i bilen och letade efter Tove. Johanna Leshem Jansson hade skaffat en ny lägenhet och skickade adressen. Han ifrågasatte om det verkligen hade gått till på det sättet. Johanna Leshem Jansson stod på sig och sa att Tove hade lämnat. Han ifrågasatte det just för att det har varit mycket bråk. Han litade inte på att Johanna Leshem Jansson sa sanningen. Det kändes också konstigt att Tove åkte därifrån och bara försvann. Tove hade inte talat om någon efterfest. Han märkte inget på Johanna Leshem Jansson, hon betedde sig som vanligt. Nu med facit i hand tycker han det är konstigt hur Johanna Leshem Jansson var, men just då tänkte han inte på det. Han pratade inte med Maja Hellman utan skrev bara till henne på Snapchat.

Det har funnits en konflikt, mot slutet var den dålig. Tove mådde dåligt över Johanna Leshem Jansson, så både han och Tove tog avstånd från Johanna Leshem Jansson. Tidigare var de kompisar och umgicks. Det blev sämre. Tove hade varit ihop med en kille som Johanna Leshem Jansson haft ihop det med. Tove hade sagt till Johanna Leshem Janssons ex att Johanna Leshem Jansson varit otrogen. Maja Hellman och en kompis skulle en gång upp till hans lägenhet men då sa han att de inte fick komma in. Maja Hellman ville ha med Tove ut men Tove var livrädd och han sa nej. Johanna Leshem Jansson var inte med då. Maja Hellman var väldigt arg vid detta tillfälle. Johanna Leshem Jansson kom dit sedan men då sa han åt dem att de skulle gå därifrån. Han kommer inte ihåg när detta hände men det var längre tillbaka i tiden när han och Tove hade börjat träffas. Tove hade inte haft kontakt med Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman under det senaste halvåret. Tove mådde dåligt på grund av allt bråk och var rädd för Johanna Leshem Jansson. Det är många som Johanna Leshem Jansson inte är vän med längre, Johanna Leshem Jansson snackar skit och hittar på saker.

På frågor från advokat Hannah har *Albin Warrén* svarat: Kl. 05.53 skrev han till Maja Hellman och frågade om Tove var med dem men fick svar först kl. 12. Maja Hellman skrev inget mer och hade ingen följdfråga. Han tänkte inte mer på detta. Tove var en idrottstjej och spelade fotboll och gymmade. Tove kunde försvara sig och han tror inte att hon bara hade lagt sig. Tove hade inga skador när hon lämnade hemmet.

På frågor från advokat Sangborn har *Albin Warrén* svarat: Han minns inte vad Tove sa att hon hade sagt till Johanna på Nöjet. Han minns inte vad hon sa, han minns att det inte var något snällt.

Tingsrätten har tillåtit advokat Sangborn att konfrontera Albin Warrén med en mening från ett förhör med honom i huvudprotokollet, aktbilaga 153, på sid 407, andra stycket tredje raden

Hon säger även att hon sagt till Johanna hur känns det att va så misslyckad och då hade de börjat bråka.

Albin Warrén har kommenterat: Det kan stämma att han sagt så till polisen men han minns inte till hundra procent. När han pratade med Tove hörde han personer i bakgrunden, han frågade om Maja och Johanna var med henne. Då sa Tove ja. Stämningen uppfattade han som bra mellan de tre.

My Tönnies

Tove flyttade till Linköping hösten 2021. Hon och Tove bodde där ihop. Tove flyttade hem hösten 2022. I Vetlanda bodde de på Vintergatan 16. De var hemma där mycket under pandemin. Det var då mycket på distans.

Hennes far Peter Gustafsson eller Tove hade sagt att det brunnit på fasaden. Hennes pojkvän Martin tog bilderna som visats. Det är en utbyggnad av huset där Tove hade sitt sovrum. Hon själv var inte hemma när det brann. Det var efter nyår men både hon och Tove var hemma runt nyår. Hon vet dock inte om Tove var där vid branden då hon själv satt i coronakarantän mellan den 4-6 januari 2022. De flyttade in i utbyggnaden våren 2021. Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman har varit där på besök och vet hur det ser ut. My Tönnies tankar efter branden

var om Johanna Leshem Jansson men det var svårt att förstå, men hon trodde inte att en person kunde göra så.

Det finns många händelser runt Tove och Johanna Leshem Jansson. Johanna Leshem Jansson ville hitta vägar in i deras gäng men gänget ville inte ta in Johanna Leshem Jansson. Hon själv, Tove, Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman var i ett stort gäng som hittade på mycket, det kom lite successivt att bli mindre. Hösten 2021 var det inte så bra. Hon själv har haft kontakt men inte träffats. Hon minns en sms konversation i maj 2022. Det handlar om att Johanna Leshem Jansson spred rykten om otrohet från Toves sida mot Albin Warrén. En video skulle finnas men ingen har sett den. Tove mådde dåligt över detta, så hon skickade sms till Johanna Leshem Jansson. Hon känner Maja Hellman från gänget, relationen har varit bra utan konflikter. Toves relation med Maja Hellman var bra. På en fest körde de ett dryckesspel. Frågan kom upp om någon hade varit otrogen. Tove sa då ”men Johanna du har varit otrogen” mot sitt ex, Tove tyckte det skulle vara rätt. Johanna Leshem Jansson nekade till detta. Det blev bråk och tjafs kring detta. Tove var rädd för Johanna Leshem Jansson. Så fort man får kontakt med Johanna Leshem Jansson så sprids det rykten. Tove tog tag i saker för att reda ut de. Det är inte jättekonstigt att Tove följde med Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman.

På fråga från advokat Karlsson har *My Tönnies* berättat: Hon och Tove hade kontakt varje dag efter att Tove flyttat hem. Tove träffade en Julius, Johanna Leshem Jansson blev förbannad då ingen annan fick vara i närheten av den killen. Johanna Leshem Jansson har försökt splittra hennes relation med Martin. Tove var påverkad av bråken och fick ångest.

Peter Gustafsson

Utbyggnaden är några år yngre än huvudbyggnaden. Den innehåller ett sovrum plus toalett. Utbyggnaden har en egen entré men den användes inte. Våren 2021 flyttade *My Tönnies* och Tove in där. Grannen ovanför påpekade att det såg ut som sot, han såg att det var något istuckit. Det var den 6 januari 2022 och han anmälde det samma dag. Det var något kartongliknande istuckit under fodret. Han la det i en plastpåse i källaren, sedan lämnade han det till polisen i december 2022. Han funderade på Johanna Leshem Jansson men tänkte att det nog inte var så.

Johanna Leshem Jansson

Den aktuella dagen hade de varit på förfest tillsammans med en kompis som heter Louise och de gick senare till Nöjet. Hon tror att de kom till Nöjet ungefär kl. 22.00 - 22.30 och de var sedan där hela kvällen. På Nöjet stötte hon på Tove precis innan stängning. Hon själv satt i ett bås och skulle precis hämta sin jacka tillsammans med Maja Hellman. Tove kom fram från ingenstans och satte sig bredvid henne. Tove frågade henne hur det kändes att vara sämst i hela världen vilket gjorde henne väldigt chockad och förvånad. Hon tappade talföret och knuffade Tove så att Tove ramlade i backen. När Tove reste sig upp kastade sig Tove över henne och började slå henne. Hon la sig på bänken, medan Tove satt över henne. Hon försökte skydda sitt huvud från Toves slag mot hennes huvud. Maja Hellman försökte skydda henne från slagen och till slut drog sig Tove undan. Hon var chockad över händelsen varför hon gick och pratade med en vakt. Hon och vakten gick tillsammans och konfronterade Tove som dock anklagade henne för att ha börjat bråket. Innan denna händelse hade hon inte träffat Tove på flera månader, hon har för sig att hon kan ha sett Tove i ett bås under kvällen. Det var Tove som kom fram till henne, Maja Hellman var också med då. När hon senare gick för att prata med vakten tror hon att Maja Hellman var med men stod lite bakom henne. Hon själv hade i början på kvällen druckit lite vin, kanske två glas. På väg till Nöjet hade hon med sig en mugg som hon drack ur. När hon väl kom in på Nöjet drack hon ingen alkohol. Hon kände inte av den alkohol hon druckit. Maja Hellman drack alkohol under kvällen men hon vet inte hur påverkad Maja Hellman var. Efter att hon själv pratat med den första vakten gick hon för att prata med en annan vakt eftersom hon kände att det inte stämde vad Tove hade sagt om vem som hade började bråket. Den vakten sa att han förstod situationen och att hon borde säga till om detta senare eftersom det inte gick att göra så mycket just då. Efter att hon pratat med den andra vakten gick hon och pratade med några kompisar och slutligen gick hon ut från Nöjet. De brukar alltid stå kvar utanför Nöjet efter stängning och prata med folk de känner. När hon stod utanför Nöjet tillsammans med Maja Hellman var hon fortfarande chockad över händelsen med Tove inne på Nöjet och även besviken på vakterna. Hon fick då syn på två poliser och gick fram till dem för att berätta om händelsen. Poliserna sa att de tyckte att hon verkade påverkad och att hon borde sova på saken. Hon frågade poliserna om hon kunde göra en anmälan men de svarade att de tyckte att hon skulle sova på saken. Hon gick då därifrån och var upprörd och ledsen eftersom poliserna inte verkade tro på vad hon sagt om att Tove hade slagit mot hennes huvud. Hon gick tillbaka till Maja Hellman. Tanken dök då upp att de kunde vänta på Tove och fråga om denna ville följa med en bit bort, de tänkte att de då skulle slå Tove tillbaka och sedan bara gå därifrån. Hon och Maja Hellman hade inte pratat

om hur det skulle gå till men eftersom Tove hade slagit henne tänkte de att de skulle slå tillbaka. Det var både hon och Maja Hellman som diskuterade och gemensamt kom fram till vad de skulle göra. Efter att ha väntat i ungefär 20 minuter gick Maja Hellman in på Nöjet för att se om Tove fortfarande var kvar där eller om Tove hade gått utan att de hade sett det. Tove kom ut efter ett tag och hon själv gick fram för att prata med Tove. Hon frågade Tove om Tove ville reda upp bråket. Tove var förvånansvärt tillmötesgående och lät lugn och snäll på rösten. Tankarna på att slå Tove försvann då. De har haft konflikter förut och har löst dessa genom att prata. Hon frågade Tove om hon ville följa med till hennes lägenhet vilket Tove ville. Hon själv, Tove och Maja Hellman gick hem till lägenheten, Tove tog med sig sin cykel. Under promenaden var hon inte beredd på att Tove skulle vara så tillmötesgående varför hon själv ville vara det tillbaka. Efter bara några meter bad hon om ursäkt till Tove för att ha knuffat henne. Tove godtog ursäkten och det var bra stämning. De skrattade lite tillsammans när hon tog fram sitt vin som hon hade gömt undan en bit bort och stämningen blev jättebra. Tove berättade om vad som hänt i hennes liv, att hon flyttat hem igen. Under promenaden var alla tre med i konversationen. De kom hem till hennes lägenhet på Storgatan. Tove ställde sin cykel vid ett staket på framsidan och hon tror att Tove låste fast den. Det brukar ta en kvart att gå hem så klockan var kanske mellan kvart i två och tio i två på natten. När de var precis utanför lägenheten ringde Albin Warrén till Tove. Tove svarade och sa att hon skulle gå hem till Johanna Leshem Jansson. När de kommit in i lägenheten och fått av sig ytterkläderna visade hon Tove runt eftersom Tove aldrig varit där innan. Det sista rummet hon visade var badrummet och det var efter bara några minuter. När hon visade badrummet var de alla tre inne i badrummet. Hon själv stod närmast dörren medan Tove och Maja Hellman stod inne i badrummet. Hon var ganska stolt över badrummet eftersom det var nyrenoverat. Tove sa dock *"här finns inget att se"* varpå hon själv tänkte *"jaha"*. Tove skulle gå ut från badrummet varpå det blev som att Tove knuffade in Johanna Leshem Jansson i väggen. Tove använde sin axel för att knuffa henne och axeln träffade i bröstkorgen ungefär. Hon fällde då Tove till golvet genom att sätta sitt ben bakom Toves ben och armen runt Toves axel så att Toves fötter inte hade något fotfäste. Tove föll rakt ner i golvet med huvudet och ryggen först, Tove hann inte ta emot sig utan det var ett riktigt fall ned i golvet. Hon skulle inte säga att hon själv blev direkt arg utan Tove knuffade henne varpå hon själv knuffade tillbaka. Hon hann inte tänka utan det bara blev så. Hon satte sitt ben bakom Tove för att knuffa ordentligt och fälla Tove till marken. Tove började sparka mot henne varpå hon själv satte sig gränsle på Tove så att Tove inte skulle kunna fortsätta sparka. Allt gick väldigt fort, det var som att allt skedde på en sekund. Hon kommer inte ihåg exakt var hon satte sig men det var någonstans på bröstkorgen eller magen på Tove. När hon satte sig på Tove fick Tove till någon spark i väggen så att de ändrade position

lite. Tove försökte få av henne och sa *"Vad fan håller ni på med?"* och tog sina händer runt Johanna Leshem Janssons hals. Hon själv försökte då luta sig bort väldigt snabbt. Hon svarade *"Vad fan håller du på med själv?"* och satte sina händer kring Toves hals och tryckte till. Någonstans i samma skeende tog Maja Hellman tag i Toves händer och försökte få bort dem från Johanna Leshem Janssons hals. Hon minns inte exakt hur Maja Hellman tog bort Toves händer från hennes hals och hon vet inte vad Maja Hellman tänkte i stunden. Hennes uppfattning är att när Tove tog tag i hennes hals så försökte Maja Hellman få bort händerna från hennes hals. Hon vet inte hur hårt Maja Hellman höll i händerna och hon vet inte vad pressa betyder, hon såg dock hur Maja Hellman höll i Toves händer. I förhållande till Toves huvud var Toves händer ganska nära, armarna var inte raklånga. Maja Hellman höll kvar Toves händer en stund och det blev då också så att hon själv tog sina egna händer runt Toves hals. När Maja Hällman tagit tag i Toves händer höll Maja Hellman fast händerna och tryckte ner de i golvet. Detta skedde strax innan eller ungefär samtidigt som hon själv satte sina händer på Toves hals, hon har dock svårt att placera i vilken sekund exakt som Maja Hellman tog tag i Toves händer. När hon satte sina händer runt Toves hals höll hon sina tummar i mitten på Toves hals och resten av händerna om Toves hals. Hon tryckte till, först ett snabbt tryck och sedan höll hon kvar i några sekunder men tryckte inte till med samma tryck då. Hon höll om Toves hals i kanske tio sekunder. När hon gjort detta hostade Tove till och ryckte till i kroppen varpå hon blev förskräckt och släppte taget om Toves hals och ställde sig på knä så att hon inte längre satt på Tove. Hon minns inte om hon såg Toves ansikte under tiden hon höll sina händer kring Toves hals. Hon kommer inte ihåg när Maja Hellman släppte greppet om Toves händer och hon vet heller inte om det var Maja Hellman som släppte taget om Tove först. Det fanns en möjlighet för Tove att göra motstånd när Tove låg på marken, Tove hade kunnat göra något med sina ben. Efter att hon släppt Toves hals satte hon sig bredvid Tove och Maja Hellman. Tove hostade och väste på något konstigt sätt och Toves tunga åkte ut på något konstigt sätt. När hon såg detta kopplade hon bort helt. Det var obehagligt och hon hade inte riktig koll, hennes hjärna stängde av och hon fattade inte riktigt vad som hände. Tove fortsatte ligga och väsa ett tag, till slut blev det helt tyst och Tove blev stilla. Efter att hon reagerat och släppt taget om Toves hals gjorde hon inget för att kontrollera Tove. Hennes kropp ville inte koppla med hjärnan utan det var helt stilla i huvudet och det kändes som att kroppen lagt av. Hon kunde inte hjälpa Tove eftersom hon inte fattade vad det var som hände. Hon och Maja Hellman satt där i flera minuter och de sa ingenting till varandra under den tiden. De skulle sedan försöka känna efter Toves puls men hon har aldrig känt på någons puls förut så hon kunde inte avgöra om hon kände en puls eller inte. Hon fattade ingenting och det var blankt i huvudet. Det var som att hon inte kunde få upp en enda vettig tanke. Kroppen var som att den helt frös till is.

Efter ett tag så reste hon sig och gick ut ur badrummet. Hon irrade omkring och kunde inte tänka klart, hon visste inte vad hon skulle göra och kroppen fungerade inte riktigt. Till slut gick hon in i köket och tog en hushållsrulle eftersom det var blött på badrumsgolvet. I stunden visste hon inte vad det blöta var men i efterhand tror hon att det var Toves urin. Hon torkade upp och Maja Hellman satt kvar i badrummet under tiden. Efter att hon hade torkat upp tog hon och Maja Hellman av sig strumporna och la de i en soppåse eftersom de blivit blöta. Hon och Maja Hellman gick ut och satte sig i vardagsrummet. Hon vet inte hur länge de satt där och hon kunde fortfarande inte koppla vad som hade hänt. Hon gick tillbaka till badrummet flera gånger för att kolla, hon förväntade sig att Tove skulle resa på sig men det gjorde Tove inte. Efter ett tag förstod de att Tove inte levde. Det fanns en tanke att de skulle ringa 112 men det tog aldrig riktigt form. Polisen hade inte lyssnat på henne tidigare under kvällen så den tanken föll helt enkelt bort. Hon tänkte även på att ringa ambulans, men det blev inte att de gjorde så. Hela situationen var väldigt bisarr och hon var i chock. Hon kunde inte tänka som i vanliga fall. Efter ett tag förstod hon att det var en avliden person i hennes lägenhet och hon kunde inte tänka något annat än att hon inte kunde ha en avliden person i sin lägenhet. Tove måste bort. Då dök tanken upp att hon och Maja Hellman var tvungna att bära ut Tove till någon annan plats. De måste flytta på Toves cykel så att det inte skulle se ut som att Tove var kvar där längre. Hon tog Toves nycklar och mobil och skulle gå ner för att flytta på cykeln. När hon kom ner hade hennes granne på våningen nedanför öppnat sin dörr och undrade vad det var som låtit så högt när det smällde i golvet. Hon svarade att de hade haft förfest och att hennes kompis hade trillat i golvet varför hon skulle åka till McDonalds och köpa mat åt kompis. Grannen svarade att han hade vaknat av dunsen och frågade henne om hon tänkte köra till McDonalds samt om hon hade druckit. Hon kom då på att hon inte kunde köra dit varpå grannen erbjöd sig att köra henne till McDonalds. Hon tackade ja men sa att hon först skulle gå upp till lägenheten för att hämta sin telefon. Det hon berättade för grannen var en lögn då hon egentligen hade tänkt flytta på cykeln. Väl uppe i lägenheten förklarade hon för Maja Hellman att hon träffat på grannen och att hon hade dragit ett svepskäl om att hon skulle till McDonalds och att hon måste vänta med att flytta på cykeln tills hon kom tillbaka. Hon minns inte om grannen nämnde för henne att han hade knackat på hennes dörr men det kan han säkert ha gjort. När de satt i badrummet vet hon någonstans att det ringde på dörren men hjärnan kopplade bort det så det var inte något hon reagerade på. Hon minns inte exakt när det ringde på dörren men det var någon gång när de var inne i badrummet. Hon gick ner för att träffa grannen och de gick bakom huset till hans bil och åkte till McDonalds. De kom sedan tillbaka och då hade hon med sig mat åt Maja Hellman. När hon kom in i lägenheten var Maja Hellman någonstans runt sovalkoven eller vardagsrummet. Hon gav Maja Hellman maten som hon åt och så gick hon

själv ner på nytt och flyttade på cykeln till Grängsgatan. När hon gick tillbaka passerade hon sin bil som stod parkerad på en sidogata från lägenheten så hon körde upp bilen till uppfarten vid lägenheten. Hon parkerade bilen och gick upp till lägenheten. Hon och Maja Hellman tog ut Tove i hallen och lindade in Tove i ett lakan. Kroppen hade då varit i badrummet hela tiden. Hon försökte placera Tove på lakanet och sedan vira lakanet om kroppen. Maja Hellman stod bredvid och det kan vara så att Maja Hellman tog tag i någon flik av lakanet, men det var i huvudsak hon själv som virade in Toves kropp i lakanet. Maja Hellman föreslog att de skulle sätta sopsäckar kring Tove så att de inte skulle behöva se Tove varpå de trädde på sopsäckarna tillsammans. De trädde på sopsäckarna genom att lyfta lite på kroppen och trä en påse över huvudet och en över fötterna. Hon och Maja Hellman bar ned Tove genom trapphuset och in i bilen. De fick kroppen till bilen genom att hon höll i Tove axlar och armhålor medan Maja Hellman höll i benen. Maja Hellman gick först baklänges och hon själv som vanligt framåt. Det var väldigt tungt och de trillade nästan. På det sista trappsteget trillade Maja Hellman bakåt. Därefter fortsatte de bära ut kroppen några meter till bilen och la den i baksätet. De åkte iväg, hon körde medan Maja Hellman satt bredvid i passagerarsätet. När hon backade ut från uppfarten hade de ingen aning om vart de skulle åka så det blev bara åt ett håll. Hon hade fortfarande på sig Toves mobil och nycklar i sin ficka så hon och Maja Hellman tänkte att de måste göra sig av med dessa. Hon vet att hon och Maja Hellman hade suttit i vardagsrummet och pratat om vad de skulle göra, de sa då att de måste göra sig av med mobilen och nycklarna. De åkte mot Ekenässjön. När de kom förbi en sjö eller damm precis efter att man kommer ut från Vetlanda fick hon ett infall så hon stannade bilen, gick ur och kastade mobilen i vattnet. De fortsatte köra och hade ingen aning om vart de skulle åka utöver att de borde åka åt ett annat håll. Hon hade nycklarna i sin jacka och vid något tillfälle under bilfärden la hon av sig jackan i bilen eftersom hon blev väldigt varm. Därefter låg jackan mellan henne och Maja Hellman i bilen. Det blev så att de åkte mot Sjunnen. Ungefär halvvägs till Sjunnen kastade Maja Hellman ut nycklarna varpå de vände och åkte tillbaka. Då dök det upp en tanke för henne var de skulle placera Tove. Hon brukar vara mycket i skogen kring Skurebo då hon har sina hästar där. Hon fick upp en bild av en plats där det är väldigt tät skog. De åkte dit och stannade någonstans på skogsvägen för att placera Tove där. Hon och Maja Hellman klev ur bilen. Hon släpade sedan ut Tove från baksätet. Det var hon själv som försökte släpa in Tove en bit in i skogen. Det var alldeles för tungt för att bära. Det var väldigt mörkt så Maja Hellman fick lysa med ficklampan på hennes telefon. Det var väldigt tungt och tog väldigt lång tid. Till slut kom hon in någon meter in i skogen så hon lade Tove där. Det var fruktansvärt det som hade hänt. Hon ville inte att Tove skulle ligga ensam där. Hon var inte sig själv och tänkte irrationellt. Hon tänkte att hon själv alltid velat bli kremerad och hon ville inte att Tove skulle ligga där

ensam och ruttna bort ensam och bli uppäten av ett djur. Därför tände hon eld på lakanet kring Tove och gick därifrån. De åkte tillbaka till Vetlanda. När de kom upp till hennes lägenhet hämtade Maja Hellman sin telefon som Maja Hellman glömt. Maja Hellman gick och la sig i hennes säng. Hon själv gick runt i lägenheten och plockade på sig ombyten eftersom hon inte bodde där just då. Det var väldigt oklart. Efter att de varit i lägenheten i ungefär en kvart sa hon till Maja Hellman att hon skulle skjutsa hem henne. Hon var lite irriterad över att Maja Hellman lagt sig i hennes säng för det var lite ofräscht då Maja Hellman hade på sig sin jacka. Efter att hon skjutsat hem Maja Hellman åkte hon hem till sin mamma. Väl hemma duschade hon som hon alltid brukar göra. När hon kom ur duschen såg hon att Albin Warrén hade ringt henne när hon var i duschen varpå hon ringde upp. Albin Warrén undrade var Tove var så hon svarade att Tove nog hade gått på en efterfest eller något. Hon vaknade senare på söndagen och åkte tillbaka till sin lägenhet eftersom Tove fortfarande hade kvar sina ytterkläder och väska där. Hon plockade med sig Toves saker i en sopsäck och åkte därefter till Dollarstore för att inhandla kemiskt aceton eller liknande då hon tänkte att hon måste göra sig av med sakerna. Hon tänkte att det vore bäst att sakerna försvann så det var bäst att elda upp de. Hon köpte vätskan och åkte ut till platsen där Tove låg. Hon la först Toves saker en bit bort från Toves kropp och hällde nästan all bensin på sakerna och tände eld. Då såg hon att Tove inte hade kremerats så som hon hade tänkt sig. Hon hällde då vätskan på Tove och tände på hennes kläder. Därefter åkte hon därifrån.

På söndagar brukar hon alltid vara ute på sin pappas gård och ta en ridtur, vilket hon gjorde även denna dag. Strax efter halv sju på kvällen frågade hon Maja Hellman om de skulle ses, hon åkte sedan och plockade upp Maja Hellman och de åkte till Illharjen. De pratade om mediapådraget. Hon berättade för Maja Hellman att polisen hade ringt henne under dagen och undrat vad som hade hänt. De kom fram till att de skulle berätta en annan version än det som hade hänt. De kom överens om att de inte skulle säga något mer än att Tove gick från hennes lägenhet och att de inte vet något mer än det. Gällande vad grannen hade sagt om ljudet kom de fram till att de skulle säga att Maja Hellman hade mått dåligt och trillat i badrummet och kräcks. Detta var dock inte sant.

Dagen efter, alltså på måndagen, blev hon frihetsberövad. När hon blev frihetsberövad höll hon sig till versionen att Maja Hellman hade ramlat och kräcks samt att Tove hade lämnat lägenheten. Hon höll kvar vid denna version även när hon blev häktad och i flera efterföljande förhör berättade hon inte som hon nu berättar. Det var först den 30 december 2022, efter att hon bytt försvarare, som hon berättade som hon nu gjort. Att hon inte sa som det var tidigare var för

att det var en väldigt traumatisk och smärtsam händelse som hon inte vill komma ihåg. Hon försökte förtränga det. Hon kände sig ensam och hade ingen hon kunde berätta för, hon hade inget stöd. Men sen valde hon att byta advokat och så fort hon fått sin nya advokat kände hon sig inte ensam längre varför hon berättade. Det var på det nästkommande förhöret efter att hon bytt försvarare som hon berättade.

Det hon har berättat innefattar att Maja Hellman var i badrummet, och att Maja Hellman höll fast i Toves händer under tiden som hon tog greppet om halsen. Hon har läst förundersökningsprotokollet och vet att Maja Hellman har sagt att hon sovit. Hon tror att detta är för att Maja Hellman vill lägga skulden på henne för att komma undan själv. Maja Hellman sov inte under tiden de var i badrummet. Det kan ha varit så att Maja Hellman sov under tiden som hon själv var på McDonalds men det vet hon inget om.

Gällande hennes och Toves relation så lärde de känna varandra sommaren 2020 och blev bra vänner. De var med i samma gäng och festade. Det blev en del konflikter men det var mest tjafs. Vid fest kunde Tove, när hon drack, ofta inte ta hand om sig själv och kunde ramla omkring och ha sönder saker. Detta var mest ett irritationsmoment, det var dock något som hon tog upp med Tove ett flertal gånger. De brukade då träffas och prata ut om det. Hon och Tove tyckte inte alltid samma saker men de kunde reda ut det och fortsätta vara vänner. De hade en del konflikter men hon förstår nu att det var om omogna saker. Konflikterna kretsade kring fester. Hon levde i en bubbla och det var omoget. Under sommaren 2021 var de ett stort gäng som hade väldigt kul. De umgicks nästan varje dag och hade väldigt kul. När Tove och My Tönnies sedan flyttade till Linköping rann vänskapen ut i sanden eftersom de inte bodde på samma geografiska plats, vänskapen upphörde dock inte. När hon träffade Tove på Nöjet den aktuella kvällen hade de inte setts på kanske ett halvår.

När det kommer till låttexten som hittades i hennes jobbdator är den inte så allvarlig som den ser ut att vara. Hon skriver jämt låttexter om alla möjliga personer. Det här var en låt som hon tyckte var lite rolig för den rimmade, hon skrev den på en jobbrast på kanske tio minuter. Hon visade den för Maja Hellman och ytterligare en kompis och de tyckte att den var kul eftersom den rimmade. Det var inte mer än så. Hon tycker det är kul med musik och det är hennes största intresse. Hon älskar att lyssna på musik och skriver även egen musik. Hon har skrivit många låttexter som liknar den som handlar om Tove. Har hon en ledig stund får hon oftast upp något i huvudet och skriver ner det. När hon var liten ville hon bli författare och sökte in till författartävlingar. Hon brukar läsa böcker och har alltid läst någon bok i veckan. Under år 2022

läste hon enbart Camilla Läckberg. I början av 2022 började hon läsa Fjällbackamorden och läste sedan alla de böckerna i följd. Det är ungefär elva böcker. Det hon tycker är roligt med att skriva texter är att få andra att skratta. Maja Hellman var fascinerad att hon kunde få ihop en text på tio minuter. De tyckte det var kul att sitta och skratta åt texten.

Hon har varit på Vintergatan några gånger när Tove och My Tönnies har anordnat förfest. Hon fick reda på branden där genom gemensamma vänner. Avseende åtalspunkten om skadegörelse nekar hon till brott och anser inte att det finns något att säga. Det är inte hon som har gjort det. Hon har tagit del av vad Maja Hellman har sagt i förhör om branden. Hon tror att anledningen att Maja Hellman säger som hon gör är att Maja Hellman insett att hon genom att säga saker om Johanna Leshem Jansson kan få henne själv att framstå som oskyldig. Hon och Maja Hellman har tidigare varit väldigt bra vänner.

Gällande Google-sökningarna så brukar hon ofta googla mycket kring det hon brukar läsa. Just under 2022 läste hon Fjällbackamorden och när hon ser i vilken tid hon har gjort sökningarna så vet hon att det finns en bok i serien där gärningspersonen just bränner någon inne. Som läsare ska man försöka lista ut vem gärningspersonen är, det är därför hon har gjort en sådan Google-sökning som "bränna någon inne". Hon vet att hon läste den boken i september 2022. Vad gäller Google-sökningen "Hämnden på bästa vännen" handlar den om att hon hade ett tjafs med en kompis. Hon gjorde den sökningen för att se om man skulle blockera personen på sociala medier eller strunta i personen. Det hon fick som svar var att det på tidningssajter stod att man ska strunta i personen och inte bry sig om den. Sökningen "Gå i fängelse" har också med Camilla Läckberg att göra eftersom Camilla Läckberg skrivit en bok med den titeln. Sökningen bestod i att hon ville veta vad boken handlade om. Vad gäller "brand på Kettilsgatan" så hade hon fått höra från gemensamma vänner till henne och Tove om branden. Det var anledningen till att hon gjorde sökningen; för att se vad det rörde sig om. Hon minns inte att hon fick något svar om vad det rörde sig om. "Mörda någon diskret" är en Google-sökning hon har gjort för att hitta något att rimma på. Genom att göra en Google-sökning kan man få något slags sammanhang. Ord som rimmar på "diskret" är "konkret" och "medvetenhet". Hon googlar mer än genomsnittspersonen. Hon lever i ett samhälle där man har sociala medier och blir överöst av information hela tiden. Hon söker på ord på Google för att se vad de betyder. Hon har gjort alla Google-sökningarna i hennes mobil. Hon vet inte om sökningen på "griftefrid" var just på grund av Camilla Läckbergs böcker. Hon tror att anledningen till att hon sökte på "griftefrid" var för att hon inte visste vad det ordet betyder. Det stämmer att hon i förhör förnekade att ha sökt på "griftefrid". Hon har aldrig slagit Tove

eller någon annan. Nu i efterhand när hon har kommit ur den småstadsbubblan som hon och alla andra var i förstår hon att det var omoget. Hennes värld var bara fest. Hon inser nu att det är omoget att bry sig om vem som ligger med vem hit och dit. Det var enbart fylletjafs. Det My Tönnies har berättat om att hon ligger med alla och vill splittra par är överdrivet och i några fall är det bara lögn. Hon förstår dock att My Tönnies är arg på henne då hon själv sitter häktad misstänkt för mord på hennes tvillingsyster. De taskiga saker som står om henne i förundersökningsprotokollet är överdrivna. Allas syn har färgats av att det rör sig om en avliden person nu. Folk dömer henne för vad de tror att hon har gjort och säger saker om henne som egentligen inte är sant.

Hon och Maja Hellman träffades 2020. De klickade direkt då båda gillade att stå på dansgolvet. De umgicks mer och mer och kom jättebra överens. De var väldigt lika och funkade bra ihop. Hon var väldigt extrovert medan Maja Hellman var introvert. Maja Hellman har uttryckt att hon var tacksam att Johanna Leshem Jansson tog med henne ut. Deras vänskap byggde på respekt. Ibland kunde Maja Hellman bli sur om hon hängde med egna vänner men de brukade inte bråka. Maja Hellman orkade inte alltid följa med på fest. De hade inte någon inre hierarki utan de vågade säga ifrån till varandra. Hon var visserligen mer extrovert och bjöd med Maja Hellman på fester, men Maja Hellman är hennes närmaste kompis och hon har aldrig haft en kompis som Maja Hellman tidigare. Det känns väldigt tufft nu och det är fruktansvärt att det blivit som det blivit för hon tycker väldigt mycket om Maja Hellman.

I ett tilläggsförhör begärt av advokat Sangborn har *Johanna Leshem Jansson* i huvudsak uppgett följande: Det hon menade när hon i sms till My Tönnies skrev ”konsekvenser” var att hon inte skulle bjuda de på någon mer fest. Anledningen till att det luktade rengöringsmedel i lägenheten på söndagen var för att hantverkarna hade målat om i badrummet då de jobbat där en tid. Lukten som följer på det kan beskrivas som kemiskt. Det stämmer inte att hon skulle vilja hämnas på Maja Hellman. Hon måste säga som det är och sanningen är att Maja Hellman var med i badrummet. Det finns ingen anledning för henne att ljuga om det då Maja Hellman var hennes bästa vän. Dessutom är det inte till hennes fördel att säga att Maja Hellman var involverad i händelsen. Att hon ska ha sagt ”*Jag tar hellre livet av mig än sitta i fängelse*” har aldrig hänt. Det som hände var att hon, när de åkte från sin lägenhet till Maja Hellmans bostad, i förbifarten sa ”*Jag dör hellre än att sitta i fängelse*”. Det är vad hon sa och hon känner fortfarande så. Däremot vill hon inte på något vis skada sig själv. Ordet ”narcissist” är ett ord hon använder sig av väldigt ofta. Hon vet faktiskt inte ens vad det betyder men hon använder det när en person är självupptagen så det är ett ord hon använder för väldigt många. I hennes bil

har hon dock alltid på Spotify när hon ska åka någonstans. I det här fallet kan Spotify ha varit på för att distrahera från jobbiga tankar. När de åkte var det ganska tyst, det var en chockad stämning. Hon var chockad och inte glad, hon var inte riktigt sig själv. När de satt på Illharjen så kom de gemensamt fram till vad de skulle säga. Under natten när hon hade gått nedför trappan och träffat på grannen så berättade hon en nödlögn om att Maja Hellman hade spytt och trillat så den delen var redan påkommen. Men sedan vid Illharjen kom hon och Maja Hellman gemensamt fram till vad de skulle säga om allt annat, det var en diskussion.

Varför hon - enligt stegräknaren - var uppe och gick den natten skadegörelsen ägde rum vet hon inte exakt. Hon vet inte exakt varför hon var uppe just då, men hon hade säkerligen mobilen på sig. Soporna ska slängas varje dag och hon kan ha gått runt i lägenheten från badrummet och till köket. Det blev även lite mer spring då hon var själv i lägenheten. Den sms-konversation hon hade med Maja Hellman på kvällen var för att hon hade lägenheten för sig själv då hennes mamma och bror inte var där. Det var en vardag; hon jobbade inte och Maja Hellman gick inte i skolan eftersom det var lov. De hade planerat att sova över då det inte är ofta det sammanfaller på det här sättet. Maja Hellman sa då att hon var sjuk och det var mitt under corona-tider så hon själv tolkade det som att Maja Hellman inte ville smitta henne. Hon brydde sig dock inte om det utan de umgicks som vanligt.

Maja Hellman

Inne på Nöjet var hon, Johanna Leshem Jansson och deras kompis Louise för det mesta på dansgolvet. På förfesten drack hon ungefär tre glas vin och det var på tom mage. Inne på Nöjet köpte Louise en stor Redbull vodka, 6 cl, till henne. Sedan köpte hon själv en sådan drink till sig själv. Precis innan hon och Johanna Leshem Jansson skulle gå ut från dansgolvet så svepte hon det som var kvar i glaset. Hon och Johanna Leshem Jansson gick, efter att de hämtat sina jackor, och satte sig vid ett bord för att vänta på Louise. Då kom Tove fram från ingenstans och sa något till Johanna Leshem Jansson som hon inte kunde uppfatta. Johanna Leshem Jansson puttade bort Tove varpå Tove började veva mot Johanna Leshem Jansson. Hon själv försökte sära på de båda. Därefter gick Tove därifrån och Johanna Leshem Jansson gick och pratade med en av vakterna på Nöjet. Hon själv var med Johanna Leshem Jansson till vakten. Hon vet inte vad Johanna Leshem Jansson sa till vakten. Hon reflekterade inte över om vakten pratade med Tove. Det kändes som att Johanna Leshem Jansson blev chockad av det som hände på

Nöjet. Hon själv blev också chockad då det inte var något hon var beredd på. Johanna Leshem Jansson verkade irriterad över vad som hänt medan hon själv var mest chockad.

När Johanna Leshem Jansson pratat med vakten gick hon och Johanna Leshem Jansson ut från Nöjet. Hon själv stod kvar utanför entrédörren medan Johanna Leshem Jansson gick för att prata med en polis som stod lite längre bort. Hon var inte med när Johanna Leshem Jansson pratade med polisen. Johanna Leshem Jansson kom tillbaka till henne och hon frågade då hur det gått. Johanna Leshem Jansson sa att hon inte fått något gehör av varken vakten på Nöjet eller av polisen. Johanna Leshem Jansson verkade lite uppgiven men inte arg. Johanna Leshem Jansson sa att hon ville prata med Tove. Louise hade kommit ut då och Johanna Leshem Jansson sa detta till dem båda. Hon och Johanna Leshem Jansson stod och väntade på Tove. Efter ett tag sa Johanna Leshem Jansson åt henne att gå in på Nöjet och kolla var Tove var någonstans varpå hon gjorde så. Hon vet inte varför Johanna Leshem Jansson inte gick in på Nöjet själv för att se om Tove var kvar, hon reflekterade inte över om det var konstigt att Johanna Leshem Jansson bad henne gå in och titta. Hon gick ut från Nöjet igen och efter en stund kom Tove ut. Johanna Leshem Jansson frågade Tove om Tove ville följa med och prata. Tove svarade ja på detta så de tre började gå mot Johanna Leshem Janssons lägenhet. Tove tog med sig sin cykel. Att Johanna Leshem Jansson nu säger att syftet var att slå Tove är inte något som hon var med och planerade. Hon var inte med och planerade att slå eller skada Tove och Johanna Leshem Jansson hade inte sagt något om detta. Tanken med att Tove följde med dem var att Tove och Johanna Leshem Jansson skulle prata ut och hon själv följde med eftersom hon skulle sova över i Johanna Leshem Janssons lägenhet. Stämningen under promenaden kändes bra. Hon hade druckit väldigt mycket och hon var inte helt med i matchen i huvudet. Hon hade inte koll på vad de pratade om. På vägen kände hon att det började snurra väldigt mycket i huvudet.

När de kom till Johanna Leshem Janssons lägenhet tog de av sig sina ytterkläder. Hon gick och la sig i Johanna Leshem Janssons säng medan Johanna Leshem Jansson och Tove gick och satte sig i köket. Anledningen till att hon inte var med i köket var för att det var Johanna Leshem Janssons och Toves bråk och inte hennes. Hon hade visserligen varit med och särat på de båda vid Nöjet men båda verkade lugna nu så hon tänkte att det inte skulle ske något bråk igen. När hon lagt sig i Johanna Leshem Janssons säng kan hon ha varit inne på mobilen lite men hon somnade snabbt. Hon hörde inte Johanna Leshem Jansson och Tove ute i köket. Efter en stund gick hon upp från sängen och in i köket för att berätta att hon mådde illa. Hon vet inte vad klockan var när hon gick upp men hon är säker på att hon hade sovit. Hon lade inte märke

till vad Johanna Leshem Jansson och Tove gjorde inne i köket men de satt och pratade. Hon gick till toaletten men hon spydde inte. Därefter gick hon tillbaka till sängen och somnade, vid det tillfället var Johanna Leshem Jansson och Tove kvar i köket. Efter ett tag gick hon upp igen och hon har för sig att hon mötte Johanna Leshem Jansson när hon var på väg till toaletten igen eftersom hon mådde illa. Hon vet inte vad Johanna Leshem Jansson höll på med men Johanna Leshem Jansson hade på sig sin jeansjacka. Hon har för sig att Johanna Leshem Jansson berättade att grannen tänkt skjutsa henne till McDonalds och frågade henne om hon ville ha något att äta. Hon sa ja till detta och sen gick Johanna Leshem Jansson ner medan hon själv gick på toaletten. Hon hade vid detta tillfälle inte märkt att Johanna Leshem Jansson varit ute i trapphuset och sedan kommit tillbaka. Hon såg inte Tove vid detta tillfälle och Johanna Leshem Jansson sa inget om Tove. Hon tror heller inte att hon frågade Johanna Leshem Jansson om vad som hade hänt med Tove vid det tillfället. Under tiden Johanna Leshem Jansson var vid McDonalds skrev Johanna Leshem Jansson till henne ”Jag är i donkendriven nu” och hon svarade på meddelandet. Vid det tillfället var hon inne på toaletten. Johanna Leshem Jansson kom tillbaka och de satte sig i köket och hon åt. Sedan hon gick upp från sängen den andra gången hade hon inte sett Tove någonstans så hon frågade Johanna Leshem Jansson var Tove var. Johanna Leshem Jansson sa att Tove hade gått hem. Efter det gick hon och la sig igen. Johanna Leshem Jansson väckte henne och sa att hon behövde hjälp. Hon såg då Tove ligga inrullad i ett lakan. När hon såg Tove var lakanet redan på golvet och hon hjälpte inte till med det. Hon såg heller inga svarta sopsäckar. Hon blev helt chockad. Hon frös till och hon vet inte vad hon tänkte. Johanna Leshem Jansson sa att hon måste hjälpa till att få ner Tove till bilen. Hon frågade inte Johanna Leshem Jansson vad som hade hänt just då eftersom hon blev så chockad och frös till is. Johanna Leshem Jansson sa inte vad som hade hänt. Hon hjälpte till att bära kroppen eftersom hon inte vågade säga emot. Hon kunde inte tänka. Hon vet inte om de sa något mer till varandra utan hon och Johanna Leshem Jansson tog på sig sina ytterkläder. Johanna Leshem Jansson sa att hon måste gå först och kolla så att det var lugnt i trapphuset. Johanna Leshem Jansson släpade först Tove nerför kanske halva trappuppgången. Sedan sa Johanna Leshem Jansson att hon måste hjälpa till att lyfta eftersom det lät mycket. Hon lyfte då i Toves ben. Hon hade svårt att gå normalt eftersom hon fortfarande var väldigt påverkad. Vid det sista trappsteget snubblade hon över sina egna fötter så att både hon och Johanna Leshem Jansson ramlade. Johanna Leshem Jansson sa att hon skulle kolla så att inte många bilar åkte förbi. Sedan sprang de med Toves kropp till bilen. Hon minns inte riktigt vem som öppnade dörren till baksätet men hon kommer ihåg att det var svårt att få in kroppen i bilen. Till slut tog Johanna Leshem Jansson tag runt axlarna på Tove och höll armarna runt Tove och drog kroppen in i bilen med kroppen över sig. Där släppte hon själv taget för att hon tyckte det var

fruktansvärt. Johanna Leshem Jansson sa att hon måste följa med i bilen för att dumpa kroppen. Johanna Leshem Jansson körde mot Ekenässjön och hon frågade varför. Johanna Leshem Jansson sa att det var för att hon skulle kasta ut mobilen där. På vägen till Ekenässjön sa Johanna Leshem Jansson till henne att om hon skulle hamna i fängelse så skulle hon ta livet av sig. Efter att Johanna Leshem Jansson kastat Toves mobil åkte de in till stan igen. Hon var fortfarande i chock och mådde väldigt dåligt så hon hade inte helt koll på vart de åkte. Hon har för sig att hon någon gång frågade vart de skulle. Johanna Leshem Jansson svarade att de skulle lämna Tove i skogen där Johanna Leshem Jansson brukar rida då hon känner till markerna. Under bilresan sa Johanna Leshem Jansson att Maja Hellman skulle kasta ut Toves nycklar genom fönstret. Johanna Leshem Jansson tog fram Toves nycklar ur sin jacka. Hon kastade ut nycklarna eftersom hon blev uppmanad att göra så. De kom fram till platsen där Johanna Leshem Jansson hade tänkt att de skulle lämna Tove och bilen stannade. Hon satt kvar i bilen medan Johanna Leshem Jansson gick ut och satte på plastpåsar över Tove. Därefter släpade Johanna Leshem Jansson Tove på grusvägen. De ljuden var fruktansvärda. Johanna Leshem Jansson släpade Tove en bit och sedan sa Johanna Leshem Jansson att hon måste komma ut och hjälpa till att lyfta kroppen då Johanna Leshem Jansson inte riktigt fick in den själv. Hon gick ut och hjälpte till att lyfta men det var väldigt svårt då det var tjock terräng med barrträd. Det var enbart en liten bit in i skogen som hon hjälpte till att bära kroppen. Till slut släppte hon och Johanna Leshem Jansson tog tag i Toves ben och med ett hårt tag ryckte Johanna Leshem Jansson in Tove längre in i skogen så att Toves huvud dunkade i ett träd. Hon tyckte att det var så obehagligt att hon hoppade till. Därefter sa Johanna Leshem Jansson att hon måste hålla i hennes mobil och lysa med ficklampan eftersom Johanna Leshem Jansson inte såg riktigt ända in. Hon höll i Johanna Leshem Janssons mobil och lös med ficklampan men hon klarade inte av att se mer utan hon stod och lyste med ficklampan samtidigt som hon vred bort huvudet. Till slut sa hon att hon inte klarade av detta och att hon ville gå tillbaka till bilen. Johanna Leshem Jansson tog då tillbaka sin mobil och lyste själv. Hon gick in i bilen och hade sitt huvud nere i knäet och var helt förstörd. Hennes hjärna stängde av. Hon somnade snabbt. Sedan satte hon upp huvudet igen och kollade in i skogen och såg att det lyste därifrån, det var eld som lyste. Hon satte ner huvudet igen och mådde skit helt enkelt. Efter en stund kom Johanna Leshem Jansson tillbaka in i bilen och startade bilen samt satte på musik. Som hon uppfattade det då var Johanna Leshem Jansson trött men på något sätt lättad. Johanna Leshem Jansson började digga med till musiken. Själv var hon trött och sov på vägen tillbaka till Johanna Leshem Janssons lägenhet. Därefter var de en kort stund i lägenheten innan Johanna Leshem Jansson skjutsade hem henne.

Hon sov sedan hemma hos sina föräldrar och var hemma under söndagen. Under förmiddagen fick hon en snap från Albin Warrén. Hon såg att Albin Warrén hade skickat ett meddelande men hon visste inte vad hon skulle svara och hon fick panik. Hon frågade Johanna Leshem Jansson via Snapchat vad hon skulle skriva och fick till svar att hon skulle säga att Tove hade gått ifrån lägenheten. Att hon inte berättade för sina föräldrar om vad som hänt var för att hon inte vågade och för att hon inte fick berätta för Johanna Leshem Jansson. Hon och Johanna Leshem Jansson träffades senare på söndagskvällen. Johanna Leshem Jansson hämtade henne. Hon satte sig i bilen och Johanna Leshem Jansson frågade hur hon mådde. Hon svarade att hon mådde sådär och frågade sedan Johanna Leshem Jansson om samma sak. Johanna Leshem Jansson var glad och sa att hon inte hade mått så här bra på länge. Johanna Leshem Jansson verkade stolt över det som hade hänt. Själv mådde hon jättedåligt. När de satt i bilen vid Illharjen frågade hon Johanna Leshem Jansson vad som hade hänt. Innan dess minns hon inte att hon hade frågat Johanna Leshem Jansson vad som hade hänt. Johanna Leshem Jansson sa att det hade blivit bråk igen och att hon hade knuffat in Tove på toan och sedan fällt Tove. På något sätt hade Johanna Leshem Jansson strypt Tove. Johanna Leshem Jansson berättade inte så detaljerat om vad som hänt. Anledningen till att Johanna Leshem Jansson berättade var för att hon frågade vad som hade hänt. Johanna Leshem Jansson berättade detta för henne när de satt vid Illharjen. Johanna Leshem Jansson sa att de inte skulle berätta om bilresan för polisen. Johanna Leshem Jansson sa även att de skulle säga att hon (Maja Hellman) hade ramlat inne på toaletten och spytt. Johanna Leshem Jansson sa att om någon av de berättade så skulle det vara kört. Johanna Leshem Jansson berättade att hon hade varit ute i skogen där de lämnat Tove. Johanna Leshem Jansson sa ”Du vill säkert inte veta det här, men ansiktet på Tove hade smält och majoriteten av hennes hår var borta”. Vad hon minns var det när de satt vid Illharjen som hon för första gången fick reda på vad som hade hänt. Det var först där som Johanna Leshem Jansson berättade för henne att hon puttade in Tove på toaletten och strypt henne. Därefter sa Johanna Leshem Jansson vad de båda skulle säga; nämligen att Tove hade åkt hem. Hon fick sedan skjuts hem från Illharjen. Dagen därpå gick hon till skolan.

Hon själv har aldrig varit i någon konflikt med Tove. Hennes relation till Tove har varit som festkompisar. Hon kände till att Johanna Leshem Jansson och Tove hade en konflikt då hon varit med några gånger när Johanna Leshem Jansson blivit arg på Tove. Hon har även fått höra mycket av Johanna Leshem Jansson om när de skrivit till varandra. Hon har hört Johanna Leshem Jansson säga att hon velat göra illa Tove vid andra tillfällen. Främst gällande händelsen med branden. Johanna Leshem Jansson berättade för henne om sina planer att bränna inne Tove och My Tönnies antingen samma dag eller några dagar innan. Johanna Leshem

Jansson hade berättat på ett ungefär hur hon hade tänkte göra. De planer Johanna Leshem Jansson hade var att ta tidningspapper eller någon form av papper och handsprit och sedan gå och tända på deras dörr. Det skulle ske på natten. Johanna Leshem Jansson ville att hon skulle vara med vid branden men detta var något hon själv absolut inte ville. Under natten Johanna Leshem Jansson skulle utföra dådet bad hon till gud för sitt liv att ingenting skulle hända. Hon frågade sedan direkt dagen efter hur det hade gått varpå Johanna Leshem Jansson svarade att det inte hade hänt något. Hennes eget svar (i ett meddelande) om att ”Det känns risky” har med branden att göra. Meddelandet handlar om att Johanna Leshem Jansson ville att hon skulle vara med och utföra branden och att när Johanna Leshem Jansson då var ensam hemma så var det ett väldigt bra läge. Anledningen till att Johanna Leshem Jansson ville göra så var för att hon kände att Tove och My Tönnies inte respekterade henne. Johanna Leshem Jansson kände att de två gjorde allt för att förstöra hennes liv. Johanna Leshem Jansson har många gånger sagt världen vore en bättre plats utan Tove och My Tönnies.

På frågor från åklagaren har *Maja Hellman* i huvudsak uppgett följande: Hon vet inte var Tove befann sig när Johanna Leshem Jansson åkte till McDonalds. Hon vet dock att Johanna Leshem Janssons lägenhet har en ganska stor garderob och precis utanför lägenheten finns ett olåst förråd. Hon tänker att Johanna Leshem Jansson kan ha lagt Tove kropp på något av de ställena. Att Johanna Leshem Jansson beskriver situationen på ett annat sätt anser hon kan vara någon form av hämnd från Johanna Leshem Jansson mot henne för att hon har berättat i förhör om vad som hände. Johanna Leshem Jansson hittar på detta för att hämnas på henne. Hon vet inte vad Johanna Leshem Jansson skulle vinna på att berätta såhär, men hon vet att Johanna Leshem Jansson är en väldigt hämndlysten person.

Det stämmer att de var vid Illharjen när polisen kontaktade henne och Johanna Leshem Jansson för första gången och det stämmer att hon inte berättade för polisen som hon berättat vid huvudförhandlingen. Det stämmer nog att det tog ett tag innan hon berättade för polisen. Anledningen till att hon inte berättade för polisen efter att hon blivit anhållen var för att när det blir för mycket intryck för henne, och särskilt när det är extremt traumatiska händelser, så blockerar hennes hjärna sådant och det försvinner ur hennes minne. Hon visste inte, det var först när minnet började komma tillbaka som hon berättade. Vid det tillfället hade hon inga minnesbilder av händelsen utan de kom tillbaka senare. Hon hade inte någon del i själva dödsfallet med Tove. Men att en se en människa ligga inlindad i ett lakan, och samtidigt inte riktigt veta om denna var död, så visste hon att något allvarligt hade hänt för Tove rörde sig inte. Sen var Tove liksom iskall under bilresan.

På frågor från advokat Svegfors har *Maja Hellman* i huvudsak uppgett följande: Den aktuella dagen hade varit oerhört lång för henne. Det började med att hon på fredagen var i skolan hela dagen. Därefter åkte hon och Johanna Leshem Jansson direkt till Göteborg och var uppe till klockan sex på morgonen. De tog sedan bilen hem till Vetlanda igen. Väl hemma åt hon ingenting utan kom till förfesten och började dricka direkt. Hon var därför full innan de ens hade kommit till Nöjet. Johanna Leshem Jansson är en väldigt organiserad person. Om Johanna Leshem Jansson ska göra något finns det alltid en plan. Den lättexten som det pratats om innehåller ord som Johanna Leshem Jansson väldigt ofta använder. Med "narcissister" menas då Tove och My Tönnies. "Slammet" är ett smeknamn för det gäng som de hängde med; Albin Warrén och dennes grabbgäng, Tove och My Tönnies. Johanna Leshem Jansson har förklarat för henne att de är "ryggradslösa" och "bottenskrap". Sångtexten har en betydelse.

Det finns en händelse längre bak i tiden när hon och Johanna Leshem Jansson blev höga. Johanna Leshem Jansson blev arg på henne och stängde henne ute från sin lägenhet. Johanna Leshem Jansson låste dörren och hon själv knackade på och ringde på extremt många gånger. Det slutade med att hon gick och la sig i Johanna Leshem Janssons förråd som är precis utanför lägenheten.

På frågor från advokat Sangborn har *Maja Hellman* i huvudsak uppgett följande: Innan hon och Johanna Leshem Jansson blev häktade var Johanna Leshem Jansson hennes allra bästa vän. Johanna Leshem Jansson lyfte upp henne och gav henne självförtroende. Johanna Leshem Jansson är den första vännen som hon känt verkligen ser henne. Hon har dock inte velat se Johanna Leshem Janssons dåliga sidor. De var lika på så sätt att de hade samma humor och båda gillade att festa. Johanna Leshem Jansson introducerade henne till festlivet. De tyckte om att dansa tillsammans. Innan de blev häktade så har hon, när hon umgåtts med Johanna Leshem Jansson, känt sig väldigt glad och energifylld vid många tillfällen. I vissa situationer har det varit jobbigt. Innan hon blev häktad kände hon sig trygg tillsammans med Johanna Leshem Jansson. Det hon själv berättade i polisförhören stämmer inte. Det hon ljög om var att hon sa att de inte åkte bil på natten. Hon blev konfronterad med att hon och Johanna Leshem Jansson skulle ha åkt bil på natten av polisen i förhör. Enligt polisen kom den uppgiften från Johanna Leshem Jansson. När hon fick höra att den uppgiften kom från Johanna Leshem Jansson blev hon ledsen. Det är dock så att när det blir för många intryck, och särskilt när det kommer till jobbiga saker, så blockerar hennes hjärna det. Hela bilresan och även fredagen var raderad. Hon sa att hon inte hade kommit ihåg att hon hade åkt bil. Hon sa att hon hade kräcks och slagit

benen och skapat ljud i badrummet. Det hon sa då var inte sant. Hon minns även att hon fick en fråga i de tidigare förhören om hennes och Johanna Leshem Jansson relation och att hon då sa att deras relation var jämlik. Innan hon blev häktad kändes det som att de var jämlika. Det man dock måste ha i åtanke är att hennes hjärna inte klarar av för mycket intryck. Hon har tidigare ljugit för andra. - När det gäller den skadegörelsen som Johanna Leshem Jansson är åtalad för tror hon att hon sa till polisen att det var entrédörren som Johanna Leshem Jansson skulle bränna.

På frågor från advokat Hannah har *Maja Hellman* i huvudsak uppgett följande: Hon har inte fullt ut förmågan att säga nej till Johanna Leshem Jansson. Hon kunde inte berätta för sina föräldrar om vad som hänt eftersom hon inte fick och hon vågade dessutom inte.

På vissa frågor från advokaterna i målet har *Maja Hellman* mer eller mindre bara bekräftat advokaternas egna påståenden.

På påståenden från advokat Svegfors har *Maja Hellman* bekräftat att Johanna Leshem Jansson är fascinerad av brott och hur man undviker att fastna. Maja Hellman har också bekräftat att hon hade strumpor på sig när hon kom hem på morgonen, hon tog av sig kläderna och la de i tvättkorgen. Det stämmer också att hon var rädd för att något skulle hända med henne om hon inte gjorde som hon blev tillsagd när hon såg Tove ligga död i hallen. - När det gäller skadegörelsen som Johanna Leshem Jansson är åtalad för så har Maja Hellman på advokat Svegfors direkta påstående bekräftat att det var hon själv som bad sin pappa att säga att hon var för sjuk för att kunna vara med Johanna Leshem Jansson.

På påståenden från advokat *Sangborn* har *Maja Hellman* bekräftat att det stämmer att hon nu börjat se Johanna Leshem Janssons dåliga sidor sedan hon själv blev häktad. Hon har bekräftat att polisen upplyst den 31 oktober 2022 om att man kan få straff lindring om man berättar om sina och andras brott. Hon har nu hört Albin Warrén berätta om en viss händelse i ett förhör under huvudförhandlingen. Det Albin Warrén har berättat stämmer. Hon var hemma hos Albin Warrén och hon själv var upprörd vid det tillfället och ville prata med Tove. Hon visste dock inte då att Tove mådde så dåligt. Hon pratade med Albin Warrén istället. Efter en stund gick hon därifrån utan att ha pratat med Tove.

På påståenden från advokat Hannah har *Maja Hellman* bekräftat att det var i det nionde förhöret hon lämnade nya uppgifter (om det nu var det nionde förhöret).

Barbro Aspegren

Peter Gustafsson ringde henne och frågade om hon sett det. Peter Gustafsson och Tove kom senare ut och visade henne. Det var någon gång mellan den 4-6 januari, kanske den 5 eller den 6 januari. Det är mycket folk som rör sig och går förbi, det är lätt att ta sig över där snabbare. Peter Gustafsson sa inte något om att han känt någon lukt. Hon trodde själv att det kunde ha berott på nyårsraketer. Det togs bilder av flera personer. Dagen efter sa Peter Gustafsson att det fanns papper eller papp varför det inte kan ha berott på nyårsraketer. Hon bodde tidigare i Myresjö och hon var med om en brand vilket kändes fruktansvärt. Hon kan ha sagt i förhör att det var lukt (från tändvätska). Hon minns inte att det var tändvätska men hon kan ha sagt det.

Lahanj Kornasan

Hans föräldrar bor på Storgatan 71 och han var och hälsade på hemma hos dem den aktuella natten, den 16 oktober. Hans pappa lagade yoghurt vilket han hade börjat med lite tidigare under kvällen. Det tar lite tid att laga yoghurt. Vid ungefär kl. 02:40 så låg han på sängen med mobiltelefonen i handen när hans pappa ropade på honom och sade att han ville ha sällskap. Eftersom han ändå var vaken så satte han sig med sin pappa i vardagsrummet och väntade på att mjölken skulle bli lite kallare så att hans pappa kunde göra färdigt yoghurten. De satt och pratade i soffan i vardagsrummet när de hörde en jättehög duns uppifrån Johannas lägenhet. Det var ett ovanligt ljud så han reagerade och frågade sin pappa om det var ett vanligt ljud. Hans pappa reagerade också på ljudet och sade att han inte hade hört ljudet tidigare, att det var första gången han hörde det. De blev oroliga att det hade hänt deras granne någonting, att hon tappat puls eller något eftersom ljudet var så högt. Han frågade sin pappa om de skulle gå upp och kolla läget, om allt var bra med henne. Samtidigt som de gick mot ytterdörren så hörde de mellan två och tre ytterligare ljud. Första ljudet var jättehögt, medan resterande ljud var lägre som att någon trampade i golvet. Han kommer inte ihåg exakt hur många ljud det var.

De gick upp, hans pappa stannade utanför deras dörr medan han själv gick upp hela vägen till Johannas dörr. Han ringde på men ingen öppnade dörren. Han uppskattar att det gick ungefär två minuter från att han hörde den höga dunsen till det att han ringde på dörren. Han ringde på dörren en gång till kanske 40 sekunder senare. Efter att han hade ringt på dörren den andra gången så hörde han ljud från väggen till vänster om dörren, det var som slag mot väggen, mellan fem och tio stycken. Han hörde det tydligt. Han tänkte att ljudet kom från någon rörelse

som Johanna gjorde så han tänkte därför att hon levde. Han hörde inga skrik eller andra röster. Han uppskattar att han stod utanför Johannas dörr under en och en halv minut ungefär. Efter det så ropade han på sin pappa och sade att han hörde att det var ljud inifrån lägenheten och då sade hans pappa att han kunde komma ned. När han gick ned för trappan så hade ljuden slutat.

Han gick in till deras lägenhet och ställde sig i korridoren i lägenheten medan hans pappa satte sig precis i början av vardagsrummet. Han frågade sin pappa om de skulle ringa, om det här var vanligt. De hade inte hört några skrik eller att grannen sade något. De pratade med varandra om det var ett vanligt ljud som de hade hört, de var båda chockade över att ljudet hade varit så högt och hans pappa sade att han aldrig hade hört ett sådant ljud tidigare. Under tiden som de pratade så hörde de ljud utifrån, en dörr som stängdes och öppnades två gånger, kanske tre gånger. Han uppskattar att det var ungefär fem till tio minuter efter att han hade varit uppe och ringt på Johannas dörr, men han är väldigt osäker på tiden. De gick direkt till sin dörr och kollade genom dörrens titthål och han öppnade sedan dörren lite för att titta ut. Han såg hur Johanna kom ned så de hälsade på henne och frågade om allt var bra och sade att de hade varit uppe och knackat på eftersom de hört ett jättehögt ljud. Hon sade att de hade varit och festat på Nöjet och att hennes kompis hade druckit några glas vin och att kompisen hade ramlat i badrummet och spytt men att hon hade hjälpt sin kompis och lagt henne i sängen. Hon sade att de var snälla grannar och att de var snälla som hade kommit upp och att de hade tänkt på henne. De sade att de hade varit oroliga att det hade hänt henne någonting och så frågade de om hon var på väg någonstans. Hon sade att hon skulle åka till McDonalds och att hennes mamma skulle köra henne. Han tyckte att det var ovanligt att föräldrar kör sina barn sent på natten, klockan var omkring tre på natten här. Han erbjöd sig därför att köra henne i stället eftersom han ändå var vaken. Han skulle ta på sig jackan och hon sade då att hon hade glömt någonting där uppe som hon var tvungen att hämta. Han tog på sig jackan och hon gick upp. De gick sedan ut tillsammans.

Vid grinden till huset stod en cykel, den stod konstigt placerad. Han frågade henne vem som hade ställt sin cykel så och hon sade att det var hennes kompis som hade glömt/lämnat den. Han flyttade på cykeln och sade till henne att den inte kunde stå så eftersom man var tvungen att kunna köra in och ut vid grinden. De gick sedan mot bilen som stod på parkeringen på baksidan. När de hade satt sig i bilen och åkt i väg så sade han åt henne att hon skulle ringa sin mamma och säga att hon inte behövde komma. Johanna sade då att hon hade tänkt köra själv. Han frågade om hon inte var rädd för polisen men hon sade då att det inte finns så många poliser vid den här tiden. Han ville sedan veta hur det hade gått med hennes kompis så han

frågade henne hur kompisen hade ramlat och hur det gick för henne. Johanna sade bara att kompisen hade ramlat och spytt och sedan lagt sig. Johanna frågade sedan honom om han hade haft en bra helg och om han hade varit ute i helgen. Han svarade att han hade haft en lugn helg. De fortsatte köra och han frågade om kompisen hade ramlat på sidan eller hur hon ramlade, han ville veta mer eftersom ljudet han hade hört var för högt. Han undrade om hon hade tittat så att kompisen verkligen var okej, för ibland när man ramlar så kan man få ont efteråt. Johanna sade att kompisen hade ramlat på sidan och att hon hade tagit upp kompisen och lagt henne i sängen. Hon sade att kompisen nu sov och att det var bra med henne. Johanna bytte sedan samtalsämne direkt och frågade om han inte hade varit ute i helgen.

När de kom fram till McDonalds så åkte de in i drive-thru och Johanna beställde mat via telefonen. När de sedan fick maten så reagerade han på att det var en sådan liten påse och han frågade om maten skulle räcka. Hon sade att det var till hennes kompis som behövde få någonting i magen eftersom hon hade spytt och att hon själv inte hade någon mat hemma. När de skulle köra ut från McDonalds så pekade Johanna på en röd liten bil och sade att det var hennes bästa kompis och att hon ville prata med honom. Hon sade att det var Albin. Han parkerade mitt emot Albins bil. Johanna klev ur bilen och gick till den andra bilen medan han själv satt kvar i bilen och tittade på sin mobiltelefon. Johanna pratade med personerna i den andra bilen i kanske en och en halv till två minuter sedan kom hon tillbaka och satte sig i bilen. Hon sade att personerna i bilen hade varit med och festat. De åkte ut från McDonalds och Johanna tog upp sin mobiltelefon. Han fokuserade på vägen men såg vid ett tillfälle att hon var inne på meddelanden i mobiltelefonen. De körde tillbaka mot hemmet. Han frågade henne om kompisen skulle bli mätt av maten. Johanna svarade att Elsa skulle bli mätt av maten.

När de var framme parkerade de och hoppade ur bilen och gick mot huset. Han fokuserade på cykeln och såg att det låg en påse i cykelkorgen. Det var en mörk damcykel. Han sade till Johanna att hennes kompis hade glömt något i cykelkorgen. Johanna hämtade påsen och tog med sig den in. Innan han gick in till sig så tackade Johanna för hjälpen. Han sade att hon skulle ta hand om sin kompis, sedan sade de hej då.

Rättsläkaren Aleksandra Lazarevic

Hon arbetar som rättsläkare och har genomfört den medicinska obduktionen i målet, det är också hon som har skrivit det rättsmedicinska utlåtandet. Den rättsmedicinska obduktionen utfördes genom ett tvåläkarförfarande där hon var förstaläkare på obduktionen vilket innebär att hon utförde alla undersökningsmoment medan andreläkaren var med och tittade på alla fynden under obduktionen och på de histologiska glasen efter att hon gjort det samt granskat den rapport som hon skrivit. Efter att andreläkaren lämnat sina synpunkter har de gemensamt kommit fram till sina bedömningar och slutsatser. Johan Berge var andreläkare vid den aktuella obduktionen. Johan Berge är rättsläkare, specialistläkare, och han har övergripande medicinskt ansvar på den rättsmedicinska enheten i Linköping. Han är även enhetschef.

De har kommit fram till sina slutsatser utifrån följande skadefynd. Tove har haft skador i hårbotten, på höger sida baktill och i bakhuvudet. Den mindre skadan i huvudet visade mikroskopiska tecken på att den uppkom i livet då det fortfarande funnits bärande cirkulation. Hon hade även en mjukdelsblödning i den högra stora tungmuskeln. Hon hade mjukdelsblödningar i halsens muskulatur på båda sidor, en liten skada i den vänstra stora halsartären med mikrobldningar. Hon hade en mjukdelsblödning mellan sköldbruskets bakre del på vänster sida och matstrupen, en skada på ryggen, ganska högt upp. Hon hade även mjukdelsblödningar i ryggmuskulaturen på höger sida och på ländryggen. Hon hade mjukdelsblödningar i anslutning till armbågarna på båda armarna, på den högra handen och enstaka mjukdelsblödningar på underbenen också. Det kan inte uteslutas att mjukdelsblödningarna på armbågarna kan ha uppstått i samband med att man tagit emot sig vid fall till golvet eller i samband med att någon suttit över armarna. Skadan på handen kan ha uppkommit på grund av klämning, slag mot hård yta, slag mot annan person eller andra möjliga uppkomstsätt.

De hittade även en skada vid sidan av den vänstra ögongloben, djupt in i mjukdelarna i bindhinnan vilket är mycket anmärkningsvärt. Den skadan har uppkommit i livet och vid övergrepp av annan person, för man kan inte ramla sig till en sådan skada om man är frisk och opåverkad. Ett tag om huvudet med en tumme i ögat är ett möjligt uppkomstsätt.

Det är mjukdelsblödningarna i halsens muskulatur och vid sköldbruskets vänstra sida mot matstrupen och halsartären som hon sätter i störst samband med slutsatsen att dödsorsaken är kvävning till följd av strypning. Mjukdelsblödningarna i halsmuskulaturen var belägna i mitten

av halsens muskulatur, precis bredvid halskotpelaren, ganska långt bak, djupt inne i halsen. Det är dessa undersökningsfynd som i huvudsak ledde henne till slutsatsen. Andra undersökningsfynd som talar för kvävning är följande: Blodstockning i lymfkörtlar i halsen, blodstockning i lymfkörtlar i lungmellanrummet, blodvätskor och akut luftstockning i lungorna, mörkrött tunnflytande blod i lungpulsåderna, syrebristskador i hjärnan och förändringar i hjärtmuskulaturen som tyder på agonal hjärtrytmrubbning.

Skadorna i halsen har uppkommit till följd av väldigt fokalt anbringat tryck på de ställen där mjukdelsblödningarna sitter. Med fokalt menar hon anbringat på ett och samma ställe, stadigt. För att åstadkomma blödningarna i så pass djupt belägen muskelvävnad så krävs det stadigt långvarigt kraftigt tryck. Hon kan inte uttala sig om minuter, men inte kortvarigt ur den aspekten att man bara håller en kort stund och släpper. Det var två väldigt fokala blödningar och om man ska komma åt den muskulaturen så krävs det att man trycker ordentligt på två ställen och håller ordentligt under en tid.

Det fanns mikrobldningar på vänster sida av halsartärerna men inte på venerna. Skador på venerna behöver man inte se vare sig makroskopiskt eller mikroskopiskt. Det är mycket mer ovanligt att man ser skador på artärerna. Eftersom de sett skador på artärerna vid obduktion så har de tagit ut den delen och tittat i mikroskop. Eftersom det är betydligt ovanligare så har de inte tittat på venerna överhuvudtaget eftersom fyndet talar för kraftigt tryck mot artären. Artärerna har mycket tjockare och mer elastiska väggar och har de blivit skadade så tyder det på kraftigt tryck mot halsen och just artären. Med det fyndet på artären så säger eventuella fynd på venen ingenting. De har inte sett några makroskopiska skador på venerna. Under obduktionen har de heller inte sett några petekier vilket är ovanligt. Själva mekanismen för uppkomst av petekier förutsätter rättsmedicinskt relevant tryck mot vener samtidigt som det finns bevarat arteriellt flöde upp mot halsen och huvudregionen. Det finns strypningsfall där man inte ser petekier och då är det fall när man har tryck mot sköldbrösket eller tungbenet eller artärerna. För att petekier inte ska uppstå krävs ett enormt tryck, som blockerar artärerna i betydande grad, och det är så som de bedömer att trycket har varit i det här fallet.

De har inte sett några skador på tungbenet eller sköldbrösket. Tove hade väldigt elastiskt tungben och sköldbrösk, det var nästan som hos ett litet barn. Det var inga problem att trycka ihop dem. De var nästan gummielastiska, så mjuka. Detta kan vara en förklaring till att det inte fanns några skador på de organen men hon vill förtydliga att det fanns en mjukdelsblödning som var kraftig precis vid sidan och bakom sköldbrösket så det har varit ett tryck där.

Det kan inte uteslutas att skadan i bakhuvudet lett till hjärnskakning. Kräkning är sällsynt men kan uppkomma vid hjärnskakning. Om man är medvetslös och kräks så kan man andas in magsäcksinnehåll. Skadorna på halsen har i sig inte varit dödliga men skadorna tyder på att det har satts i gång en del mekanismer, fysiologiska och patofysiologiska, som kunnat ge en indikation på vad som hänt. De kunde inte se yttre skador på halsen men det var svårbedömt i och med postmortala förändringar och brännskador som i princip omöjliggjort bedömning av yttre skador. Det saknades fraktur på ringbrösket och skador på struplock och stämband, som är fynd som man kan hitta vid strypning.

Det finns ingen tvekan om vad som orsakat döden i det här fallet, de är säkra på sin slutsats. De har utrett väldigt brett och förutsättningslöst. De har följt några huvudspår från början och det var: Yttre våld mot halsen, traumatiskt betingade skador på hjärnan, eventuell inandning av magsäcksinnehåll och sedan har de utrett eventuella andra konkurrerande dödsorsaker och eventuell toxikologisk påverkan. De har inte stöd för någon annan dödsorsak än strypning. Det stämmer inte att döden inträffat till följd av aspiration, för det har de inget stöd för i sin utredning. Hon har inte påverkats av de misstänkta berättelser om händelseförloppet. Hennes och Johan Berges uppgift är att bedöma fynd förutsättningslöst och att korrelera fynd till uppgivna berättelser. När de bedömer berättelsen så utgår de från att den, både helt eller delvis, inte behöver vara sann.

Omständigheten att det varit tryck mot Toves bröstorg har varit av bidragande betydelse för döden. Om man har suttit på buken, eller i området mellan bröstorgen och buken, så har man åtminstone försvårat, eller helt förhindrat, bröstorgens andningsrörelser och diafragmans andningsrörelser som behövs för att andningen ska fungera som det är tänkt.

Vid obduktionen såg de rikliga mängder magsäcksinnehåll i luftstrupen och i huvudbronkerna och lopera och segmentella bronker. I det preliminära obduktionsprotokollet stod angivet att det fanns, makroskopiskt, inandat magsäcksinnehåll i luftrörsträdet och lungorna. Det var olyckligt att hon skrev så, det borde stått misstänkt. Det var fettliknande magsäcksinnehåll som fanns i luftrörsträdet. I luftrörsträdet fanns också luftbubblig vätska. Luftbubblighet kan ses vid en rad olika dödsfall och vid en rad dödsorsaker, det kan ibland synas vid aspiration av magsäcksinnehåll. Det är ett fynd som kan tala för aspiration vid en makroskopisk undersökning, men man måste bekräfta det via en mikroskopisk undersökning.

Efter obduktionen så har de utfört ytterligare åtgärder som lett till slutsatsen. I rättsmedicinska sammanhang kan man inte hävda att inandning av magsäcksinnehåll har haft bidragande betydelse för dödsorsaken om man inte har fullständigt blockerade luftvägar och om man inte har mikroskopiska fynd av förekomst av inandat magsäcksinnehåll, åtminstone i terminala bronker eller bronkioler och alveolerna. Vid aspiration kan det finnas magsäcksinnehåll i alveolerna, men det kan också vara så att det inte förekommer. Därför måste man kolla på de terminala bronkerna eller bronkiolerna vid en mikroskopisk undersökning. De har tittat i mikroskopet och då inte sett ens den minsta mängd magsäcksinnehåll i lungorna. Detta innebär att det inte kan ha funnits någon aktiv andning överhuvudtaget när magsäcksinnehållet har hamnat i luftrörsträdet. Eftersom det förflutit viss tid mellan dödsfallet och obduktionen så har epitelet brutits sönder så de har inte kunnat avgöra om det var terminala bronker eller bronkioler som de tittade på vid de mikroskopiska undersökningarna efter obduktionen, men de kan i vart fall säga att det åtminstone har varit bronkioler som de tittade på och där fanns ingenting.

De har också tagit höjd för att visst magsäcksinnehåll kan ha brutits ned i tiden från dödsfallet till obduktionen. I vanliga fall, om det är aspiration av magsäcksinnehåll som åtminstone har haft bidragande betydelse för dödsorsaken, då ser man också förekomst av magsäcksinnehåll i munhålan, näsan och i matstrupen som då är full av magsäcksinnehåll och att luftvägarna är helt blockerade med magsäcksinnehåll, det var det inte i det här fallet. Det var mycket ringa mängder magsäcksinnehåll i munhålan, det var nästan bara slemhinnan som var belagd med små mängder magsäcksinnehåll. Det fanns också i struphuvudet. Men de har tagit höjd för att magsäcksinnehållet kan ha brutits ned och att det kan ha varit betydligt större mängder från början.

Vid undersökningen har de använt den standardmässiga preparationsvätskan. Vätskan används rutinmässigt på alla fall som obduceras. Preparationsvätskan kan vara fettlösande men inte starkt fettlösande. Preparationsvätskan kan ha löst upp delar av magsäcksinnehållet, men den kan inte ha löst upp allt magsäcksinnehåll som skulle ha funnits i bronkiolerna eller alveolerna. Det har de aldrig sett någon gång tidigare. Även vid andra dödsorsaker så kan de se inandat magsäcksinnehåll, trots preparation. Så hon håller inte med advokat Sangborn om att preparationsvätskan kan ha löst upp allt magsäcksinnehåll. Dessutom har de inte sett några reaktiva förändringar i lungorna vilket skulle ha funnits i sådant fall eftersom magsäcksinnehåll innehåller magsyra.

Fyndet av utspända luftrika lungorna är ett fynd som kan ses vid aspiration men det kan även ses vid en rad andra dödsorsaker, både naturliga och onaturliga dödsfall.

Generellt vid strypning så går personens vitala organs system igenom fem olika faser. Första fasen brukar beskrivas som andnöd eller lufthunger. Då känner man panik, man har kraftiga andetag, hjärtfrekvensen går upp, blodtrycket går upp och man kämpar för luft. Den första fasen brukar man säga kan vara upp till en minut eller en minut och 20 sekunder. Efter det börjar den så kallade konvulsionsfasen där kroppen och viljemässig muskulatur i kroppen kontraherar, det ser ut som vid ett epileptiskt anfall. Den fasen brukar vara i upp till två minuter. Därefter har man hamnat i en fas som heter preterminal agonal andning där man nästan har övergått eller passerat en punkt där processen inte längre kan hävas. Efter det hamnar man i agonal fas. Samtliga faser tar ett antal minuter. Medvetslöshet kan inträda tidigare i det här förloppet, redan under första fasen vid lufthunger. Om det förfarande som orsakar kvävningen avbryts när medvetslöshet inträtt så finns det möjligheter att återfå medvetandet så länge man inte passerat punkten i den tredje fasen där processen inte längre kan hävas. Det finns personer som överlevt övergrepp genom yttre våld mot halsen under den första, andra och en del av den tredje fasen men så fort man passerat punkten någonstans i slutet av den tredje fasen så kan man inte överleva. Vanligtvis vid strypning krävs att förövaren är fysiskt överlägsen eller att offret av olika anledningar är inkapaciterad och oförmögen att försvara sig eller att det finns en överraskningsfaktor.

I samband med obduktionen gjorde teknikerna ett nagelskrap på Tove. Under naglarna fanns inte DNA från någon annan person. Det säger ingenting rättsmedicinskt att det inte fanns något främmande DNA under naglarna. Det finns ingenting som kan bekräftas eller uteslutas utifrån det resultatet. Vanligtvis, om offer och förövare är av ungefär samma fysiska styrka och offret inte är påverkat, frisk och kapabel att försvara sig, så brukar man se någon slags avvärjningsskada. I fall där offret är fysiskt underlägsen förövaren, oavsett anledning, eller där det finns en överraskningsfaktor så behöver man inte se några avvärjningsskador.

Vagovasal reflex kan uppkomma i samband med yttre våld mot halsen, oftast hos äldre personer men det kan ses även hos yngre. Vagusnerven sitter i det smala området vid halsartärerna och venerna. Generellt så är vasovagal reflex som mekanism väldigt ovanlig. Snarare är det sinus caroticuspåverkan som har en mycket större roll. Den viktiga strukturen som finns i halsartären syns som en utbuktning och kallas för sinus caroticus. Det är en neurovaskulär struktur som reglerar blodtryck och puls, det vill säga hjärtaktivitet. Den

strukturen kan också ha väldigt betydande roll i själva mekanismen vid yttre våld mot halsen. Vid tryck på sinus caroticus, redan efter en till två sekunder, så sjunker hjärtfrekvensen, pulsen går ned till 60 eller mindre, man får blodtrycksfall och blir medvetandepåverkad på så sätt att man kan bli slö, inte svarar på tilltal och på så sätt inkapaciterad. I Toves fall fanns skador på halsartären precis nedanför sinus caroticus. Man behöver inte bara trycka på sinus caroticus, det räcker även att man trycker i närheten och på något sätt stimulerar själva artären därkring så kommer den reagera.

Vid manuell strypning ser man vanligtvis skador på tungbenet och sköldbrusket. Skadorna brukar uppkomma vid sköldbruskets övre horn och i de delar av tungbenet som ligger i närheten av sköldbruskets övre horn. Precis där bakom ligger matstrupen. Tove hade en mjukdelsblödning precis bakom sköldbruskets övre horn och vid matstrupen. Så även om det inte fanns någon fraktur så fanns det en skada i anslutning till sköldbruskets övre horn som är ett karaktäristiskt ställe vid manuell strypning. Mjukdelsblödningen hittades i anslutning till skadan på artären. Bakom den hittades en blödning i musklerna på två symmetriska ställen. Deras bedömning är därför att i det aktuella fallet har mekanismen varit tryck mot tungbenet och sköldbruskets övre horn som har gett upphov till blödningen och skadorna på artären som ligger i samma område.

När man trycker mot tungbenet så trycks tungan bakåt, och kanske lite uppåt, och luftvägarna täpps då till. Samtidigt så stängs även luftvägarna om man klämmer åt sköldbrusket. Sköldbrusket var väldigt mjukt hos Tove. När man trycker mot tungbenet och sköldbrusket samtidigt så är luftvägarna blockerade på två nivåer, med tungan som har tryckts bakåt och med komprimering av sköldbrusket, och det finns då inget utrymme för luftpassage.

Man har samtidigt haft tryck mot artären på ena sidan, och troligen även på andra sidan, som har strypt åtminstone delvis blodet från artärerna till hjärnan. Det kan även ha funnits tryck mot venerna, i det aktuella området ligger artären lite innanför venen. När det inte finns tillförsel av arteriellt blod mot hjärnan så minskar möjligheten för utveckling av petekier betydligt.

När man stryper och blockerar luftvägen på två nivåer samtidigt som man stryper åt blodtillförseln till hjärnan och trycker på sinus caroticus, som leder till blodtrycksfall och nedsänkning av hjärtaktivitet, så kan man bli medvetslös på bara någon enstaka sekund. Släpper man trycket relativt fort, efter kanske 10-15 sekunder, så kan personen återfå medvetandet. Men skadorna i det här fallet, i den djupa muskulaturen på halsen bredvid

kotpelaren, tyder på långvarigt och stadigt tryck. Det betyder att man har passerat punkten där mekanismen inte längre kunde hävas.

Den mängd sertralin, som är en antidepressiv medicin, som fanns i lårblodet är den mängd som brukar ses vid intag av sedvanliga doser. Etanolhalten kan variera i blodet efter döden men i urinen kan det förbli oförändrat. Enligt svar de fått från rättskemi kan en del av etanolen ha bildats efter döden. Koncentrationerna kan ha varit lägre vid tidpunkten för döden.

Rättstoxikologerna skulle kunna beräkna halterna vid tidpunkten för döden, men det har inte gjorts i det här fallet. Hon kan inte uttala sig om hur en person påverkas vid intag av sertralin och etanol i kombination men hon tror inte att en person som stått på sertralin under en längre tid skulle påverkas anmärkningsvärt. Men hon kan inte utesluta viss påverkan.

Karin Elardt

Hon jobbar som psykolog på BUP och har varit Majas psykolog sedan våren 2018. Maja har generella inlärningssvårigheter som gör skolan mer utmanande. Hon har en ADD-diagnos vilket innebär att hon har svårt att koncentrera sig, svårt med impulskontroll och svårt att hantera när det blir många intryck. Vanligtvis reagerar Maja med stor stress. Hon har svårt att sortera i en situation där hon inte har kontroll, hon behöver hjälp av någon annan. Hon tenderar att bli passiv och har svårt att ta kommando när hon blir stressad. I psykologtestning har Maja nedsatt förmåga till arbetsminne och minne i övrigt. Maja gynnas av att repetera saker många gånger för att lära sig. Maja har svårt att orientera sig. Maja har mediciner mot ångest som ska stabilisera hennes mående. Det är en medicin man trappar upp som har effekter hela tiden. Det gör man för att stabilisera ångestnivåerna. Mot sin ADD äter hon en annan medicin som har korttidseffekt. Hon känner inte till hur Maja reagerar på dessa mediciner i kombination med alkohol. Alkohol har inte någon egentlig inverkan på medicinerna. Tar man medicinerna på morgonen har dessa gått ur kroppen om man konsumerar alkohol på kvällen. Maja har hela tiden de har samtalat haft svårigheter med bristande självkänsla, känsla av att inte passa in. Maja har en stark inneboende rädsla att bli övergiven och rädd för att bli utesluten. Maja vågar därför inte stå upp för sig själv för att bli avvisad. Blir Maja ställd inför en stressad situation klarar hon inte av att hantera det på egen hand. Maja upplever det som skönt när någon annan tar kommando.

Bevisrättsliga utgångspunkter

För en fällande dom i brottmål krävs att det genom den utredning som har presenterats i målet är ställt utom rimligt tvivel att den eller de tilltalade har begått den gärning som åklagaren påstår. I det kravet ligger att utredningen ska vara så fullständig att det inte finns anledning att anta att ytterligare undersökning skulle ändra bedömningen och att det inte finns några andra möjliga förklaringar till händelseförloppet. Om det finns någon kvarstående osäkerhet kring den eller de tilltalades skuld är beviskravet inte uppfyllt. Utgångspunkten är att alla någorlunda rimliga förklaringar ska kunna uteslutas för att domen ska bli fällande. En alternativ förklaring till det som åklagaren påstår måste dock framstå som praktiskt möjlig och det ska finnas anledning att räkna med den i det aktuella fallet (se rättsfallen NJA 2015 s. 702 ”Balkongmålet”, NJA 2019 s. 347 ”Målsägandens ålder” samt Högsta domstolens domar den 14 februari 2023 i mål B 5952-21 ”Mordet vid busshållplatsen” och B 2354-22 ”Årsta torg”).

När det påstås att en gärning har begåtts av flera personer tillsammans och i samförstånd krävs sådan bevisning på individnivå att det beträffande var och en av de inblandade kan konstateras att de har medverkat i brottets utförande på ett sådant sätt att de är att betrakta som medgärningsmän (se särskilt rättsfallet NJA 2006 s. 535 ”Akallarånet”).

Ska Johanna Leshem Jansson dömas för skadegörelse?

När det gäller denna del av åtalet har åklagaren åberopat viss skriftlig bevisning. I stämningsansökan framgår att följande skriftliga bevisning åberopas avseende åtalpunkten 3.

Sid. 14, 16, 19, 21 (Foton) till utvisande av brandskada

Sid. 27-29 (Protokoll brandorsaksutredning) till utvisande av omfattning och brandorsak

Sid 30 (Undersökning papper) och sid. 32 (PM) till utvisande av anträffat bränt papper

Sid 39 (Karta) och sid 36 (PM) till utvisande av adresser

Sid 46-48 (Analys telefontömning Johanna Leshem Jansson) till utvisande av kontakter, rörelser och förehavanden

Som muntlig bevisning har åklagaren åberopat förhör med Peter Gustafsson och med medtilltalade Maja Hellman. Johanna Leshem Jansson har åberopat förhör med Barbro Aspegren. Dessa tre förhör har redovisats ovan.

I sin sakframställan har åklagaren även förevisat vissa sökningar som gjorts på internet, dessa handlingar har dock inte åberopats som bevisning.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Johanna Leshem Jansson har förnekat att hon skulle ha utfört någon skadegörelse. Maja Hellman har berättat att hon vid andra tillfällen hört Johanna Leshem Jansson säga att Johanna Leshem Jansson ville göra Tove illa vid andra tillfällen, först och främst med branden. Johanna Leshem Jansson hade samma dag eller någon dag innan berättat sina planer om branden för Maja Hellman; det vill säga att Johanna Leshem Jansson skulle bränna Tove och My Tönnies inne. Maja Hellman har vidare sagt att det skulle ske genom att ta tidningspapper och handsprit och tända på deras dörr. Enligt Maja Hellman frågade hon också Johanna Leshem Jansson dagen efter hur det gick varvid Johanna Leshem Jansson sa att det inte hände något. Maja Hellman har också förklarat att hon skrev meddelandet ”Det känns risky” med anledning av att Johanna Leshem Jansson ville att Maja Hellman skulle vara med och utföra branden. Johanna Leshem Jansson hade avslutningsvis förklarat för Maja Hellman att Johanna Leshem Jansson ansåg att Tove och My Tönnies inte respekterade henne och att de gjorde allt för att förstöra Johanna Leshem Janssons liv.

Det är klarlagt - genom My Tönnies uppgifter under målsägandeförhöret med henne - att Johanna Leshem Jansson väl kände till att Tove och My Tönnies när de var hemma i Vetlanda hade sina rum i just den aktuella tillbyggnaden.

När det gäller de *googlingar* som åklagaren hänfört sig till i sin sakframställan har Johanna Leshem Jansson kort förklarat de med att hon googlar ofta och att hon bland annat googlat på böcker hon ska läsa, till exempel deckare. Googlingen *Hämnden på bästa vännen* gällde en kompis hon hade haft ett tjafs med. När det gäller googlingen *brand på Kettilsgatan* har Johanna Leshem Jansson förklarat den med att hon och Tove vid tillfället hade gemensamma vänner som berättade om detta och att hon då skulle kolla vad det rörde sig om.

Av aktivitetsanalysen av Johanna Leshem Jansson telefon från den 4-5 januari 2022 framgår att Johanna Leshem Janssons telefon i appen Hälsa (Apple health) registrerade stegaktivitet den 5 januari kl. 01.22.46 med 124 steg och därefter ytterligare steg kl. 01:35.06 med 870 steg och kl. 01.47:51 med 115 steg. Enligt appen hälsa motsvarar dessa steg drygt 697 steg. Slutligen finns en notering om 27 steg kl. 2:01:25 (15,8 meter).

På sid 47 finns en skiss avseende vilket avstånd det är mellan Johanna Leshem Janssons bostad (vid den aktuella tiden) och den fastighet på Vintergatan där Tove och My Tönnies bodde. Avståndet är enligt Google Maps cirka 700 meter.

Som sista skriftliga bevis finns den på Johanna Leshem Janssons telefon registrerade sökningen på www.polisradio.se.

Bevisvärdet av en medtilltalads uppgifter ska vanligtvis bedömas med stor försiktighet. Även om Maja Hellman inte varit åtalad för något brott i samband med skadegörelsen kan det finnas skäl för henne att lämna uppgifter som skulle kunna göra att hon själv hamnar i en bättre situation när det gäller övriga i målet aktuella åtalspunkter. Det kan dock finnas skäl att tillmäta hennes uppgifter visst värde särskilt om det visar sig att de uppgifter Maja Hellman lämnat stämmer väl överens med annan bevisning i målet och det inte finns någon annan förklaring till den gärning som Peter Gustafsson polisanmält.

Av de fotografier som åberopats, särskilt sid 19 och 21, framgår att det efter händelsen fanns en mindre brandliknande skada nertill på dörrfodret till den dörr som utgör entrédörr till en tillbyggnad på baksidan på fastigheten. Fotografierna ska enligt uppgift ha tagits den 6 januari 2022 av Martin Fröding, My Tönnies pojkvän. Denna skada ses också på en bild på sid 28 (enligt uppgift tagen av en vaktmästare i januari 2022). Peter Gustafsson, Tove och My Tönnies far, har i sitt förhör berättat att han sparade de pappersbitar (se sid 30) som han anträffade instuckna vid dörrposten. Polisens kriminaltekniker Patrik Nilsson har i sitt yttrande (se sid 29) avslutningsvis sagt att det på platsen inte fanns någon naturlig brandstiftare som kunnat orsaka en brand.

Den för Johanna Leshem Jansson mest graverade bevisning är naturligtvis att hennes telefon vid en sen tidpunkt på natten i appen Hälsa noterat en gångaktivitet som stämmer väl med avståndet från Johanna Leshem Janssons dåvarande bostad till fastigheten på Vintergatan 16. Johanna Leshem Jansson har förklarat detta med att hon skulle ha rört sig i bostaden och städat.

Detta framstår i ljuset av vid vilken tidpunkt det skulle ha inträffat som en ren efterhandskonstruktion. Den angivna totala gångsträckan är också så lång, och har ägt rum vid vissa särskilda intervaller, att den inte framstår som en aktivitet som motsvarar städning utan klart mer som en aktivitet som väl stämmer överens med att förflytta sig till Vintergatan och där anlägga en brand.

Någon gångaktivitet för färden hem från Vintergatan finns dock inte redovisad. Tingsrätten anser att det är allmänt bekant att appen Hälsa inte noterar aktivitet när telefonen är avstängd. Johanna Leshem Jansson använder sedan sin telefon igen, detta strax efter kl. 02.00 när hon söker efter www.polisradio.se.

Det är klarlagt att Johanna Leshem Jansson inte hade någon bra relation till vare sig Tove eller My Tönnies vid den här tiden. Det fanns en konflikt. De uppgifter Maja Hellman lämnat stöds av den skriftliga bevisningen. Johanna Leshem Jansson har också bekräftat att hon gjort en Google sökning på *Brand på Kettilsgatan*. Kettilsgatan är en gata i omedelbar närhet till den faktiska adressen där fastigheten låg (Vintergatan). Detta visar att Johanna Leshem Jansson hade ett tydligt intresse av att just denna plats.

Att det varit en nyårsraket eller annan fyrverkeri pjäs som orsakat skadan bedömer tingsrätten inte som trolig. Detta särskilt med beaktande av det som Peter Gustafsson sagt om att han hittade papper instuckna i en springa.

Vid en sammanvägning av bevisen mot Johanna Leshem Jansson finner tingsrätten att det är styrkt att det var Johanna Leshem Jansson som utförde skadegörelsen på Vintergatan 16 A natten mellan den 4-5 januari 2022. Hon ska därför dömas för brottet.

Ska Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman dömas för grovt gravfridsbrott?

Tingsrätten noterar inledningsvis att åklagaren inte påstått att Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman utfört hela gärningen gemensamt och i samförstånd. Tingsrätten får därför pröva gärningsbeskrivningen utifrån det som där särskilt anges.

BROTTMÅL

Johanna Leshem Jansson har erkänt grovt gravfridsbrott medan Maja Hellman har förnekat brott och även om hon medgett att hon i viss mån medverkat så har hon gjort det för att hon på något sätt känt sig tvingad till det.

Både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman har relativt detaljerat beskrivit vad de gjorde med Toves kropp efter det att hon dött. Den inledande delen av gärningsbeskrivningen (se nedan) anser tingsrätten är styrkt genom dels de tilltalades uppgifter men också av övrig i denna del åberopad skriftlig bevisning.

Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson har den 16 oktober 2022 i Vetlanda kommun obehörigen flyttat, skadat och skymfligen behandlat Tove Tönnies lik.

Därvid har Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman förpackat och därefter transporterat Tove Tönnies döda kropp från Storgatan i Vetlanda till ett skogsområde i närheten av Skurebo, där kroppen placerats

Resterande del av det andra stycket i gärningsbeskrivningen som endast avser det som Johanna Leshem Jansson sedan utförde lyder som följer

Johanna Leshem Jansson har sedan antänt kroppen. Senare samma dygn har Johanna Leshem Jansson återvänt till platsen och hållt brandfarlig vätska över kroppen och på nytt antänt densamma.

Tingsrätten anser att det genom Johanna Leshem Janssons egna uppgifter och övrig i denna del åberopad skriftlig bevisning är styrkt att hon utfört även dessa moment ensam.

Härefter påstår åklagaren att gärningen beträffande båda de tilltalade ska anses utgöra grovt brott på grund av följande

Brottet bör bedömas som grovt då kroppen genom brand tillfogats svår skada. Vidare har brottet varit av särskild hänsynslös art då hanteringen av kroppen syftat till att dölja allvarlig brottslighet samt även försvårat brottsutredning och utredning om dödsorsak.

Toves kropp har förvisso tillfogats svår skada genom brand. Tingsrätten anser dock inte att åklagaren bevisat att denna del av gärningen omfattats av Maja Hellmans uppsåt. Det är

emellertid så att gärningen i sig varit av särskilt hänsynslös art då förflyttningen av Toves kropp syftat till att dölja mycket allvarlig brottslighet och försvåra en brottsutredning. Även åtgärderna med att flytta Toves cykel och göra sig av med Toves mobil och nycklar visar tydligt att syftet varit just att försvåra brottsutredningen. Det är också försvårande att de närstående till Tove under en längre period lämnats i total ovisshet om vad som hänt med Tove.

Tingsrätten har närmast förstått Maja Hellman inställning som att hon på något sätt skulle ha handlat i nöd även om advokat Svegfors - trots direkt fråga från rätten - inte velat stanna för någon särskild straffrättslig benämning av Maja Hellmans inställning. Någon egentlig specifik utredning om hur och i vilken mån Maja Hellman på något sätt varit tvingad att genomföra gärningen har inte lagts fram. Att hon varit den ”svagare” i kompisrelationen mellan henne och Johanna Leshem Jansson är inte tillräckligt.

Tingsrätten dömer både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman särskilt för grovt gravfridsbrott. Straffvärdet för denna gärning är högt. Straffskalan för grovt gravfridsbrott går från fängelse i sex månader till fängelse i fyra år. Tingsrätten noterar regeln i 29 kap 7 § brottsbalken som i vissa fall ger en reduktion för gärningspersoner mellan 18 och 20 år men konstaterar att straffvärdet för detta brott är klart över ett år varför någon reduktion inte ska ske i detta fall (jfr 29 kap 7 § tredje stycket sista punkten). Tingsrätten anser att gärningen för Johanna Leshem Janssons del har ett straffvärde om fängelse i tre år. För Maja Hellmans del är straffvärdet fängelse i två år. Det som är särskilt försvårande för Johanna Leshem Jansson är helt klart att hon vid två tillfällen tänt eld på Toves kropp i uppenbart syfte att slutligen förstöra bevis och försvåra en eventuell brottsutredning.

Ska Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman dömas för att de gemensamt och i samförstånd mördat Tove Tönnies?

Vad dog Tove av?

Vad som orsakade Toves död är av stor betydelse för prövningen av målet. Tingsrätten finner därför anledning att först pröva vad som är bevisat kring just detta.

I den rättsmedicinska obduktionsrapporten anges följande under rubriken Dödsorsak (sid 100 i rapporten)

Undersökningsfynden talar starkt för att dödsorsaken varit kvävning till följd av manuellt yttre våld mot halsen (s k manuell strypning). Kompromettering av andningsrörelser genom tryck mot buken och åtminstone partiell immobilisering av bröstkorgen genom tryck mot bröstkorgen kan ha varit av bidragande betydelse för uppkomsten av dödsfallet.

Rättsläkaren Aleksandra Lazarevic har inledningsvis förklarat att de bedömningar som slutligen gjorts har gjorts av henne tillsammans med rättsläkaren Johan Berge i ett tvåläkarförfarande.

När det gäller de huvudsakliga skador som Tove hade har Aleksandra Lazarevic särskilt angett att Tove hade en skada i huvudet som uppkommit i livet. Tove hade också mjukdelsblödningar i halsens muskulatur på båda sidor. Mjukdelsblödningar fanns också i anslutning till Toves båda armbågar. Även en skada vid ögongloben, djupt in i mjukdelarna förekom.

Aleksandra Lazarevic har förklarat att det är mjukdelsblödningarna i halsens muskulatur på båda sidor som hon sätter i störst samband med slutsatsen att dödsorsaken är kvävning till följd av strypning. Hon har också förklarat att det krävs ett stadigt långvarigt kraftigt tryck för att åstadkomma blödningar i så pass djupt belägen muskelvävnad. Vidare har Aleksandra Lazarevic beskrivit de olika faser som en kropps vitala organ generellt går igenom vid strypning. Dessa faser benämns andnöd (lufthunger), konvulsionsfasen, fasen med preterminal agonal andning och en slutlig agonal fas. Normalt dör man om man passerar den tredje fasen.

Aleksandra Lazarevic har vidare sagt att det vanligtvis vid strypning krävs att förövaren är fysiskt överlägsen eller att offret av olika anledningar är inkapaciterad och oförmögen att försvara sig eller att det finns en överraskningsfaktor. Det fanns inget främmande DNA under Toves naglar. Vanligt är också att man brukar se någon avvärjningsskada.

Aleksandra Lazarevic har förklarat att hon i det kompletterande preliminära obduktionsbeskedet (daterat den 9 november 2022) lämnat följande uppgift under rubriken *Övriga undersökningsfynd* (på sid 7 i aktbilaga 55)

Förekomst av rikliga mängder inandat magsäcksinnehåll i luftrörsträdet och lungorna.

Aleksandra Lazarevic har förklarat att det i yttrandet anges särskilt att innehållet i beskedet den 9 november 2022 var preliminärt och att det kunde komma att ändras i det slutliga utlåtandet.

Tingsrätten noterar att det senare i detta utlåtande särskilt anges att Rättskemisk och mikroskopisk undersökning pågår och att dödsorsaken inte var fastställd.

Tingsrätten bedömer de uppgifter som Aleksandra Lazarevic lämnat, tillsammans med det utlåtande som hon och Johan Berge skrivit, är mycket tillförlitliga. Inte på någon punkt förekommer något tvivel från rättsläkarna. Aleksandra Lazarevic har särskilt berättat om att det krävts betydande kraft och viss tid för att genom strypning döda en person. Den förklaring som Johanna Leshem Jansson gett - att hon skulle ha hållit ett grepp om Toves hals under tio sekunder - kan därför inte vara sann. De mjukdelsblödningar i halsens muskulatur som Tove hade talar helt emot det korta tag som Johanna Leshem Jansson påstår att hon tog. Johanna Leshem Jansson måste ha hållit ett hårt grepp om Tove hals under avsevärt längre tid för att åstadkomma aktuella skador och Toves död.

Tingsrätten har uppfattat att rättsläkaren Aleksandra Lazarevic är synnerligen säker på sina uttalanden både i det rättsmedicinska obduktionsutlåtandet och även vid förhöret i tingsrätten. Aleksandra Lazarevic har fått många frågor från särskilt advokat Sangborn om det skulle kunna finnas en annan alternativ förklaring till Toves död än kvävning genom strypning. Aleksandra Lazarevic har svarat adekvat på frågeställningarna hon fått men aldrig tvekat om den slutsats hon gett tillkänna i sitt utlåtande. Den utlåtandeskala som Rättsmedicinalverket tillämpar finns på sid 102 i rapporten. Uttrycket *talat starkt för* som använts är det näst högsta skalsteg som används. Bara uttrycket *visar* är högre. Tingsrätten anser att Aleksandra Lazarevic uppgifter och den rättsmedicinska obduktionsutredningen har ett mycket högt bevisvärde och finner att åklagaren genom denna utredning styrkt att Tove dog på grund av kvävning och att strypvåld är orsaken. Aleksandra Lazarevic har vidare klargjort att Toves död inte orsakades av att Toves luftvägar täpptes till av hennes egna spyor, så kallad aspiration. Det finns alltså inget som talar för någon annan dödsorsak.

Vad är bevisat om händelseförloppet i lägenheten?

Förhören med Albin Warrén, My Tönnies, Maja Hellman och Johanna Leshem Jansson visar inledningsvis att det under senare tid fanns en konflikt mellan i första hand Johanna Leshem Jansson respektive Tove och även My Tönnies. Det sista halvåret från våren 2022 fram till oktober 2022 har, enligt de uppgifter som framkommit, ingen närmare aktiv kompisrelation varit aktuell. Det framstår närmast som en ren tillfällighet att Johanna Leshem Jansson, Maja Hellman och Tove träffades natten mellan den 15-16 oktober ute på restaurangen Nöjet. Tove

hade druckit alkohol vilket även Maja Hellman gjort. Johanna Leshem Jansson hade tidigare på kvällen druckit alkohol men inte så mycket. Enligt den rättsmedicinska obduktionsrapporten hade Tove cirka 1,2 promille i blodet vid den provtagning som gjordes. Väl bekant är att alkoholförbränningen i kroppen avslutas när döden inträffar. Att Tove även hade läkemedlet sertralin i kroppen ska enligt rättsläkaren Aleksandra Lazarevic förmodligen inte nämnvärt ha påverkat Tove.

Något inträffade inne på Nöjet mellan Johanna Leshem Jansson och Tove. Johanna Leshem Jansson påstår att hon fick ett slag av Tove. Någon egentlig skada har dock inte Johanna Leshem Jansson visat upp och inga direkta skador har dokumenterats i det rättsintyg som finns. Albin Warrén har berättat att Tove i ett telefonsamtal kl. 01.49 för honom berättade att Johanna Leshem Jansson slagit Tove och att Tove dessförinnan skulle ha sagt något till Johanna Leshem Jansson. Albin Warrén har inte kunnat komma ihåg vad Tove sa. Tingsrätten anser dock att uppgiften från hans polisförhör styrker att det som Johanna Leshem Jansson i denna del påstår. Enligt polisförhöret skulle Tove ha sagt *hur känns det att vara den sämsta människan på jorden*.

Utrett är också att Tove i ett sms till Albin Warrén kl. 01:08 skrev *Johanna slog mig* och att Johanna Leshem Jansson hade en snapkontakt med en Tilda Freij om det som hände mellan Johanna Leshem Jansson och Tove inne på nöjet. (se åklagarens sakframställan, dock ej skriftlig bevisning.) Efter samtalet mellan Albin Warrén och Tove finns det ingen mer egen uppgift från Tove.

Enligt den sammanställning av digitala spår som finns (sid 24 i aktbil 153) talar allt för att Johanna Leshem Jansson, Maja Hellman och Tove anlände till Johanna Leshem Janssons lägenhet på Storgatan 71 strax efter kl. 01.50 den 16 oktober 2022. Detta eftersom användaraktiviteten på Johanna Leshem Janssons och Maja Hellmans telefoner då helt avstannar. Appen Hälsa i Maja Hellmans telefon registrerar dock vissa rörelser kl. 02.19:39 och kl. 02.43:33.

Johanna Leshem Jansson och Maja Hellmans uppgifter går efter att de ankommit till lägenheten på Storgatan 71 i sär. Maja Hellman påstår att hon gick och lade sig och endast var uppe två gånger på toa för att sedan gå upp igen varvid Toves döda kropp låg på golvet i hallen. Johanna Leshem Jansson har förklarat att hon och Tove tämligen omgående - efter att Johanna Leshem Jansson visat Tove runt i lägenheten - hamnade i en situation inne på toaletten.

Tingsrätten anser att bevisningen i övrigt visar att vare sig Johanna Leshem Jansson eller Maja Hellmans uppgifter är helt sanna.

Helt avgörande för tingsrättens fortsatta ställningstagande - när det gäller när olika delar av händelsen inträffade - är i stället de vittnesuppgifter som Lahanj Kornasan lämnat. Han har fritt och i en följd, utan att bli särskilt tillfrågad, lämnat en mängd uppgifter som tingsrätten anser är mycket trovärdiga och tillförlitliga. Dessa uppgifter stöds också i flera avseenden av övriga uppgifter och bevisning som finns i målet. De uppgifter som Lahanj Kornasan lämnat och som är av särskild vikt är följande.

Kl. 02.40 låg Lahanj Kornasan i sängen och tittade på sin mobil. Strax därefter gick han upp för att göra sin far sällskap i köket då denna höll på att göra yoghurt och ville ha sällskap. Sedan hörde Lahanj Kornasan en jättehög duns från Johanna Leshem Janssons lägenhet. Lahanj Kornasan tyckte det var ett ovanligt ljud. Lahanj Kornasan tillfrågade sin far om de skulle gå upp och kolla om det var bra med Johanna Leshem Jansson. Lahanj Kornasan hörde sedan flera ljud och gick därför upp och ringde på Johanna Leshem Janssons dörr två gånger utan att någon svarade. Väl uppe utanför lägenheten hörde han efter den andra påringningen fem till tio ytterligare slag från den vänstra väggen. Några skrik hörde han inte. Strax efter såg han Johanna Leshem Jansson komma ner varvid han tog kontakt med henne och frågade om allt var bra. Sedan åkte de till McDonalds.

Den jättehöga duns som Lahanj Kornasan hörde kan inte vara något annat än den situation som Johanna Leshem Jansson beskrivit som att hon fällde Tove bakåt vid ingången till toaletten. De tydliga blödningar som Tove hade på respektive armbåge anser tingsrätten visar att hon vid fallet tagit emot sig med båda armbågarna för att rent instinktivt försöka mildra sitt fall. Att Maja Hellmans telefon precis vid den här tidpunkten registrerar aktivitet i appen Hälsa (kl. 02:43.33) visar tydligt att Maja Hellman varit i rörelse vid denna tidpunkt och att hon då haft sin telefon på sig. Ingen uppgift i målet har indikerat att Tove eller Johanna Leshem Jansson skulle ha använt eller flyttat Maja Hellmans telefon. Dessutom synes Maja Hellmans egen uppgift om att hon själv var uppe en gång tidigare vid kl. 02.19:39 stämma då hennes telefon registrerade rörelseaktivitet även då (33 steg). Avstånden i lägenheten är små och 48 steg räcker väl för att förflytta sig från sängen till badrummet och sedan tillbaka. Om Lahanj Kornasan så tydligt hörde den jättehöga dunsen kan Maja Hellman inte ha undgått att märka den även om hon i någon mån var berusad.

Frågan är då vad de ytterligare fem till tio slag som Lahanj Kornasan hörde utanför lägenheten var för något?

Av skissen på hur lägenheten ser ut och dess placering i fastigheten framgår att badrummet vätter mot hallen/trapphuset. Albin Warrén har beskrivit Tove som en idrottstjej som både gymmade och hade sysslat med fotboll. Albin Warrén har vidare förklarat att hans uppfattning är att Tove inte bara skulle lägga sig ner och dö utan att hon skulle göra motstånd.

Det finns två tänkbara förklaringar till de slag som Lahanj Kornasan hörde. Det skulle kunna vara så att det han hör är någon kropps rörelse som inträffat under den så kallade konvulsionsfasen som rättsläkaren Aleksandra Lazarevic beskrivit kan förekomma under en av de faser som kan inträffa under det att en människa stryps. Den andra mer troliga förklaringen är att det är Tove som gör motstånd på det sätt hon kan. Johanna Leshem Jansson satt (enligt sin egen uppgift) på Toves mage/bröst och hindrade henne från att resa sig. Johanna Leshem Jansson hade då sina händer runt Toves hals. Om Tove hade haft sin händer fria hade hon säkerligen använt dessa för att försöka betvinga Johanna Leshem Jansson på ett eller annat sätt. Antingen genom att försöka få bort Johanna Leshem Janssons händer från sin hals eller att i vart fall riva, klösa eller på annat sätt skada Johanna Leshem Jansson. Av bilderna från restaurang Nöjet framgår att Johanna Leshem Jansson hade en kort kjol på sig och inte något ytterligare på benen. Johanna Leshem Jansson hade sedan inga direkta tydliga skador på kroppen enligt det rättsintyg som finns, se sid 11-13 i förundersökningsprotokollet som avser de rättsmedicinska undersökningarna. Något eller någon måste alltså ha hindrat Tove från att göra aktivt motstånd. Johanna Leshem Jansson har berättat att det var Maja Hellman som tog tag i Toves händer/armar och höll i de medan hon själv fortsatte att hålla greppet om Toves hals. Kvar återstår alltså att Tove kunde göra motstånd med sina ben/fötter. Allt talar för att det är det som Lahanj Kornasan hör när han under en inte helt kort tid ringer två gånger på dörren till Johanna Leshem Janssons lägenhet strax efter kl. 02.43.

Naturligtvis ska en medtilltalads uppgifter normalt bedömas med stor försiktighet särskilt om den som lämnar uppgiften själv försöker komma i en bättre position genom att skylla ifrån sig och påstå att det är någon annan som begått brottet. Dessa förhållanden är dock inte aktuella i detta fall. Även om Johanna Leshem Jansson förnekar uppsåtligt dödande har hon lämnat uppgifter om sin egen medverkan som är mycket besvärande för henne själv. Hon försöker alltså inte skylla ifrån sig. Av betydelse är också att många av de uppgifter som Johanna

Leshem Jansson lämnat om det som gäller till exempel gravfridsbrottet och andra delar av kvällen stämmer väl överens med den utredning som polisen gjort. Enligt uppgift lämnade Johanna Leshem Jansson sina första uppgifter om sin medverkan precis före årsskiftet 2022/2023. Vid denna tidpunkt hade hon inte delgetts förundersökningen även om hon fått del av viss information vid några häkttningsförhandlingar. Det fanns vid tiden ett preliminärt utlåtande från rättsläkaren (aktbilaga 55) som innehöll uppgifter som möjligen kunde tyda på att Tove hade kvävts av sitt eget kräk. Dessa uppgifter har rättsläkaren Aleksandra Lazarevic senare tydligt tagit tillbaka i sitt och kollegan Johan Berges slutliga utlåtande. Uppgiften i aktbilaga 55 kan ha påverkat Johanna Leshem Jansson att lämna uppgifter eftersom hon (av något skäl) såg en annan möjlig förklaring till att Tove dog.

Angående det som hände i lägenheten har Maja Hellman sagt att hon själv gick och lade sig direkt medan Tove och Johanna Leshem Jansson satte sig i köket. Efter en stund gick Maja Hellman upp från sängen och sa i köket att hon mådde illa, då var både Johanna Leshem Jansson och Tove där. Sedan gick hon och lade sig igen. Denna uppgift stämmer väl med den analys som gjorts av hälsoappen i Maja Hellmans telefon som kl. 02.19 registrerat 33 steg. Efter detta har Maja Hellman sagt att hon somnade för att sedan gå upp igen varvid hon haft för sig att hon mötte Johanna Leshem Jansson på väg till toan. Eventuellt frågade Johanna Leshem Jansson då om Maja Hellman ville ha något att äta. Grannen skulle skjutsa Johanna Leshem Jansson till McDonalds. Maja Hellman sa nog ja på denna fråga. Johanna Leshem Jansson gick då ner medan Maja Hellman gick in på toan. Maja Hellman var kvar på toan när hon fick sms:et från Johanna Leshem Jansson om att Johanna Leshem Jansson var på "donken". När Johanna Leshem Jansson kom hem åt Maja Hellman i köket för att därefter gå och lägga sig igen. Det är först därefter som Maja Hellman väcks av Johanna Leshem Jansson som säger att hon behöver hjälp; i detta ögonblick såg Maja Hellman Tove inlindad i ett lakan.

Av utredning kring när sms:et mellan Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman skickades framgår tydligt att klockan var 03.00.03. Om Maja Hellman då befann sig på toan med sin telefon borde hälsoappen ha registrerat steg vid denna tidpunkt, det har den inte gjort enligt utredningen. Det finns bara en rörelse dokumenterad i hälsoappen och den är kl. 02.43. Eftersom Maja Hellman svarat med en tumme upp på Johanna Leshem Janssons sms måste Maja Hellmans telefon varit påslagen.

Advokat Svegfors har som alternativt händelseförlopp gjort gällande att Johanna Leshem Jansson ensam, innan hon åkte iväg med Lahanj Kornasan till McDonalds, själv skulle ha strypt

Tove och därefter släpat ut kroppen till ett förråd som Johanna Leshem Jansson nyttjade på samma plan (med ingång från trapphallen utanför Johanna Leshem Janssons lägenhet).

Möjligen kan Johanna Leshem Jansson i stället ha placerat Tove i en walk-in-closet som finns i lägenheten. Sedan skulle Johanna Leshem Jansson efter att hon varit på McDonalds ensam ha släpat in Toves kropp i lägenheten igen (alternativt från walk-in-closeten).

Något egentligt tidsutrymme för all denna hantering av en död kropp finns enligt tingsrätten inte. Det är mellan kl. 02:47 och 03:08 som Johanna Leshem Jansson är ute. Kl. 02:59:40 skickade Johanna Leshem Jansson ett meddelande till Maja Hellman att hon var i *donkendriven*. Kl. 03.00.03 svarade Maja Hellman med en tumme upp. Just då sover inte Maja Hellman i vart fall. Att Johanna Leshem Jansson därefter efter sin återkomst till lägenheten skulle ha släpat in Toves döda kropp från förrådet (eller från garderoben) och in i lägenheten utan att Maja Hellman skulle ha upptäckt detta framstår som så osannolikt att denna uppgift från Maja Hellman inte förtjänar något tilltro. Den framstår som - utifrån utredningen i övrigt - helt uppdiiktad för att hon ska kunna försöka förklara sig ur en mycket prekär situation.

Tingsrätten anser att åklagaren med den skriftliga bevisningen och de preciserade uppgifter som vittnet Lahanj Kornasan och rättsläkaren Aleksandra Lazarevic lämnat styrkt att Maja Hellman ljuger om vissa sekvenser. Tingsrätten anser även att Johanna Leshem Jansson ljuger om flera sekvenser i händelseförloppet

Kan det ha gått till på något annat sätt?

Tingsrätten har ovan avfärdat advokat Svegfors alternativa hypotes om hur Johanna Leshem Jansson själv strypt Tove och därefter placerat undan kroppen för att sedan åter placera den inne i lägenheten. Tingsrätten har också avfärdat förklaringen om att Tove skulle ha dött genom så kallad aspiration. Frågan är om det kan finnas någon annan tillräckligt rimlig förklaring till det som hände?

Polisens utredning visar inga tecken på att någon annan utomstående person befunnit sig i Johanna Leshem Janssons lägenhet under natten den 16 oktober 2022. Detta har inte heller påståtts av vare sig Johanna Leshem Jansson eller Maja Hellman. Det enda som i det här fallet kan utgöra ett alternativt händelseförlopp skulle vara att Maja Hellman själv, utan hjälp från Johanna Leshem Jansson, skulle ha strypt Tove. Tove hade emellertid inte några tydliga skador på sina armar/händer som klart tyder på att någon, till exempel med sina knän, suttit på Toves

armar under det att Tove ströps. Maja Hellman har inga skador på sin kropp (förutom ett blåmärke uppe vid ena axeln). Tove hade inga spår på sina händer/naglar från Maja Hellman som skulle kunna tyda på att Tove försökt försvara sig mot Maja Hellman. Johanna Leshem Jansson har också berättat att det var hon som höll ett tag om Tove hals. Det finns inget skäl för tingsrätten att tro att Johanna Leshem Jansson skulle ”ta på sig gärningen” för att skydda Maja Hellman. Särskilt eftersom Johanna Leshem Jansson lämnat uppgiften om att det var Maja Hellman som höll fast Tove under den tid Johanna Leshem Jansson höll taget om Toves hals. Tingsrätten avfärdar därför denna alternativa hypotes eftersom den inte har något stöd i utredningen.

Johanna Leshem Jansson åkte med Lahanj Kornasan till McDonalds efter det att Tove dödades. Både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman måste ha hört att Lahanj Kornasan ringde på dörren vid två tillfällen. Eftersom bevisningen klart talar för att Tove vid just denna tid mördades kunde de inte öppna dörren. Detta dels för att de båda var upptagna men också för att inte avslöja sig. Johanna Leshem Jansson, väl medveten om de ljud som förevarit, kan - förutom att hon skulle flytta Toves cykel - ha känt ett behov av att försöka förvissa Lahanj Kornasan om att det bara var hennes kompis som mådde dåligt och därigenom försöka hindra Lahanj Kornasan från att vidta någon vidare åtgärd, till exempel tillkalla polis för att deras gärning inte skulle uppdagas.

Tingsrätten slutliga ställningstagande.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att det är styrkt att Johanna Leshem Jansson strypt Tove med ett kraftigt tag med båda händerna om Toves hals medan Maja Hellman höll fast Toves armar så att Tove inte hade någon möjlighet att göra något motstånd. Det är genom bevisningen visat att detta skedde strax efter kl. 02.40 den 16 oktober 2022. Tove har dött av kvävning på grund av strypningen. Tingsrätten anser att Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman agerat gemensamt och i samförstånd.

Vilket uppsåt har Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman haft och hur ska gärningen rubriceras?

Inom svensk straffrätt talar man om flera olika typer av uppsåt. Två av dessa typer är avsiktsuppsåt och insiktsuppsåt. Om gärningsmannen har haft för avsikt att uppnå en effekt och också uppfattat den som praktiskt möjlig, har hen handlat med avsiktsuppsåt. Har

gärningsmannen visserligen inte eftersträvat effekten men förstått att den skulle inträffa eller att den var praktiskt taget oundviklig, har hen haft insiktsuppsåt. En gärningsman måste också i tillräcklig grad varit medveten om vad hen gjort.

Johanna Leshem Jansson har enligt tingsrätten, med hänsyn till det kraftiga och långvariga trycket om Toves hals varit helt medveten om att hennes handling skulle leda till att Tove dog. Tingsrätten anser att Johanna Leshem Jansson var medveten om det hon gjorde och att hon handlade med avsiktsuppsåt. Maja Hellman har genom sitt agerande hindrat Tove från att försvara sig genom att hålla i hennes armar. Eftersom Maja Hellman inte har berättat om detta moment finns inga uppgifter från henne om hur hon uppfattade situationen. Tingsrätten konstaterar att om en person håller fast en person i armarna som håller på att bli strypt av en annan person och denna strypning pågår under en längre tid är risken uppenbar att den strypta personen kommer att dö. Det är allmänt känt att kraftigt strypvåld under en längre tid leder till döden. Rättsläkaren Aleksandra Lazarevic har beskrivit de olika stadier som en person som blir strypt genomgår. Efterhand måste Maja Hellman ha insett, blivit medveten om att Tove höll på att dö. Trots detta vidtog hon ingen åtgärd för att försöka rädda Tove eller försöka förmå Johanna Leshem Jansson att sluta och i stället tillkalla polis och ambulans. Vare sig Maja Hellman eller Johanna Leshem Jansson har trots att grannen Lahanj Kornasan ringde på två gånger sökt grannens hjälp. Att Maja Hellman i någon mån varit påverkad av alkohol är ingen straffrättsligt giltig ursäkt. Maja Hellmans agerande senare under natten när Toves kropp forslades bort tyder också på att Maja Hellman inte var särskilt berusad. Tingsrätten anser att Maja Hellman handlat med insiktsuppsåt. Både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellmans iskalla hantering av situationen efter det att Tove dött visar att de var helt inställda på att transportera bort Toves kropp och föremål (cykel, telefon och nycklar) som skulle kunna leda polisen till att de närmare förknippades med Toves försvinnande.

Åklagaren har åtalat för mord. Om gärningen med hänsyn till de omständigheter som föranlett gärningen eller eljest är att betrakta som mindre grov kan det dömas för dråp i stället för mord (se 3 kap 2 § brottsbalken).

Den uppgift som Johanna Leshem Jansson lämnat om det som Tove sa till Johanna Leshem Jansson inne på Nöjet har bekräftats genom det som finns antecknat av vad Albin Warrén sa i sitt polisförhör. Toves kommentar har varit nedsättande. Efter denna har det blivit någon typ av handgemäng mellan Tove och Johanna Leshem Jansson. Detta har enligt vad som framkommit inte orsakat några direkta skador på Johanna Leshem Jansson. Johanna Leshem Jansson har

efter händelsen förklarat att hennes första avsikt var att hon skulle slå Tove när de hade kommit ut från Nöjet. Efter att de kommit överens om att gå hem till Johanna Leshem Jansson för att prata ut har Johanna Leshem Jansson förklarat att hon la tanken om att slå Tove åt sidan. När de väl kom hem till Johanna Leshem Janssons lägenhet så har Johanna Leshem Jansson berättat att Tove lämnade en spydig kommentar om badrummet i lägenheten. Efter detta hade Johanna Leshem Jansson fällt Tove och strypningen ägt rum. Tingsrätten anser inte att dessa bakomliggande mindre meningsskiljaktigheter medför att gärningen ska bedömas som dråp. Det föreligger inte heller i övrigt någon omständighet som medför att gärningen ska bedömas som dråp. Tingsrätten anser att gärningen ska rubriceras som mord.

Tingsrätten dömer både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman för mord.

Har de tilltalade haft något särskilt motiv till gärningarna?

Den missämja som funnits mellan Johanna Leshem Jansson å ena sidan och Tove och hennes tvillingsyster kan vara en del av ett motiv till gärningen. Även det som hände på Nöjet och det som inledningsvis hände hemma i Johanna Leshem Janssons lägenhet kan vara en förklaring till gärningen. Något annat motiv har inte framskymtat.

Vilken påföljd ska tingsrätten döma ut?

Straffet för mord är fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid (3 kap. 1 § brottsbalken).

Efter en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 2020 är utgångspunkten enligt Högsta domstolens praxis att mord har ett straffvärde som motsvarar fängelse i sexton år. Denna utgångspunkt gäller om det inte finns vare sig några försvårande eller några förmildrande omständigheter. (Se NJA 2021 s. 583.)

Om det finns försvårande omständigheter kan det motivera ett längre tidsbestämt fängelsestraff än sexton år, i första hand arton år, eller livstids fängelse. Som skäl för livstids fängelse ska särskilt beaktas om gärningen har föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret

eller annars varit särskilt hänsynslös. Domstolen måste alltid göra en helhetsbedömning med hänsyn till samtliga omständigheter.

I detta fall är det fråga om ett mord som enligt vad utredningen visat, inte varit planerat i förväg. Att Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman träffade på Tove på Nöjet verkar ha varit en slump. Mordet har utförts på ett aggressivt och överrumplande sätt. Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman har varit numerärt överlägsna och också utnyttjat omständigheten att Tove först handlöst fällts till golvet. Tove måste under sina sista minuter i livet ha upplevt en synnerligen kraftig dödsångest och ett svårt lidande. Trots att Tove kämpat emot har hon inte lyckats värja sig. Det saknas helt förmildrande omständigheter. Johanna Leshem Jansson och Maja Hellmans agerande har varit särskilt hänsynslöst. Till detta kommer att både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman härutöver gjort sig skyldiga till grovt gravfridsbrott med ett i sig högt straffvärde och att syftet med detta varit att förstöra bevis och eventuella kopplingar till dem själva. Tingsrätten anser sammantaget att omständigheterna är så kvalificerat allvarliga att straffvärdet för både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman är fängelse på livstid.

Frågan är då om det finns några särskilda omständigheter som föranleder att straffet ska bli något annat?

Enligt 29 kap. 5 a § brottsbalken finns det sedan den 1 juli 2022 samlat dels den bestämmelse om straffflintring för den som medverkat till utredningen av egen brottslighet som tidigare var placerad i 29 kap. 5 § första stycket 5, dels en ny bestämmelse om straffflintring för den som medverkat till utredningen om annans brott. Vid straffmätningen kan tas hänsyn till att en tilltalad lämnat uppgifter som är av väsentlig betydelse för utredningen av brottet. Detsamma gäller om den tilltalade lämnat uppgifter som är av väsentlig betydelse för utredningen om någon annans brott. Beträffande sin egen brottslighet har Johanna Leshem Jansson lämnat uppgifter om att hon dels fällt Tove till golvet och därefter satt sig på Tove och tagit ett strupgrepp om hennes hals under cirka tio sekunder. Johanna Leshem Jansson har också lämnat en uppgift om att Maja Hellman agerat vid gärningen genom att Maja Hellman hållit fast Toves armar medan Johanna Leshem Jansson själv höll ett grepp om Toves hals.

Tingsrätten har dock vid sin bevisprövning funnit att många av de uppgifter som Johanna Leshem Jansson lämnat om just händelseförloppet vid strypningen inte stämmer överens med den övriga utredning som lagts fram som bevis (jfr till exempel med rättsläkaren Aleksandra Lazarevic uppgifter om hur lång tid strypningen måste ha pågått för att den effekt som blev

resultat skulle inträffa). Johanna Leshem Janssons uppgifter om när gärningen ägde rum tidsmässigt stämmer inte heller med den övriga bevisning som åklagaren åberopat (jfr särskilt vittnesförhöret med Lahanj Kornasan). Tingsrätten anser inte att Johanna Leshem Jansson lämnat sådana uppgifter om sin egen brottslighet som är av så väsentlig betydelse för utredningen att det ska påverka straffvärdet i sänkande riktning. När det gäller de uppgifter som Johanna Leshem Jansson lämnat om Maja Hellmans medverkan vid gärningen har tingsrätten tillmätt uppgiften om att Maja Hellman höll fast Toves armar betydelse. Denna uppgift har stärkt bevisläget mot Maja Hellman. Tingsrätten anser ändå att det inte finns skäl att sätta ned straffet för Johanna Leshem Jansson till ett tidsbestämt fängelsestraff. Detta särskilt med beaktande av att Johanna Leshem Jansson nu, förutom mord (med avsiktssuppsåt) döms även för ett mycket allvarligt fall av grovt gravfridsbrott med ett eget straffvärde om fängelse i tre år. (Jfr när det gäller denna frågeställning bland annat Högsta domstolen dom den 4 april 2023 i mål B 5836-22, NJA 2021 s. 377 och NJA 2021 s. 525 (som dock alla huvudsakligen behandlar frågan om straffsänkning på grund av uppgifter om egen brottslighet).

Tingsrätten anser sammantaget att omständigheterna för Johanna Leshem Janssons del är så kvalificerat allvarliga att straffet för Johanna Leshem Jansson bestäms till fängelse på livstid.

När det gäller Maja Hellman finns det i målet utredning som visar att hon har vissa diagnoser. I det läkarintyg enligt 7 § lagen om särskild personundersökning i brottmål, m.m. som inhämtats skriver ansvarig läkare att Maja Hellman både vid tiden för de misstänkta gärningarna och undersökningen led av en psykisk störning som dock inte utgjort en allvarlig psykisk störning. Av sammanfattningen i intyget framgår att Maja Hellman bedömdes ha en ojämn och undergenomsnittlig begåvningsprofil, inlärningssvårigheter samt hyperaktivitets- och uppmärksamhetsstörning (ADHD).

Enligt 29 kap 3 § första stycket andra punkten brottsbalken kan en psykisk störning som har medfört att en person haft en nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande vara en förmildrande omständighet vid bedömningen av straffvärdet.

Den psykiska störning som Maja Hellman lider av har inte bedömts som allvarlig. Tingsrätten anser inte att utredningen tydligt visar att Maja Hellman agerat under till exempel stor påverkan från Johanna Leshem Janssons sida. Även om Maja Hellman inte varit initiativtagare till våldet mot Tove visar bevisningen att Maja Hellman haft möjligheter att försöka förmå Johanna Leshem Jansson att avbryta sitt agerande. Detta till exempel när grannen Lahanj Kornasan vid

två tillfällen ringde på dörren för att efterhöra vad som pågick i Johanna Leshem Janssons lägenhet. Även när Johanna Leshem Jansson begav sig ut för att flytta Toves cykel och åka till McDonalds har Maja Hellman haft alla möjligheter att påkalla hjälp. Så har dock inte skett. Utöver ansvar för mord döms Maja Hellman för grovt gravfridsbrott, ett brott med ett högt eget straffvärde. Tingsrätten anser sammantaget inte att Maja Hellmans psykiska störning är av sådant slag att den medför att straffet för hennes del ska bestämmas till ett tidsbestämt fängelsestraff.

Tingsrätten anser sammantaget att omständigheterna även för Maja Hellmans del är så kvalificerat allvarliga att straffet för Maja Hellman bestäms till fängelse på livstid.

Frågan om fortsatt häktning?

Åklagaren har yrkat att både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman ska vara kvar i häkte på grund av flyktfara, risk för fortsatt brottslighet och så kallad obligatorisk häktning.

Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman har begärt att bli försatta på fri fot.

Tingsrätten dömer nu både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman för mord och grovt gravfridsbrott till fängelse på livstid (Johanna Leshem Jansson döms även för skadegörelse). Det föreligger både flyktfara och risk för fortsatt brottslighet. Förutsättningar för så kallad obligatorisk häktning föreligger också (mord har ett lägsta straff om fängelse i tio år). Tingsrätten beslutar därför att Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman ska vara kvar i häkte.

Skadestånd

Maja Hellman har motsatt sig att betala något skadestånd. Hon har accepterat samtliga yrkade belopp som rimliga.

Johanna Leshem Jansson har också motsatt sig att betala yrkade belopp. Hon har accepterat de yrkade beloppen som rimliga förutom yrkandet på 70 000 kr för så kallad anhörigersättning där hon accepterat 50 000 kr som rimligt belopp.

Både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman har accepterat att de anhöriga som begärt skadestånd ska anses ingå i den krets av nära anhöriga som har rätt till så kallad särskild anhörigersättning.

De anhöriga har på särskild fråga bekräftat att skadeståndet som begärts från de anhöriga avser ersättning för mord och grovt gravfridsbrott.

Tingsrätten konstaterar att Tove dött till följd av Johanna Leshem Jansson och Maja Hellmans brottsliga gärning. De är också ansvariga för att Tove fördes bort från platsen och placerades i ett undanskymt skogsområde. Det tog en tid innan hon hittades. Johanna Leshem Jansson är ensam ansvarig för att Toves kropp i viss mån utsatts för brand.

Nya regler gäller nu (sedan den 1 juli 2022) om skadestånd för så kallad särskild anhörigersättning. Regeln finns i 2 kap 3 a § skadeståndslagen och lyder som följer

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet genom brott orsakar någon annans död ska betala särskild anhörigersättning till den som stod den avlidne särskilt nära. Detta gäller dock inte om det är uppenbart oskäligt. [Lag \(2022:754\)](#).

Det finns en regel i 2 kap 5 § skadeståndslagen om att en psykisk störning kan beaktas när ett skadestånd ska bestämmas. Maja Hellman har dock inte gjort någon invändning avseende detta varför det inte är aktuellt att pröva denna fråga.

Utöver den ovan angivna rätten till särskild anhörigersättning finns också rätt till skadestånd för sveda och värk som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod avlidne särskilt nära. Enligt en dom från Högsta domstolen (NJA 2017 s. 1208) ska detta skadestånd i normalfallet bestämmas schablonmässigt till 60 000 kr per skadelidande.

Tingsrätten slutsats när det gäller skadestånd för sveda och värk är att det ska tilldömas de nära anhöriga som yrkat sådant. Beloppet - som har accepterats av både Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman - bestäms till 60 000 kr per anhörig. Skadeståndsskyldigheten ska vara solidarisk mellan Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman.

När det gäller den nya *särskilda anhörigersättningen* så har Maja Hellman accepterat yrkat belopp 70 000 kr som skäligt. På grund av detta ska Maja Hellman förpliktas att betala skadestånd med detta belopp till de som yrkat.

Johanna Leshem Jansson har som skäligt belopp accepterat 50 000 kr. I förarbetena till den nya lagstiftningen talas just om detta belopp som ett schabloniserat belopp vid förlust av en nära anhörig (se prop 2021/22:198 s. 34f. under rubriken *Ett schablonbelopp som är lika för alla* och SOU 2021:64 2. 235f. (där det anges 50 000 kr som belopp)). I den ringa ”praxis” som finns i frågan (som företrädesvis avser domar från tingsrätter) har den särskilda anhörigersättningen normalt bestämts till 50 000 kr. Låt vara att det är detta belopp som normalt har yrkats i dessa mål.

De enda omständigheterna som skulle kunna medföra ett högre belopp är enligt tingsrätten bedömning dels att Tove dumpades i ett skogsområde varvid det tog cirka två veckor innan hon återfanns. Detta måste ha medfört ett stort mått av osäkerhet och förtvivlan hos de anhöriga att inte veta vad som hänt med Tove. Tingsrätten anser dock att dessa känslor närmast ersätts genom ersättningen för sveda och värk. Den andra omständigheten är att Tove endast var 21 år gammal när hon dog. Även om detta kommer att medföra ett långvarigt sorgearbete och stor saknad har tingsrätten förstått tanken med den nya ersättningen att den ska beräknas schablonmässigt. Tingsrätten bestämmer därför den ersättning som Johanna Leshem Jansson ska betala i detta avseende till 50 000 kr per nära anhörig. Skadeståndsskyldigheten ska i denna del vara solidarisk mellan Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman intill beloppet 50 000 kr.

Ersättning till de offentliga försvararna och målsägandebiträdena.

Advokat Sangborn har yrkat ersättning för arbete under drygt 150 timmar. Noterbart är att advokat Sangborn förordnades som offentlig försvarare först den 16 december 2022 efter att annan advokat inledningsvis varit förordnad. Utöver arbetet har det även yrkats ersättning för tidsspillan (drygt 70 timmar) och utlägg. Advokat Sangborn driver sin advokatverksamhet från Stockholm.

Advokat Svegfors har yrkat ersättning för arbete under knappt 158 timmar. Utöver arbetet har det även yrkats ersättning för tidsspillan (knappt 60 timmar) och utlägg. Advokat Svegfors driver sin advokatverksamhet från Aneby.

Advokat Karlsson, som varit målsäganden biträde för fyra målsäganden, har yrkat ersättning för arbete under 108 timmar. Utöver arbetet har det även yrkats ersättning för viss tidsspillan och utlägg. Advokat Karlsson driver sin advokatverksamhet från Aneby.

Advokat Hannah, som varit målsägandebiträde för en person, har yrkat ersättning för arbete under 90 timmar. Utöver arbetet har det även yrkats ersättning för viss tidsspillan och utlägg. Advokat Hannah driver sin advokatverksamhet från Jönköping.

Åklagaren har yttrat sig över advokaternas ersättningsanspråk och angett att de med hänsyn till målets art och omfattning framstår som skäliga.

Efter en genomgång av advokaternas kostnadsräkningar kan tingsrätten konstatera att alla advokaterna använt ungefär 40 timmar för att gå igenom förundersökningarna. Advokat Sangborn och advokat Hannah har lagt ner tid på att göra egna power point presentationer. Advokat Sangborns presentation avser huvudsakligen frågan om dödsorsaken medan advokat Hannahs presentation är mer allmän. Även åklagaren har använt sig av en power point presentation.

Generellt kan man fråga sig om målsägandebiträderna ska lägga ner så mycket tid som de faktiskt gjort med hänsyn till att de yrkanden som de normalt framför i denna typ av mål i huvudsak är schabloniserade. Samtidigt anser tingsrätten att det i mål som gäller en misstanke om mord (som kan gränsa till medhjälp eller något oaktsamhetsbrott) kan bli aktuellt för målsägandebiträderna att fundera på eventuella egna gärningsbeskrivningar vid sidan av den talan som åklagaren väljer att föra.

Tingsrätten anser att de yrkanden som framställts av advokaterna Svegfors, Sangborn och Karlsson framstår som skäliga. Tingsrätten anser vidare att advokat Hannah, som endast företrätt en målsägande, har lagt ner onödig tid på en power point presentation som inte avsett någon egen gärningsbeskrivning, detta särskilt som åklagaren presenterat en presentation över aktuella omständigheter i målet. Tingsrätten anser sammantaget att advokat Hannah, såvitt avser ersättning för arbete, får skälig sådan motsvarande 80 timmars arbete.

Eftersom Johanna Leshem Jansson och Maja Hellman nu döms till långa fängelsestraff ska staten svara för kostnaderna för offentligt försvar och målsägandebiträden.

Frågan om fortsatt sekretess?

Viss del av förundersökningen som avser framför allt bilder på Tove har gåtts igenom inom stängda dörrar. Det finns tillräckliga skäl att låta denna sekretess kvarstå.

Rätten

Rådmannen Erik Handmark samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Erik Handmark

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Eksjö tingsrätt senast den 10 maj 2023.

Överklagandet ska vara skriftligt. Eksjö tingsrätt skickar det vidare till Göta hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Eksjö tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Eksjö tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Eksjö tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Göta hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Göta hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Göta hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade

domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Eksjö tingsrätt eller Göta hovrätt om du har frågor.

Målsägandelista

Målsägandelista beträffande Maja Hellman

Målsägande (part)

PETER Magnus Gustafsson

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239, 574 23 Vetlanda

Målsägande (part)

HAMPUS Peter Tönnies

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239, 574 23 Vetlanda

Målsägande (part)

Kirstin Tönnies

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239, 574 23 Vetlanda

Målsägande (part)

MY Karen Tönnies

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239, 574 23 Vetlanda

Målsägande (part)

ALBIN Filip Warrén

Målsägandebiträde

Advokat Andreas Hannah
Advokatfirman Försvararna AH AB
Oxtorgsgatan 3, 553 17 Jönköping

Målsägande (part)

Dödsboet efter Tove Tönnies
c/o Peter Gustafsson, Smedtorpet, Simnatorp 13, 574 92 Vetlanda

Målsägandelista beträffande Johanna Leshem Jansson

Målsägande (part)

PETER Magnus Gustafsson

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239, 574 23 Vetlanda

Målsägande (part)

MY Karen Tönnies

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239, 574 23 Vetlanda

Målsägande (part)

ALBIN Filip Warrén

Målsägandebiträde

Advokat Andreas Hannah
Advokatfirman Försvararna AH AB
Oxtorgsgatan 3, 553 17 Jönköping

Målsägande (part)

Dödsboet efter Tove Tönnies
c/o Peter Gustafsson, Smedtorpet, Simnatorp 13, 574 92 Vetlanda

Målsägande (part)

HAMPUS Peter Tönnies

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson
Vetlanda Advokatbyrå AB
Box 239, 574 23 Vetlanda

Målsägande (part)

Kirstin Tönnies

Målsägandebiträde

Advokat Uno Karlsson

Vetlanda Advokatbyrå AB

Box 239, 574 23 Vetlanda

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 23

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2023-10-25
Jönköping

Aktbilaga 168
Mål nr B 1735-23

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 20021106-3201	Datum för dom 2023-10-25
Efternamn Jansson	Förnamn JOHANNA Tova Wilma

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2022-10-17	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Andréa Erliden

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Dok.Id 447995

Postadress

Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress

Hamngatan 11

Telefon

036-15 69 00

Telefax

E-post: gota.hovratt@dom.se
Webb: www.gotahovratt.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–16:00

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 23

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2023-10-25
Jönköping

Aktbilaga 169
Mål nr B 1735-23

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 20040621-2704	Datum för dom 2023-10-25
Efternamn Hellman	Förnamn MAJA Mamelö

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet (lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2022-10-17	2023-10-12
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Andréa Erliden

.....
Underskrift

.....
Namnförtydligande

Dok.Id 447996

Postadress

Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress

Hamngatan 11

Telefon

036-15 69 00

Telefax

E-post: gota.hovratt@dom.se
Webb: www.gotahovratt.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–16:00

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se